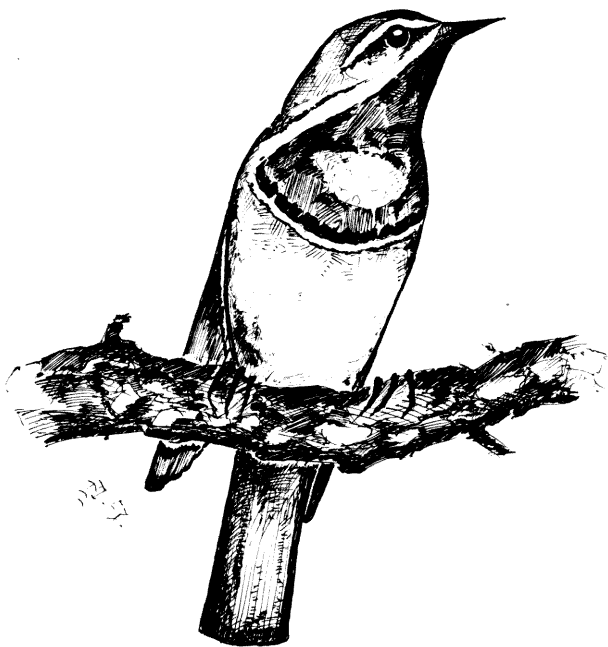

PIPLERKA

Årgang 23 - Nr. 3 1993

NORSK ORNITOLOGISK FORENING
avd. VEST-AGDER
- fylkets fuglevernforening

NORSK ORNITOLOGISK FORENING

*Avdeling Vest-Agder, fylkets fuglevernforening
Boks 475 - 4501 Mandal*

Redaktør:

*Runar Jåbekk
Leirvollen 11C
4500 Mandal
(382 - 61053)*

Piplerka kommer ut med 4 nummer i året, 3 ordinære, samt årsrapporten til Lista Fuglestasjon. Abonnementsprisen er 100 kroner for de tre ordinære numrene, og 140 kr for stasjonsrapporten i tillegg. Beløpet kan innbetales til bankgironummer 7319.05.08010, eller postgiro 0824.03.94341.

Piplerka trykkes i 400 eksemplarer. Annonseprisene er: Hellside 500 og halvside 250 kroner.

Aktuelle adresser:

NOF Kristiansand lokallag, boks 2112 Posebyen - 4602 Kristiansand

NOF Mandal lokallag, boks 196 - 4501 Mandal

NOF Lista lokallag, boks 171 - 4561 Vanse

*Lista Fuglestasjon, Lista fyr (383 - 97 588)
Boks 31, 4563 Borhaug*

LRSK Vest-Agder v/Tellef Barøy Vestøl, Mellombølgen 143 - 1157 Oslo

Carl A. Jacobsens minnefond:

*Fondet er opprettet i 1990 av Norsk Ornitologisk Forening Vest-Agder.
Statutter fås ved henvendelse til fylkesavdelingen. Fondskonto: 7319.09.56692.
Søknadsfrist 31. desember*

Forsiden: Blåstrupe (Odd Jørgensen)

Leder

Nå sitter du altså med Piplerka nummer 3 1993 i hånda, og mange lurer kanskje på om de har gått glipp av nummer 2 i år. Som nevnt i lederen i årets første Piplerke, vil det fra og med 1993 kun utkomme tre ordinære Piplerker pr. år. I tillegg vil årsrapporten fra Lista Fuglestasjon utkomme som fjerde nummer. Denne må det abonerer spesielt på. I år ble stasjonsrapporten utgitt som Piplerka nr. 2. Fra 1994 vil vi nummerere de ordinære Piplerkene fra nr. 1 - 3, og kalle stasjonsrapporten for supplement. Dette vil forhåpentligvis føre til færre misforståelser. Se forøvrig orientering på side 2.

Dette nummeret kommer endel senere enn jeg hadde planlagt, noe som i hovedsak skyldes en svært hektisk feltsesong for undertegnede. Det vanlige har jo vært at stofftilgangen har begrenset utgivelsene, men dette har ikke vært noe problem i år. Faktisk har ferdig innsendte manuskripter måtte ligge over til neste nummer. La nå bare ikke dette bli en sovepute, men fortsatt å produsere stoff. Det kommer nok magrere tider. Som jeg har nevnt før er det mye lettere å "sy sammen" en Piplerke når det er litt stoff å velge mellom.

Dette nummeret inneholder bl.a. en LRSK rapport fra 1992, samt rapporteringsarter for årene 1988 og 1989. Jeg har også mottatt rapporteringsarter for årene 1990 til 1992, men disse må vente til årets siste nummer. Det er en fantastisk jobb LRSK, med Tellef i spissen, har gjort for å komme helt ajour både med godkjenningsarter og rapporteringsarter. Den beste belønning LRSK kan få er at vi alle sender inn våre observasjoner raskest mulig.

Mange vil kanskje oppdage at forsideen denne gang ikke er tegnet av Leif E. Gabrielsen. Etter å ha vært fast forsidetegner i ca. 15 år, samt bidratt med en rekke andre tegninger, ønsket han nå avløsning. Vi vil her benytte anledningen til å takke Leif for innsatsen, og samtidig ønske Odd Jørgensen velkommen som ny forsidetegner. Vi satser på at du holder i minst 15 år du også Odd!

Runar Jåbekk
Mandal 29.09.93

Blåstrupeprosjektet i Sirdalen 1992

Av Geir Grimsby & Per Ø.Grimsbv

INNLEDNING

Den nordeuropeiske blåstrupe er utbredt i den norske og svenske fjellregionen, og i de nordlige deler av Finland og tidligere Sovjetunionen. Trekket til denne høyfjellsarten er fortsatt et ganske ubeskrevet blad. Til tross for en meget kraftig ringmerkingssatsing i Sverige og Finland de siste 10 år (over 68000 ringmerket frem til 1990) er det enda ikke gjenfanget blåstrupe i vintermånedene des., jan., og feb. (Ellegren & Stav 1990).

Svein Haftorn antyder i Norges Fugler (1972) at vinterkvarter for de Norske blåstrupene sansynligvis er todelt. At de sør-Norske har en sør-sørvestlig trekkretning med overvintringsområde i nordvest Afrika, mens den nord-Norske populasjonen har et østlig trekk med overvintring i nordøst Afrika og/eller sørvest Asia.

Forskning spesielt i Sverige de siste 10 år har vært med på å beviset et sør-øst østlig trekk fra den svenske østkysten. De to viktigste gjenfunn fra denne satsingen er kanskje to senhøstfunn i oktober og november (Ellegren & Stav -90) fra Turkmenistan og Usbekistan i nærheten til Iran og Afghanistan. Ti langdistansefunn på blåstrupemerkinger fra Sverige og Finland ligger ganske imponerende om en trekklinje SØ-ØSØ (snitt: 120). Linjen peker om sørlige deler av tidligere Sovjet, Iran, Afghanistan, Pakistan og til og med kanskje Nepal og India (Ellegren & Stav -90)

Orienteringsforsøk på trekkklare blåstruper i spesielle orienteringsbur er blitt utført ved Gavle i østre Svealand i Sverige (Ellegren & Wallin 1991), noe som har forsterket teorien til den sørøst-østlige trekkretningen ytterligere.

Den senere års forskning har derimot ikke kunnet vise noen sikre tegn på overvintring av den nordeuropeiske blåstrupe i Afrika slik som bl.a. Cramp (1988) og Haftorn (1972) har antatt.

Ellegren og Stav antar at overvintring i nord Afrika utelukkende omfatter blåstruper av sørlig opphav eller mellomformer. Det knytter seg likevel mye usikkerhet til denne påstanden, og spesielt bør det nevnes en norskmerket blåstrupe funnet igjen på vårtrekket i Algerie. I tillegg til dette er en norskmerket blåstrupe i 1988 funnet igjen i Belgia på høsttrekket samme år (Andersen & Gylseth 1992). To svenskmærkede blåstruper er funnet i Storbritannia (Skottland) under vårtrekket.

Hovedmålsetningen med vårt prosjekt kan deles inn i to deler:

1. Å komplementere det svenske blåstrupematerialet som er opparbeidet i de siste ti år. Finne ut om de relativt store mengdene blåstruper som raster i østre Svealandsonrådet i Sverige også inneholder individer fra de sør-vestnorske fjellene. Bidra med opplysninger som kan være med å kartlegge blåstrupas trekk.

2. Kartlegge hekkebestanden i Sirdal kommune. Følge bestanden for om mulig finne betydning av snømengder i fjellet, temperatur, næringstilgangen og andre faktorer som påvirker bestanden. Utføre biometriske mål på alle idivider.

TIDLIGERE UNDERSØKELSER OG RINGMERKINGSARBEIDE I AGDER OG ROGALAND

Før årets sesong er det merket i underkant av 100 blåstruper i Sirdal kommune fra 1989 til 1991. Det dreier seg først og fremst om ungfugler merket ved Fidjelandsvannet under myting i månedskiftet juli/august. Utenom dette er det ikke merket mer en rundt 250 blåstruper i Agderfylkene og i Rogaland fylke gjennom alle tider (Ringmerkaren nr.4).

Tidligere gjennfunn.

Det er selvsagt begrenset med gjennfunn på disse få ringmerkingene. Likevel ble en ung hann merket Lista fyr 19/8 -90 gjennfanget Skaraborg i Sverige bare elleve dager senere. På samme sted 29/5 -90 ble det kontrollert en blåstrupe merket ved Gavle i Sverige 5/9 -89. Dette er et godt utgangspunkt for videre arbeid.

FELTARBEIDE OG METODER

Mannskapet som har utført feltarbeidet med prosjektet har stort sett vært Geir, Kjell og Per Ø.Grimsbj.

Totalt hadde vi 34 dager med feltundersøkelser, fordelt på 16 dager med hekkeregistreringer og 18 dager med ringmerking ved Fidjelandsvannet.

Allerede 20/5 hadde vi første besøk ved hekkplassene. Det var på denne tiden enda betydelige mengder med snø, og ingen blåstruper ble heller observert. Neste besøk 29/5 var allerede blåstrupene i full gang med hekkingen, og kanskje til og med påbegynt egglegging.

Første del i registreringsarbeide var å kartlegge flest mulig hekkelokalteter. Vi forsøkte å nå over de områdene som vi fra tidligere erfaring visste om at blåstruper var registrert.

Målet var å fange inn revirhevdene hanner for ringmerking og biometriske undersøkelser. Metoden vi brukte til dette var avspilling av blåstrupesang i nærheten av et mistnett.

Denne metoden fungerte sånn nogenlunde bra for fangst, og resulterte totalt i 29 ringmerkede individer fordelt på 21 hanner og 8 hunner. Det viste seg også at det var en grei måte å kartlegge lokalitetens grenser. Under avspilling av lyd begynte som regel hannen med å markere opp sitt tilkjempede revir før den tok opp kampen mot "inntrengeren". Avspilling av lyd var imidlertid kun effektivt i noen få dager. Det viste seg at når hunnfuglen lå på full eggkvote mistet de nesten helt interessen for eventuelle inntrengere, og ble meget anonyme.

Noe mer fart over registreringsarbeidet ble det derfor ikke før parene fikk frem unger og startet opp med mating rundt midten av juni. Denne perioden og frem til ca. 1 juli ble meget hektisk, med oppleting av reir for rigmerking av ungfugler. Ringmerking av ungfugler i reir resulterte likevel i 78 individer.

Det har vist seg fra tidligere undersøkelser i -88 og -91 at en god del blåstruper oppholder seg langs Fidjelandsvannet ved Ådneram etter endt hekkesesong. Vi startet derfor opp en permanent base her fra 20/7 med kontinuerlig bemanning frem til 3/8 og igjen fra 7-9/8. Oppholdet mellom 3 og 7/8 skyltes ekstremt høy vannstand (området totalt oversvømt). Det var aktuelt å ha en fast plass der vi kunne ringmerke og foreta biometriske mål på ungfugler etter endt hekkesesong. Målet var selvsagt også å fange inn igjen noen av de blåstrupene vi ringmerket i reir lengre oppe i dalen.

Til fangsten brukte vi 8 stk. mistnett (20 og 30 fot) og lyd av syngende blåstrupe). Målet med merkingen langs vannet er å holde daglig bemanning utover til omkring 10/8 for å følge trekket dag for dag. På denne måten vil vi etter hvert få ganske god kontroll på trekket, samtidig som en vil kunne se vektutvikling, myteutvikling og forholdet mellom 1 K fugler og eldre fugler i bestanden.

Resultater fra undersøkelsene følger i sidene utover.

Kjell og Geir Grimsby under fangst av hekkende blåstruper ved Instestølmyra 1992.
(Foto: Per Øyvind Grimsby)

RESULTATER

HEKKEREGISTRERINGER

Vi fikk undersøkt de aller fleste aktuelle områder med hensyn til blåstrupehekking innenfor øvre deler av Sirdalen. De områdene som det ble funnet hekkende blåstruper i kan deles inn i følgende hovedområder:

1. Instestølsmyra, opp Lågheia og inn til Ånghellervatn.
2. Hønevann og innover mot Kvinen.
3. Sirekrok og Store Bjødnsivvatnet.
4. Flatestølsmyra og opp til Elsvatn.

Tabell nr.1 Oversikt over hekkelokaltiteter.

	Ant. revir	reirfunn	gj. snitt ung. pr. reir	Klekkeprosent
Område 1	14	3	5.0	100%
" 2	22	5	3.4	77%
" 3	15	2	5.5	85%
" 4	6	4	5.75	96%
Totalt	57	14	4.71	90%

(ant. revir gjelder også for bare syngende hann).

Gj. sn. antall unger pr. reir er ikke flyvedyktige unger, men unger 8-10 dager gamle eller eldre.

Det er vanskelig å trekke ut noen tendenser fra tabellen med så få reirfunn, men det er verd å merke seg et klart lavere tall på unger i reirene i område 2. Dette er ved Hønevann og innover mot Kvinen, og ligger i gj. snitt ca. 80 meter høyere over havet sammenlignet med de andre lokalitetsområdene. Hekkingen her oppe kom igang et par/tre dager senere, og hadde enda ganske små unger da et ganske kraftig regnvær satte inn (sammenhengende kaldt og regn i to dager). Det er mye som tyder på at nettopp dette var årsaken til et ungetall på kun 3.4 pr. reir. Det må også presiseres at da vi i etterkant av regnværet undersøkte fire av de fem reirene i område 2, ble det funnet tils. hele 6 ganske nylig døde unger.

I de andre områdene var ungene litt større, å vi fant faktisk ikke en eneste død unge i reirene for områdene 1, 3 og 4.

Hekkingen gikk meget raskt, og reirbyggingen må ha startet umiddelbart etter ankomst. Allerede 6 juni ble det første reiret med full eggkvote funnet (6 egg). Det viste seg i ettertid at dette ikke var noe spesielt tidlig kull heller. Første eggleggingsdato må i gj. snitt ha vært rundt 28-30/5, og med oppnådd full eggkvote rundt 4-6/6.

Gjennomsnittlig klekking var 17-18 juni, og ungene forlot reirene omtrent samtidig i de aller fleste lokalitetene rundt 1/7, bortsett fra område 2 som klart var litt på etterskudd.

Desverre var det flere lokaliteter vi ikke fikk tid til å lete opp reir av i den hektiske perioden, og vi måtte derfor kontantere at en god del ungfugler hadde forlatt reirene. Spesielt var dette tilfelle i område 3 (Sirekrok og Store Bjødnesivvatn) når vi undersøkte området 1-3/7.

Det viste seg at det var ganske krevende å finne reir av blåstrupe, og vi brukte ganske lang tid for hvert reirfunn. Før vi startet opp hadde vi heller ingen erfaringer i forhold til reirplassering og oppførsel rundt reiret. Etterhvert opparbeidet vi oss allikevel endel erfaring, og vi regner med at til våren -93 skulle det kunne la seg gjøre å lete opp flere reir.

Totalt produserte disse 14 reirene 66 ungfugler. I tillegg til dette fanget vi 12 unger av de som nettopp hadde forlatt reirene. Alle disse ungfuglene ble ringmerket, og totalt ringmerkede unger 1992 blir dermed 78 individer.

Fangst av revirhevdende blåstruper ved hekkeplass.

Det har tidligere vært diskutert hvorvidt den sør-Norske blåstrupebestanden skiller seg ut som en egen rase, kalt *Luscinia s. gaetkei*. Svein Haftorn viser til følgende vingemål tatt på hekkefugler: 11 hann fra N-Norge varierte fra 74-76 mm. (gj.sn.74.3), 33 hann fra S-Norge 76-80 mm. (78.2), 9 hunn fra N-Norge varierte fra 70-72 mm. (71.1) og 10 hunn fra S-Norge 74-76 (75,6) (Lundevall 1950).

Det er imidlertid flere faktorer som taler for at teorien om en egen Sør-Norsk rase er lite trolig. Dette kan begrunnes utifra følgende forhold: Den sørlige delen av den nordeuropeiske blåstrupebestanden skiller seg ikke geografisk ut som et eget område.

Vingemål fra nord-Finske blåstruper tatt på hekkeplassene samsvarer helt med vingemål som vi har tatt på hekkefugler i Sirdalen (Ellegren pr.tlf.1993).

Tabell nr.2.

Vingemål på voksne fugler ved hekkeplassene i Sirdal kommune:

21 hann varierte fra 75-81 mm. (gj.sn.77,6)

8 hunn varierte fra 72-75 mm. (gj.sn.73,3)

Utifra dette bør en vel kanskje kunne konkludere med at det er lite trolig at de sør-Norske blåstrupene utgjør en egen rase.

Alle innfangde hekkefugler ble veid for å sjekke kondisjonen. Hannfuglene lå på rundt 18 gram i hele hekkeperioden (gj.sn. 18.3 g.). Hunnfuglene hadde naturlig nok mer problemer med å bygge opp fettreserver etter egglegging, og vekt mål viste for 7 fugler (en veid før egglegging er ikke tatt med) et gj.sn. på 16.8 g.

Et viktig poeng med fangst av voksne fugler ved hekkeplassene er å se hvor stedstro blåstrupene er til reviret sitt. Til våren 1993 vil vi sjekke opp igjen de samme revirene som vi merket blåstruper i -92. Ved denne metoden vil det være mulig å se hvor stor del av de merkede som vender tilbake. På sikt vil en også kunne se hvor stor betydning snøforhold i fjellet har på valg av hekkeplass.

Det er også et faktum at de fuglene som allerede har overlevd et trekk og en overvintring, har bedre forutsetninger for å lykkes igjen. Dermed skulle det være en teoretisk større sjanse for gjenfunn på disse fuglene.

Hekkeområde og valg av hekkeplass.

Samtlige blåstrupelokaliteter ble funnet i grenseskillet mellom den nord-boreale og subalpine bjørkeskogen. Vegetasjonstypen er preget av fjellbjørkeskog med viersamfunn og lyngheier, tilknyttet vann eller fuktig mark. Veldig ofte var lokaliteten tilknyttet en tørrere kolle som fungerte som syngeplass. Lokalitetene lå imellom 700-800 meter over havet.

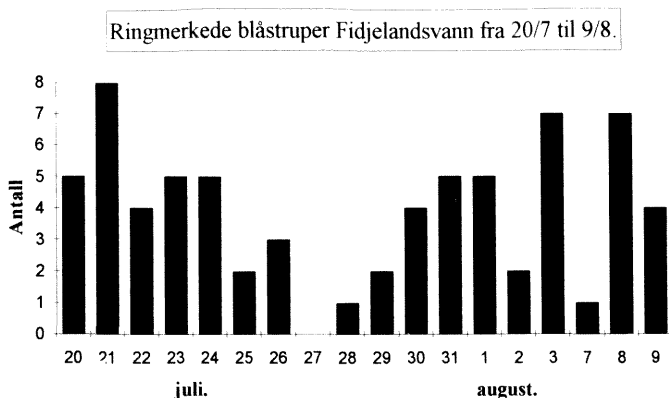
Et litt artig trekk i hekkingen var en tendens til nærmest "gruppe"hekking. Selv i relativt store sammenhengende områder som på oss virket helt like kvalitetsmessig for hekking av blåstrupe, var parene konsentrert til en relativt liten del av området. Slike grupper kunne bestå av 4-5 par, og reir ble funnet så nærme hverandre som under 100 meter.

Alle reirene var plassert på bakken, enten flatt under en lyngkvist eller kamuflert i en tue.

FANGST OG RINGMERKING VED FIDJELANDSVANNET.

Fangst og ringmerking ved Fidjelandsvannet resulterte i totalt 70 blåstruper fordelt på 69 1K og 1 2K+. Desverre hadde vi ikke muligheten til å fortsette fangsten noe utover fra den 9/8. Trekket fortsatte nok enda en stund etter denne datoen, og muligens hadde vi kunnet fange flere 2K+ fugler hadde vi fortsatt fangsten. Det er mye som tyder på at de voksne hekkefuglene var igjen i fjellet for å myte ferdig, og først startet trekket etter dette.

Det var ikke de store utslagene i fangstantallet over perioden, og bortsett fra en periode med lite trekkaktivitet fra 25-29/7 lå fangstantallet pr. dag mellom 4 og 7.

Det viste seg at en stor del av blåstrupene som rastet ved Fidjelandsvannet oppholdt seg der over lengre perioder. Av tilsammen 70 fugler ble hele 30 individer gjenfanget på samme sted fra 1 til 17 dager etter merking.

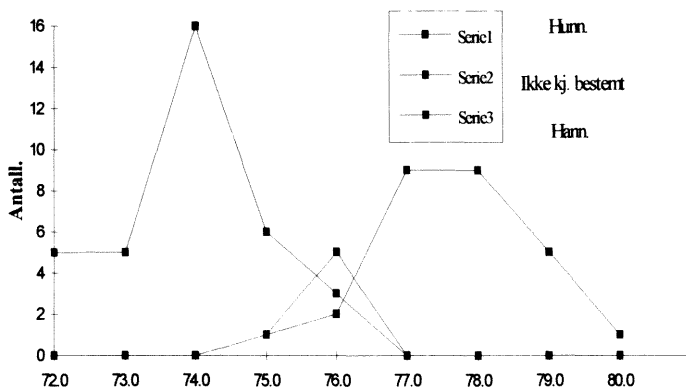
Dette viser oss at vannet fungerer som et slags samlingsområde etter endt hekkesesong. Kontrollmaterialet gav oss veldig mye viktig informasjon om vekt og myteutvikling på fuglene.

Det overrasket oss kanskje litt at ikke en av de 78 individene som vi merket som reirunger lengre oppe i dalen, ble kontrollert ved Fidjelandsvannet. Område 4 (Flatestølsmyr) og område 3 (Sirekrok og Bjødnesivvatn) er de nærmeste hekkeområder til Fidjelandsvannet, og i luftlinje er det ikke mer enn snaut 4 km. opp til Sirekrok.

Vingelengde.

Målene på vingelengde samsvarer som ventet med de resultatene vi fikk fra målingen av voksne hekkefugler. Det var en liten differanse på hunnfuglene med gj. snittlig 0.75 m.m. lengre vinge på målene fra Fidjelandsvannet. Dette beror trolig bare på at materialet ved Fidjelandsvannet er større. Følgende vingemål ble tatt: **27 hann varierte fra 75-80 m.m. (gj.sn.77.7), 35 hunn varierte fra 72-76 m.m. (gj.sn.73.9).** Det foreligger ikke merkbare feilkilder i dette materialet, da vi var kun tre personer som fortok målene, og kontrollmåling viste at vi oppnådde samme resultat.

Figur nr. 2 Vingelengde fordelt på hann og hunn.

Blåstruper som ikke er kjønnsbestemte er fra før ungfuglene startet mytingen, og dermed umulig å kjønnsbestemme.

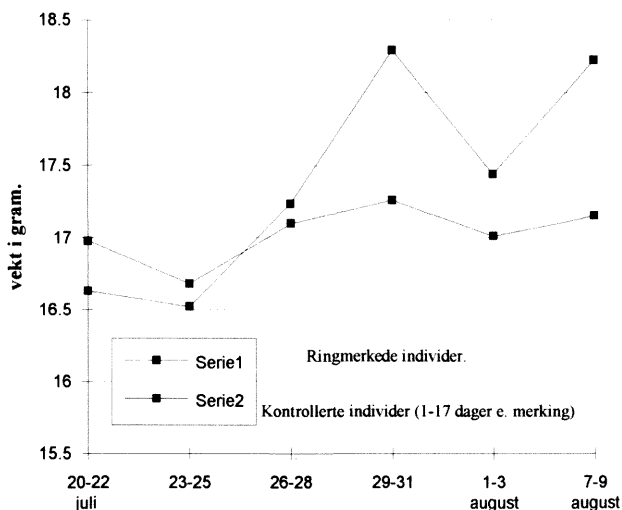
Vekt og Fettindeks.

Alle fuglene som ble ringmerket og kontrollert ble veid og undersøkt med hensyn til fettindeks (opplagret fett på buken).

Følgende vekt mål ble tatt på ringmerkede individer ved Fildjelandsvann (kontroller utelatt): **27 hann varierte fra 15.7 - 20.1 gram (gj.sn.17.43) og 35 hunn fra 13.2 - 18.6 g. (gj.sn.16.54).** Utifra denne forskjellen skulle en kunne anta at hannfuglen i gj.snittlig fettfri vekt er ca. 1 gram tyngre enn hunnen.

Kontrollmaterialet viste at fugler som oppholdt seg ved vannet hadde en ganske klar økning i vekt. Selv om materialet er relativt lite ser en at ved å skille vekt på ringmerkede fugler fra kontrollerte fugler får vi en nettosum vektøkning på 0.38 gram pr. tredje dag for hele perioden.

Figur nr. 3. Gjennomsnittsvekt fordelt i tredagersperioder fra 20/7 til 9/8.

Som en kan se utifra kurven er det tydelig at de gjenfangede (kontroller) individene har maktet å legge på seg fettreserver. Det var ikke uvanlig at noen idivider la på seg to gram i løpet av to dager fra ringmerking. Ringmerkede individer er fugler som antageligvis kommer rett ned fra fjellet, og vi ser derfor ut av kurven at disse ligger under de kontrollerte i vekt.

Det bratte fallet i kurven fra 29-31/7 til 1-3/8 skyldes ganske sikkert at det i denne perioden var meget kaldt kombinert med regn. og en generell liten aktivitet på blåstrupene. Det kratige utslaget i kurven viser hvor utslagsgivende værforholdene kan være på høyfjellsarter.

En feilkilde til denne kurven kan være at det ikke er tatt hensyn til den fettfrie vekten. Forskjeller i fuglens størrelse er ikke ubetydelige for en art som blåstrupe, og utifra gj. snittlige vektmaal viser det seg (som nevnt tidligere) at hannfuglen er opp til et gram tyngre enn hannen. Vi tror allikevell ikke at dette har så altfor stor betydning på kurven. Fangsten mellom hann og hunnfugler var veldig gjevn utover hele perioden, slik at gjennomsnittet skulle bli relativt utgjenvet.

Fettindeks

Bestemming av fettindeks beror veldig mye på vurdering, og grensene mellom de forskjellige fettklassene er små. Det vil derfor alltid følge med feilkilder i et slikt materiale. Måling av fett bestemmes utifra en skala fra 1 til 6 (etter Ottenby-modellen). Den gjennomsnittlige fettindeksen var 1.9 (n=62) for ringmerkede individer, og da selvsagt litt høyere for kontrollerte blåstruper (ikke tatt med i tabell nr. 2.).

Tabell nr.2. Gjennomsnittsvekt for de ulike fettklasser.

1 K Hannfugler.			1 K Hunnfugler.		
Fettkl.	Ant.	Gj.sn.vekt	Fettkl.	Ant.	Gj.sn.vekt.
F 0	(n=0)		F 0	(n=4)	14.9
F 1	(n=7)	16.7	F 1	(n=10)	16.0
F 2	(n=10)	17.3	F 2	(n=12)	16.8
F 3	(n=5)	17.0	F 3	(n=6)	17.1
F 4	(n=4)	18.8	F 4	(n=3)	18.4
F 5	(n=1)	20.1	F 5	(n=0)	
F 6	(n=0)		F 6	(n=0)	

Fettprosent

Utifra en ganske enkel metodikk kan en ved hjelp av vingemål og vekt på fuglen, beregne seg frem til prosentvis fett av fuglens totale vekt. Den generell formelen er:

$$\text{Fettprosent} = ((\text{totalvekt} - \text{fettfri vekt}) / \text{totalvekt}) * 100$$

(Ellegren 1989).

Fettfri vekt beregnes utifra en fast skala (vekt øker 0.2 g. pr. mm. vingelengde).

Som vi vet så er fuglens fettreserver den avgjørende faktoren for hvor lange flygeetapper fuglen greier. Det var derfor meget interessant å sette blåstrupene fra Fidjelandsvannet inn i denne formelen. Teoretisk sett skulle vi da kunne få en viss pekepinn på hvor langt blåstruper fra Fidjelandsvannet var i stand til å fly.

Fettprosenten på blåstruper varierte fra 0 - 24% på blåstruper ved Fidjelandsvannet. Fugler i fettklasse 4 (i skala fra 0-6) hadde en fettprosent på i underkant av 20, og gj. snittet for alle var omkring 12% fett (n=62) Nå er ikke dette allverden av drivstoff ettersom en vet at det finnes eksempler på langdistansetrekker med opp til 50% fett av totalvekten. (Alerstam 1982).

Ved hjelp av en modell for flygemekanikk presentert av Pennycuick (1975) kan en teoretisk sett komme frem til hvor langt en fugl er istand til å fly hvis fuglens fettprosent og totalvekt er kjent.

En fugl på 17 gram og en fettprosent på 10% er neppe istand til en lengre flygeetappe enn drøyt 500 km. ved vindstille forhold.(Ellegren 1989).

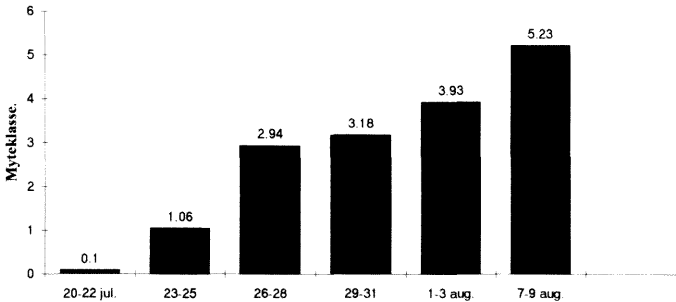
Hvis en går ut ifra at blåstrupene ved Fidjelandsvannet starter trekket med en fettprosent på omkring 20, skulle en teoretisk sett kunne regne med at de var istand til en direkte flygeetappe på kanskje 1000 km. ved vidstille forhold. Utifa dette skulle det ikke være helt umulig å nå østre Svelandsområdet i Sverige på en etappe ??!

Dette er interessante ting å se på, men materialet er for lite og feilkildene for mange til at vi kan trekke noe konkret ut av dette.

Myting

Alle 1K blåstruper ble undersøkt med hensyn til mytestadie. Mytingen (det vil si overgangen fra pullusdrakt til første vinterdrakt) er delt opp i en skala fra 0-6 (etter Lindstrøm m.fl. 1985).

Figur nr. 4. Gj. sn. myteutvikling i per. 20/7 - 9/8, i tredagersperioder.

Figuren viser at i løpet av perioden hadde de aller fleste 1 K blåstruper gjennomført en komplett myting.

Kontrollmaterialet ved Fidjelandsvannet gav oss god anledning til å måle hvor lang tid ungfuglene (1 K) brukte på en komplett myting. To fugler som ble merket i R0 stadiet (det vil si at mytingen ikke er påbegynt) ble kontrollert igjen som R6 (myting fullført). Disse to brukte henholdsvis 11 og 17 dager på fjærskiftet, i gjennomsnitt 2,3 dager pr. stadiet. Det er mye som tyder på at det varierer endel fra individ til individ for hvor lang tid de bruker på mytingen. Av andre kontroller vi hadde viste det seg at gjennomsnittet for hvert stadiet i skalaen lå på 3,3 dager. Det vil si ca. 20 dager på et komplett skifte.

*Ung blåstrupe hann (over), og en delvis albino blåstrupe (under), fanget ved Fidsjeldsvann i slutten av juli 1992.
(Begge fotos: Per Øyvind Grimsby)*

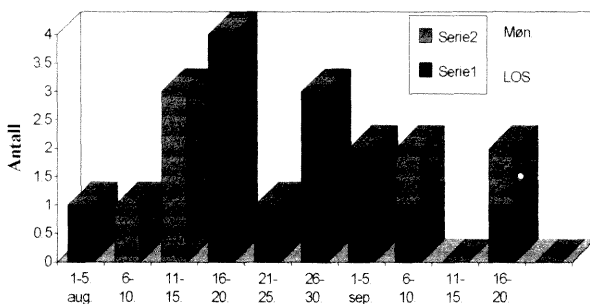

ANNEN BLÅSTRUPEMERKING I VESTRE DELER AV V-AGDER 1992

Blåstrupen er forholdsvis fåtallig under trekket langs kysten av sørvest-Norge, og det er derfor et begrenset antall som blir ringmerket.

Ringmerking ved Lista Ornitologiske Stasjon (LOS) resulterte likevel i 14 ind (1 vår og 13 høst) + en kontroll, og innsatsen på Mønstermyra gav 6 ringmerkede individer. Alle på høsten ble fanget innenfor perioden 2/8 - 17/9.

**Figur nr. 5. Ringmerkede blåstruper LOS & Mønstermyr høsten -92
fordelt i femdagersperioder**

På alle merkede individer ble det tatt biometriske mål, og vi kan derfor hente ut interessante opplysninger fra materialet. I denne rapporten skal vi i først omgang se på vekten til de aktuelle fugler.

Selv om materialet er veldig lite og dermed ganske tilfeldig, viste det seg at vekten til disse blåstrupene lå langt under det nivået vi hadde ved Fidjelandsvannet. Vektmaal fra LOS og Mønstermyr ($n=20$) varierte fra 13,8 til 18,0 gram (gj.sn. 15,98). I gjennomsnitt ligger dette ca. 2 gram under målene fra Fidjelandsvannet. Det er kanskje ikke så overraskende at vekten så nærme hekkeplassene er høyere enn ute ved kysten, etter at de har gjennomført en trekketappe. Likevell, sett i forhold til vektmaal fra trekkfugler ved rastelokalitene ved Sverige blir også her fuglene ved LOS og Mønstermyr veldig lette.

En mulighet til at blåstrupen opptrer så pass fåtallig ved kysten av sør-vestlandet, kan være at det ikke foregår noe større trekk over området. Dårlig kondisjon på fuglene kan kanskje bety at det stort sett dreier seg om svake individer, og fugler som har blitt overrasket av ugunstige værforhold. En annen mulighet som kanskje er like så sannsynlig, er at det foregår et begrenset regulært trekk over området, og at de det dreier seg om stort sett trekker direkte over om natten uten å stoppe opp ved kysten.

Et gjenfunn er med på å bekrefte den første teorien. Det dreier seg om en unge merket i reir ved Flatestølsmyra (område 4) 27/6. Blåstrupen ble kontrollert ved LOS to måneder senere den 30/8, den hadde da en vekt på 13.8 gram. Dette var det lavest vekt målet for alle undersøkte ved LOS og Mønstermyr.

GJENNFUNN

Foreløpig er ikke mer enn gjenfunnet fra Lista innrapportert.

I tillegg til dette kontrollerte vi en blåstrupe merket som hunn 2 K+ ved Fidjeldsvannet den 8/8 1991 ved samme plass den 26/7 -92. Fuglen holdt seg ved vannet frem til vi avsluttet prosjektet 9/8.

Helt uoffisielt er det ikke registrert fugler med Norske ringer i Sverige under høstens trekk (Ellegren pr.tlf-93)

GJENNOMFØRING

Vi ønsker å rette en stor takk til Aanen og Torjus Fidjeland for stor velvilje og god tilrettelegging ved Fidjeldsvannet. Takk også til personellet ved LOS og Mønstermyr og de som deltok i prosjektet i Sirdalen.

Vi er veldig godt fornøyde med gjennomføringen av 1992 sesongen for prosjektet. Vi har greid å følge opp de mål som vi hadde satt for før sesongen, og gjennomført de på en tilfredstillende måte.

For 1993 vil vi fortsette med det samme arbeidet, og om mulig satse enda sterkere under hekkesesongen.

Det er først og fremst på sikt at dette prosjektet blir interessant, etter at tilstrekkelig mengde med data er hentet inn. Forhåpentligvis vil vi da ha fått inn noen gjenfunn på ringmerkede fugler, og etterhvert vil det kanskje være mulig å si noe mer sikkert om trekket til blåstrupen.

REFERANSER

- Andersen, G.S & Gylseth, P. 1992. Blåstrupens trekkveier. Ornithologica 2. 1992. s. 91.
- Arheimer, O. 1982. Blåstrupens Luscinia svecica hekkebiologi i fjellbjørkeskogen ved Ammannåsen. Vår Fågelvärld 41. s. 249-259.
- Cramp, S. & Simmons 1983. The Birds of the Western Palearctic. Vol 3. Oxford University Press, Oxford.
- Ellegren, H. 1989. Hvordan vekt og vingelengde kan brukes til å oppdage mengden lagret fett hos trekkende fugler. En metodestudie hos høsttrekkende blåstruper Luscinia s. svecica. Vår Fågelvärld 48. s. 75-85.
- Ellegren, H. & Staav, R. 1990. Ruggningsflytting hos blåstrupe Luscinia svecica. Vår Fågelvärld 49. s. 80-86.
- Ellegren, H. & Staav, R. 1990. Gjenfunnsanalyse av blåstruper merket i Sverige og Finland. Vår Fågelvärld 49. s. 323-336.
- Ellegren, H. & Wallin, K. 1991. Autumn migrating Bluethroats Luscinia svecica orient in an east-southeasterly direction at Gävle, East Sweden. Ornithologica 1. s. 47-50.
- Ellegren, H. 1991. Blåstrupeprosjektet over grensene. Ringmerkaren 4. 1992 s. 210-216.
- Haftorn, S. 1972. Norges Fugler s. 681-685.
- Mork, K. 1992. Sesongen 1991. Ringmerkaren nr.4. Norsk Ornitologisk Forening.
- Røer, J. E. 1991. Lista Ornitologiske Stasjon, årsrapport 1991

Forfatteres adresser:

Agder Alle 18
4631 Kristiansand
tlf. 042 95889.

el. Austad
4400 Flekkefjord
tlf. 043 22409.

Den nye, nye, store, store rovfugltellingen

Av: Jan Erik Røer

NOF avd. Vest-Agder søkte høsten 1992 om støtte til å telle trekkende rovfugl over Sørlandet i Viltfondet og NOFs Fuglevernsmidde.

Fra Viltfondet fikk vi ingenting mens NOFs fond ga Kr. 4000,-. Poenget med undersøkelsen er å få bedre oversikt over alle de trekkende rovfugl vi har over landsdelen på høsten. Vi satser på å få folk ut på de beste lokaliteten langs kysten samtidig en del helger utover høsten. Her skal observatørene gjøre nøyaktige nedtegnelser, slik at vi til slutt kan holde resultatene fra de forskjellige lokalitetene opp mot hverandre. Dette vil gi oss en peiling på om det i hovedsak er de samme fuglene som blir sett på de forskjellige lokalitetene, eller ei.

Bakgrunnsstoff

Fra Sør-Sverige trekker det hver høst mange tusen rovfugler ut av Sverige mot sør. Spesielt konsentreres rovfuglarter som er avhengige av termikk (spurvehauk, musvåk og vepsevåk) ved Falsterbo i Skåne. Bare her trekker det årlig ca 25.000 rovfugl. I tillegg trekker mange kjerrhauker og falker på bredfront ut av hele Sør-Sverige.

I Sør-Norge har vi en lignende konsentrasjon av rovfugl mellom Kristiansand og Jæren. Avstanden over havet til Danmark er her imidlertid mye større enn i Sør-Sverige. Videre er formen på Kyststrekningen i Sør-Norge temmelig "bred", slik at rovfuglene i liten grad vil konsentreres ved spesielle lokaliteter. I stedet antar vi at de i stor grad trekker ut på bred front.

Registreringer til nå.

Aktive medlemmer av NOF har i de siste ti årene foretatt mer eller mindre systematiske trekktegninger av rovfugl. Ved Lista Fyr (1989-92), Mønstromyr i Flekkefjord (1990-92) og Kvåsen ved Kristiansand (1984-85) har det vært påvist betydelige trekktegninger av rovfugl. Mer tilfældige observasjoner fra Mandal og Lista bekrefter den samme tendensen. Imidlertid er ikke flere av de teoretisk beste lokalitetene som Mandalsskjærgården og Lindesnes undersøkt i noe større omfang.

Jeg har satt opp noen estimater for hva vi antar kan trekke gjennom landsdelen av de forskjellige artene når de har en god sesong.

Dersom de planlagte undersøkelsene viser at mange av fuglene som observeres ved Lista, Flekkefjord og Kristiansand er de samme, vil max. tallene som er antydnet, bli vel høye. Likeledes antar vi i oppsettet at trekket over det indre av Lista, Lindesnes og Mandal er betydelig.

De beste estimatene har vi nok for hønsehauk, spurvehauk, musvåk og fjellvåk. Disse konsentreres lettest ved de nevnte trekksteder. De relativt betydelige tallene for myrhauk og lårfalk er desto mere oppsiktsvekkende, da disse artene er svært vanskelig å registrere. (Trekker lavt i terrenget og til alle tider av døgnet). Vi regner dermed med desto høyere virkelige trekktegninger for disse artene i likhet med de andre falkene.

Formål.

Som vist i den vedlagte tabellen foregår det et betydelig trekk over Sørlandet. Er omfanget for en del av artene i nærheten av våre estimater, er det av stor interesse å få påvist dette. Slike rovfuglforekomster er av internasjonal betydning. I en hver forvaltningssammenheng av en så viktig ressurs vil det være svært viktig at en har mest mulig korrekte opplysninger vedrørende forekomsten.

Dette gjelder både antall av de forskjellige arter, trekkveier og trekkstrategier. Opplysningene som fremkommer vil også ha bestandsmessige og alminnelig ornitologisk/biologisk interesse. Som toppredatorer i næringskjedene har rovfuglene stor betydning som indikatorer for hva som foregår i næringskjedene i sin helhet.

Spesiell interesse knytter seg til omfanget og trekkveiene for de trekkende "fjellrovfuglene" myrhauk, tårnfalk og dvergfalk.

For disse artene er tallene fra Flekkefjord - Lista området betydelige i forhold til Kristiansand. Det er rimelig å anta at store deler av disse arters skandinaviske høyfjellsbestand følger Langfjella mot sør, og trekker i innlandet hele veien gjennom Sør-Norge. Her ender de i Lista-Flekkefjordområdet hvor de raster eller trekker rett ut over havet. Området er i tilfelle av stor viktighet i Europeisk sammenheng for disse arter.

Gjennomføring.

Prosjektet er tenkt gjennomført ved utplasseringer av observatører på 8-10 strategiske punkter langs rovfuglenes antatte trekkruiter.

Vi satser på dekning siste helg i august og to eller tre helger i sept. og en helg i okt. 1993. Dekning vil være fra

soloppgang til ettermiddagen på alle punkter samtidig. Vi regner med at 1/2 delen av dagene ikke vil bli aktuelle p.g.a. dårlig vær. Observasjonspunkter kan bli forflyttet underveis dersom våre observasjoner tilsier et dette er fornuftig. På hvert enkelt punkt vil hver enkelt rovfugl noteres med klokkeslett og trekkruta vil nedtegnes på kartkopier. Alle observasjonene vil i etterhånd databehandles og sammenstilles.

Vi vil sannsynligvis dele inn området i 4 regioner:

Flekkefjord (Mønstremyr)
Lista (Rudjord, Lista Fyr og Eikvågområdet)
Mandal (Lindenes + andre gode forslag)
Kristiansand (Kvåsen + flere ?)

Dette ville være ønskelig om det i hver av disse regionene kunne melde seg en koordinator. Undertegnede vil kunne ta seg av Lista og være hovedkoordinator. Vi får også håpe at folket ser på dette som en spennende utfordring, og at kanskje lokallagene ta fatt i denne undersøkelsen og f.eks lage noen rovfugldager mm. Alle forslag er velkomne.

Prosjekt mål.

- Finne hovedtrekkrutene og uttrekksteder for de forskjellige rovfuglartene på Sørlandet.
- Vurdere forholdet mellom sannsynlig uttrekkende rovfugl over Sørlandet og trekk tallene ved tellelokalitetene i Flekkefjord, Lista fyr og Kr.sand. Får man med seg hoveddelen av trekket på disse stedene ? Teller man mange av de samme individene på disse stedene?
- Lage bedre estimater over antall rovfugl som trekker gjennom Sørlandet.
- Oppsummere og publisere resultatene i "Piplerka".

Tabell 1: Trekk tall fra noen undersøkte lokaliteter.
Tall fra beste høst, ca 50 % dekning alle lokaliteter.

Art	Flekkefjord	Lista Fyr	Kristiansand	Gode år Sørlandet	
				Sanns.	Max.
Fiskeørn	1 (90)	0-2 (89-92)	-	5	- 10
Hønsehauk	31 (91)	10-30 (89-92)	13 (84)	50	- 150
Spurvehauk	1230 (90)	1000+ (89)	964 (84)	3000	- 6000
Fjellvåk	122 (91)	20 (92)	107 (85)	200	- 600
Musvåk	125 (91)	10-30 (92)	235 (85)	200	- 400
Vepsevåk	32 (91)	20 (91,92)	?	50	- 100
Kongeørn	9 (91)	0-1	2 (85)	10	- 20
Sivhauk	-	5-10 (89-92)	-	5	- 15
Myrhauk	51 (92)	10-20 (89-92)	2 (85)	100	- 300
Jaktfalk	1 (90,91)	1-3	-	3	- 10
Vandrefalk	7 (90,91)	5-10 (89-92)	1 (85)	20	- 50
Dvergfalk	28 (90)	10-30 (89-92)	11 (84)	200	- 500
Tårnfalk	500+ (92)	200+ (92)	10 (85)	1000	- 3000

Tårnfalken er en av de vanligste rovfuglene på høsttrekk i vestre del av V-Agder.
(Foto: Finn Jørgensen).

Mandal R.G. - 1992

Av: Runar Jåbekk

Gruppa har i 1992 hatt 22 merkere med lisens, derav 11 med nettlisens. Selvsagt har ikke alle vært like ivrige. Som vanlig har det også i år deltatt en del personer uten lisens som medhjelpere.

Fangstplasser 1991.

De aller fleste fugl er merket i Mandalsdistriktet. Nettfangst er drevet i Ronekilen og ved Jåbekkvann, samt spredt rundt på enkelte foringsplasser. Pullusmerking av småfugl har foregått en rekke steder i distriktet, og endel sjøfuglunger er merket i skjærgården utenfor Mandal. Enkelte fugl er i tillegg merket diverse andre steder i landet (merket U i oversikten), og noen få fugl er merket på Svalbard (merket S i oversikten).

Sesongen 1991.

Årets sesong ble ganske variabel. Foringsplassfangsten utover våren/ettervinteren slo ikke til i år heller, ihvertfall ikke når det gjelder grønnfink. Det ble derimot fanget bra med grønnsisik, og tildels bokfink. Også i år dukket det opp bra med kjernebitere i april, slik at 1992 ble nok et bra ringmerkinsår for arten.

Vårsesongen resulterte heller ikke i år i noe nettfangst som er verdt å nevne. Pullusmerking av småfugl ble det derimot satset ganske stort på i år også, med mange bra resultater. Sjøfuglmerkingen gikk i praksis "i vasken", siden vi ikke fikk 4-ringer i det hele tatt. Makrellterne og fiskemåke ble det likevel merket mer enn vanlig av.

Nettfangsten om høsten ble svært variabel. Mange av merkerne deltok i arbeidet ved Lista O.S. i store deler av høstsesongen, og fangsten i Mandal ble betydelig redusert pga dette. Det ble likevel fanget temmelig bra på Jåbekk og i Ronekilen. Det ble fanget relativt lite på foringsplasser utover høsten.

I forbindelse med fossefallprosjektet til Kurt Jerstad er det satset kraftig på denne arten i år, noe som har medført rekordstore merketall. Det er også satset endel på merking av knoppsvaner i Mandalsområdet.

Uten et fast fangstopplegg er det som vanlig vanskelig å trekke for mange konklusjoner av merketallene. For endel arter er det likevel mulig å se variasjoner fra tidligere år. Løvsangeren ser ut til å ha hatt et godt år, selv om dette stemmer dårlig med erfaringer fra Lista. Både rørsanger og sivsanger er fanget i rekordtall, selv om det ikke er satset mere enn tidligere år.

Gjenfunn 1991.

Det ble i løpet av 1992 meldt inn 211 gjenfunn (33 arter), hvorav 106 var fra utlandet. Vi fikk dessuten svar på 86 fremmede fugler vi hadde kontrollert (12 fra utlandet). Dette omfatter ikke kontroller og gjenfunn av "egne" fugler. Vi har heller ikke tatt med kontroller og gjenfunn av fossekall. Disse er vi nå i gang med å systematisere, og vi vil presentere disse samlet senere.

- Stokkand:** 1 pull trafikkdrept 5 km fra merkeplassen etter 1,5 mnd.
- Hønsenhauk:** 2 funn, 5 mnd. (40 km) og 1 år og 5 mnd. (15 km) etter merking på vinteren som hhv 1K og 2K.
- Tjeld:** 1 pull fra Mandal til Frankrike etter snaue 3 mnd., og 1 pull fra Alta til V-Tyskland etter 9 mnd.
- Svartbak:** Totalt 12 funn. V-Agder 1, Danmark 2, Nederland 6, Belgia 1, England 1 (6,5 år) og Frankrike 1. Mange feltavlest.
- Gråmåke:** Totalt 18 funn. V-Agder 3, Vestfold 1, Danmark 9, Tyskland 3, Frankrike 1 og Sverige 1. De aller fleste feltavlest.
- Sildemåke:** Totalt 31 funn, derav 9 fra V-Agder (4 mer enn 5 år gamle), 1 fra A-Agder, 1 fra Rogaland, 1 fra Danmark, 2 fra Tyskland, 5 fra Nederland, 4 fra England, 2 fra Frankrike, 1 fra Spania, 1 fra Portugal, 1 fra Marokko og 3 fra Algerie.
- Fiskemåke:** 2 funn, 1 til Nederland og 1 til England.
- Makrellterne:** 1 pullusmerket fanget Nigeria 11.09. samme år.
- Skjærpiplerke:** 1 pull kontr. 1 km unna etter vel 1 mnd.
- Jernspurv:** 3 funn av 1K fugl, 1 lokalt etter 9 mnd. og 2 til Danmark hhv 2 mnd. og 3,5 år etter merking.
- Rødstrupe:** 2 1K merket sept. funnet hhv Frankrike 5mnd etter og England 2 år og 7 mnd. etter.
- Steinskvett:** 1 lokalt funn kort tid etter merking.
- Svarttrost:** 6 funn, 1 lokalt, 1 til Tyskland, 1 til Irland og 3 til Storbritannia
- Rødvingetrost:** 2 funn av 1K merket i okt., til Belgia etter 2 dager! og Italia etter 3,5 mnd.
- Sivsanger:** 1 2K+♂ merket Mandal 15.07.89 kontr. Slevdalsvann, Lista 01.08.90.
- Rørsanger:** 2 1K fra Mandal til Lista samme høst.
- Munk:** 1 merket Mandal 02.08.90 kontr. Belgia 20.09.91.
- Gransanger:** 2 fugl merket Mandal sept.-88 og okt.-87 funnet hhv Italia april-91 og Spania des.-90.
- Løvsanger:** Tot. 8 funn. 2 lokalt ca 1 år etter merking, 2 til Danmark, 2 til Tyskland, 1 til England og 1 til Marokko.
- S.h.fluesnapper:** 4 funn, 3 lokale og 1 2K+♀ trafikkdrept Belgia etter 4 år og 3 mnd.
- Svartmeis:** 3 1K fra Mandal til Lista innen 1 mnd.
- Blåmeis:** Tot. 20 funn. 13 pullusmerkede trakk alle vestover til Lista(11), Rogaland(1) og Hordaland(1). 5 1K gikk også til Lista(4) og Rogaland(1), mens en høstmerket 2K+ ble funnet Jomfruland 1 mnd. etter.

Kjøttmeis: 7 lokale funn, og 2 fra Mandal til Flekkefjord.
Spettmeis: 1 pull merket Mandal 23.05.91 kontr. Lista 30.12.91.
Kråke: 2 lokale funn, 1,5 og 3,5 år etter merking.
Stør: 3 lokale funn inntil 2 år etter merking.
Pilfink: 1 merket Mandal 09.12.90 kontr. Farsund 30.01.92.
Bokfink: 5 funn. 2 høstmerkede funnet Kristiansand 30.07 og Hordaland 23.06. 3 vårmerkede funnet Irland 18.03., Belgia 11.10. og Helgoland 07.06. (etter merking i Mandal 23.04. samme år!).
Bjørkefink: 1 lokalt funn etter 2,5 mnd. og 1 merket Mandal 21.10.91 kontr. Nederland 14.12.91.
Grønnfink: Totalt 60 funn, derav 13 fra V-Agder, 12 fra Rogaland, 1 fra Hordaland, 1 fra Nordland, 1 fra Telemark, 1 fra Buskerud, 1 fra Oppland, 1 fra Østfold, 25 fra Danmark, 2 fra Tyskland, 1 fra Nederland og 1 fra England. Den eldste nesten 5 år etter merking, men de aller fleste under et år etter merking.
Grønnsisik: 1 lKø merket Mandal 25.09.89 drept av katt i Sevilla, Spania 06.10.91.

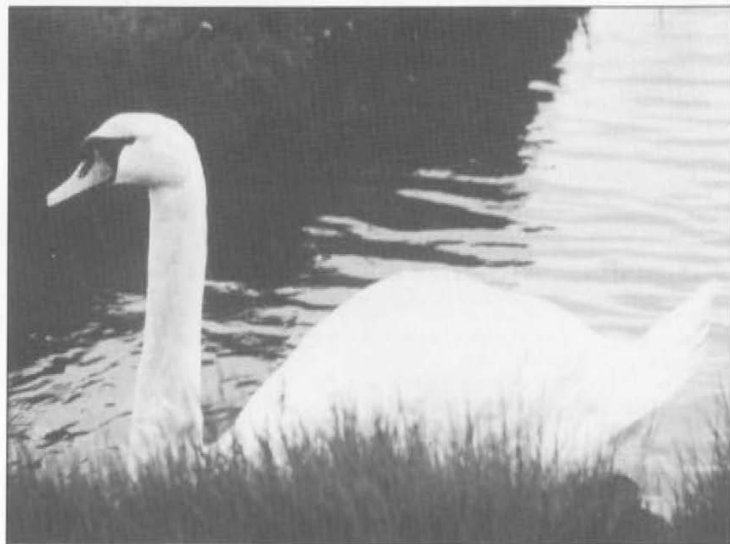
Fremmede fugler kontrollert av Mandal RG.

Gråhegre: Pullus merket mai -91 i Danmark f.død Lindesnes 01.10.91.
Knoppsvane: 1 3K+σ merket Grimstad i jan. kontr. 3 ganger i Mandal 1 - 2 år etter.
Kanadagås: 1 lK merket Songdalen, V-Agder kontr. 15 km unna over 14 år senere.
Ærfugl: 1 2K+♀ merket Svalbard 1984 kontr. hekkende samme lokalitet 1991.
Perleugle: 1 pull merket 08.06.85 Ringsaker, Hedmark f.død Mandal 05.04.86.
Jernspurv: 1 merket Lista 15.09.89 kontr. Mandal 27.09.89.
Myrsanger: 1 merket Lista 17.08.91 kontr. Mandal 7 dager etter.
Rørsanger: 1 merket Lista 09.09.91 kontr. Mandal 6 dager etter.
Hagesanger: 1 merket Lista 17.08.91 kontr. Mandal 7 dager etter.
Løvsanger: 1 lokal kontroll, samt 1 merket Lista 03.08.90 kontr. Mandal 10 dager senere.
S.H.fluesnapper: 1 2K+♀ merket Mølen 17.05.88 kontr. hekkende i Mandal 13.06.91.
Svartmeis: 3 funn, 2 fra Lista og 1 fra Flekkefjord. Alle merket om høsten, og kontr. få dager etter i Mandal.
Blåmeis: 2 funn, 1 fra Lista etter vel 3 år og 1 fra Sokndal etter 6 mnd.
Kjøttmeis: 2 funn, fra Lista og Flekkefjord ca 1,5 år etter merking hhv høst og vår.
Kråke: En lokal kontroll etter vel 5 år.

Over: Med 33.881 individer er sildemåka den mestmerkede arten til Mandal R.G. (Foto: Finn Jørgensen).

Under: Et nystartet knoppsvaneprosjekt i Mandal resulterte i hele 61 merkede knoppsvaner i 1992. Minst like mange er i skrivende stund merket i 1993. (Foto: Runar Jåbekk).

Stær: 1 ♂ merket 14.08.89 i Danmark kontr. Mandal
18.04.91.

Grønnfink: Totalt 62 kontroller. V-Agder 20, Rogaland 14,
Hordaland 1, Møre og Romsdal 3, N-Trøndelag 2,
Nordland 1, Telemark 5, Buskerud 2, Oppland 3,
Oslo og Akershus 1, Skottland 1 og Danmark 9.

Dompap: 1 lokal kontroll 25 dager etter merking.

Ringmerkingsoversikt - Mandal Ringmerkingsgruppe 1991

Art	Tidligere	Pull.92	F.g.92	Sum.92	Totalt
Dvergdykker	1	-	-	-	1
Havhest	1	-	-	-	1
Havsvale	4	-	-	-	4
Havsule	1	-	-	-	1
Gråhegre	125	69	1	70	195
Knoppsvane	26	13	48	61	87
Grågås	4	-	-	-	4
Kanadagås	28	-	-	-	28
Hvitkinngås (S)	1	-	-	-	1
Krikkand	8	-	-	-	8
Stokkand	39	-	-	-	39
Stjertand (U)	2	-	-	-	2
Bergand	1	-	-	-	1
Ærfugl (S)	21	3	1	4	25
Havelle	1	-	-	-	1
Kvinand	6	-	-	-	6
Siland	3	12	-	12	15
Myrhauk	1	-	-	-	1
Hønehauk	80	-	2	2	82
Spurvehauk	31	-	7	7	38
Musvåk	11	-	-	-	11
Kongeørn	1	-	-	-	1
* Fiskeørn	-	3	-	3	3
Tårnfalk	1	-	-	-	1
Dvergfalk	3	-	1	1	4
Orrfugl	1	-	-	-	1
Storfugl	3	-	-	-	3
Rapphøne	14	-	-	-	14
Virginiaavaktel	1	-	-	-	1
Vannrikse	7	-	1	1	8
Myrrikse	1	-	-	-	1
Sivhøne	1	-	-	-	1
Sothøne	2	-	-	-	2
Tjeld	85	10	1	11	96
Dverglo	4	5	-	5	9
Sandlo	9	2	-	2	11
Vipe	59	20	-	20	79
Polarsnipe	2	-	-	-	2
Sandløper	3	-	-	-	3
Dvergsnipe	11	-	-	-	11
Temmincksnipe (U)	4	-	-	-	4
Myrsnipe	24	-	-	-	24

Art	Tidligere	Pull.92	F.g.92	Sum.92	Totalt
	Kvartbekkasin	8	-	1	9
	Enkeltbekkasin	14	-	4	18
	Rugde	3	-	-	3
	Lappspove	2	-	-	2
	Småspove (U)	2	-	-	2
*	Storspove	-	1	1	1
	Rødstilk	1	-	-	1
	Skogsnipe	3	-	-	3
	Grønnstilk	1	-	-	1
	Strandsnipe	29	1	6	36
	Polarsv.snipe (S)	2	-	-	2
	Tyvjo	10	-	-	10
	Storjo (S)	4	1	1	5
	Hettemåke	8	6	6	14
	Fiskemåke	1.194	222	-	222
(1)	Sildemåke	33.045	835	1	836
	Gråmåke	2.520	35	1	36
	Polarmåke (S)	51	5	-	5
	Svartbak	1.633	117	-	117
	Makrellterne	1.659	294	-	294
	Rødnebbterne(U)	142	-	-	-
	Lomvi	3	-	-	-
	Alke	1	-	-	-
	Alkekonge	5	-	-	-
	Bydue	37	-	-	-
	Ringdue	14	2	2	4
	Tyrkerdue	17	-	2	2
	Turteldue	1	-	-	-
	Gjøk	2	-	1	1
*	Hubro	-	1	-	1
	Spurveugle	19	-	13	13
	Kattugle	120	6	4	10
	Hornugle	1	3	1	4
	Perleugle	13	-	7	7
	Tårnseiler	16	-	-	-
	Isfugl	1	-	-	-
	Vendehals	265	34	1	35
	Grønnspekk	27	-	1	1
	Svartspekk	3	-	1	1
	Flaggspekk	38	-	4	4
	Hvitryggspett	44	-	-	-
	Dvergspett	10	11	4	15
	Tretåspekk	1	-	-	-
	Sanglerke	2	-	-	-
	Sandsvale	357	20	92	112
	Låvesvale	568	38	28	66
	Taksvale	9	3	1	4
	Trepiplerke	377	-	20	20
	Heipiplerke	750	-	82	82
	Skjærpiplerke	9	4	-	4
	Gulerle	43	-	-	-
	Vintererle	10	-	-	-
	Linerle	679	43	22	65
	Sidensvans	7	-	-	-
	Fossefall	872	462	149	611
	Gjerdessmet	719	-	171	171

Art	Tidligere	Pull.92	F.g.92	Sum.92	Totalt
(10) Jernspurv	2.432	16	264	280	2.712
(7) Rødstrupe	5.745	19	644	663	6.378
Blåstrupe	53	-	5	5	58
Rødstjert	111	-	19	19	130
Buskskvett	312	-	37	37	349
Svartstrupe	1	-	1	1	2
Steinskvett	56	6	2	8	64
Ringtrost	1	-	-	-	1
Svarttrost	1.903	88	107	195	2.098
Gråtrost	601	119	27	146	747
Måltrost	622	68	39	107	729
Rødvingetrost	587	21	3	24	611
Duetrost	5	-	-	-	5
Gresshoppesanger	4	-	1	1	5
Elvesanger	1	-	-	-	1
Vannsanger	1	-	1	1	2
Sivsanger	323	-	149	149	472
Myrsanger	28	-	6	6	34
Rørsanger	777	-	279	279	1056
-Rør/Myrsanger	1	-	-	-	1
Gulsanger	91	-	3	3	94
Hauksanger	7	-	1	1	8
Møller	260	-	62	62	322
Tornsanger	692	-	98	98	790
Hagesanger	2.215	-	254	254	2.469
Munk	1.851	4	236	240	2.091
Gulbrynsanger	9	-	2	2	11
Bøksanger	29	-	7	7	36
Gransanger	544	-	70	70	610
-P.c.tristis	-	-	3	3	3
(2) Løvsanger	29.207	21	4.589	4.610	33.817
Fuglekonge	1.454	-	230	230	1.684
Gråfluesnapper	179	16	9	25	204
(5) S.H.f.snapper	5.699	1.266	228	1.494	7.193
Stjertmeis	193	-	16	16	209
Skjeggmeis	1	-	-	-	1
Løvmeis	187	7	19	26	213
Granmeis	278	-	22	22	300
Toppmeis	14	-	3	3	17
Svartmeis	880	39	36	75	955
(6) Blåmeis	5.212	861	713	1.574	6.786
(3) Kjøttmeis	11.193	1.914	1.412	3.326	14.519
Spettmeis	401	109	45	154	555
Trekryper	189	4	27	31	220
Tornskate	121	-	5	5	126
Varsler	4	-	1	1	5
Nøtteskrike	127	-	23	23	150
Skjære	209	9	8	17	226
Nøttekråke	3	-	-	-	3
Kaie	12	-	-	-	12
Kornkråke	8	-	-	-	8
Kråke	442	9	1	10	452
-svartkråke	1	-	-	-	1
Ravn	4	5	-	5	9
Stær	1.540	347	147	494	2.034
Gråspurv	869	-	116	116	985

Art	Tidligere	Pull.92	F.g.92	Sum.92	Totalt
	Pilfink	75	-	14	89
(8)	Bokfink	4.551	13	620	5.184
	Bjørkefink	2.516	-	51	2.567
(4)	Grønnfink	11.121	-	665	11.786
	Stillits	13	-	-	13
(9)	Grønnsisik	3.217	-	660	3.877
	Tornirisk	213	-	5	218
	Bergirisk	40	-	1	41
	Gråsisik	329	-	9	338
	-C.f.cabaret	53	-	133	186
	Grankorsnebb	18	-	-	18
	Furukorsnebb	3	-	-	3
	Rosenfink	56	-	4	60
	Dompap	986	-	228	1.214
	Kjernebiter	561	-	194	755
	Snøspurv (S)	19	16	-	35
	Hvithodespurv	1	-	-	1
	Gulspurv	1.042	6	96	1.144
	Hortulan	1	-	1	1
	Dvergspurv	4	-	-	4
	Sivspurv	1.176	-	162	1.338
171 arter	150.214	7.264	13.491	20.755	170.969

* = ny merkeart i 1992

tall i parantes viser de ti mestmerkede artene til gruppa.

Identification Guide to European Non-Passerines (Kevin Baker)

336 s, 119 arter, 170 strektegn. En guide tilsvarende den Lars Svensson har laget for Europas spurvefugler. Boka er også nyttig for dem som er opptatt av å alders- og kjønnsbestemme fugl i felt. **Kr 195 (November).**

Finches and Sparrows: An Identification Guide (Clement, Harris & Davis)

En ny bok i Helms berømte identifikasjonsserie som hittil omfatter 5 bøker. Denne omfatter alle spurver og finker i verden. Bestillinger mottas nå. **Kr 339 (Oktober/november)**

Moult and Ageing in European Passerines (Lukas Jenni & Rafael Winkler)

Enda en bok som er spesielt interessant for ringmerkere. Denne vil ha over 470 fargefotos som viser detaljer for alders- og kjønnsbestemmelse for 58 europeiske spurvefugler. Et utrolig supplement til Svensson! Prisen er ennå ikke fastsatt. Forhåndsbestilling mottas nå. Kommer i 1994.

Nå kan du også kjøpe NORSKE bøker hos oss. Dessuten kan du betale med VISA. Porto kommer i tillegg til prisene.

Alle prisene er gitt med forbehold om prisendring fra forlaget eller store endringer i valutakurser.

Norsk Naturbokhandel

Postboks 720 Nanset, 3252 Larvik

Tel: 33 11 15 23 - Fax: 33 11 14 30

Lista R.G. - 1992

Nils H. Lorentzen

I 1992 var følgende merkere aktive: Jan Erik Røer, Marton Berntsen, Nils Helge Lorentzen, Bjørn Erik Hellang, Kåre Olsen, Knut Olsen, Tor Oddvar Hansen, Geir H. Stølen, Svein A. Grimsby, Per Øyvind Grimsby, Geir Grimsby, Atle Grimsby, Kjell P. Grimsby og Eivind Schiander.

Lokalitetene det ble satset mest på var :
Lista Orn. Stasjon, hvor det blir fanget på to plasser. Disse er Lista fyr og Slevdalsvannet. Mønstermyr i Flekkefjord Kommune samt foringsplassmerking.
Det ble også satset på følgende prosjektarter: Havsvale, Acro-sangere, Fossekall og Blåstrupe.

GJENNFUNN

Totalt ble det innrapportert 286 gjennfunn av 45 arter. Av disse ble 169 rapportert fra utlandet.

Havsvale : En til ENGLAND 4 dager etter.

Stormsvale: En til Jomfruland kontr. 2 ganger, 20 og 29 dager etter.

Spurvehauk : En kontr. to plasser i BELGIA. 28 dager etter i Antwerpen og 2 måneder og 2 dager etter i Oost-Vlanderen

Sandlo : En fra ENGLAND 2 år og 6 mnd. etter.

Myrsnipe : 12 funn. 2 til Ottenby, SVERIGE 2 og 5 år etter. 3 til FINLAND, to 9 år og 10 mnd. etter og en 7 år og 10 mnd. etter. 4 til ENGLAND 5 mnd. - 3 år etter. 2 til TYSKLAND 1 år og 9 år etter. En ~~til NEDERLAND~~

Steinvender : 4 funn. 3 funn til NEDERLAND 2 år 1 mnd., 8 år og 3 mnd. og 10 år og 1 mnd. etter. En til KAPP VERDE ØYENE 2 år og 7 mnd. etter.

Kvartbekkasin: En til DANMARK 25 dager etter.

Svartbak : 3 funn. En til NEDERLAND og 2 til BELGIA.

Sildemåke : 16 funn. 3 lokale 2-8 år etter. En til V-Agder. En til Rogaland. En til DANMARK. En til ENGLAND. En til TYSKLAND. En til SVEITS. 3 til FRANKRIKE. 2 til SPANIA. En til MAROKKO 5 år 7 mnd. etter. En til MAURETANIA 6 mnd. etter.

Gråmåke : 16 funn. 2 til V-Agder. 13 til DANMARK. En til TYSKLAND.

Fiskemåke : 3 funn. Ett lokalt. En til Østfold og en til ENGLAND

Hettemåke : 11 funn. Ett Lokalt. En til Lyngdal V-Agder 4 år etter. 2 til Rogaland (en 5 år etter.). En til Danmark. 5 til ENGLAND og en til NEDERLAND.

Makrellterne : 4 funn. En til NEDERLAND. En til SIERRA LEONE 7 mnd. etter. 2 til ELFENBEINSKYSTEN 4 og 5 mnd. etter.

Perleugle : En til FINLAND kontr. 2 netter på rad 2 år etter.

Låvesvale : En til DANMARK.

- Trepiplerke:** Ei til SVERIGE 1 år etter.
- Gjerdsmett:** en til Rogaland 98 km på 4 dager.
- Jernspurv :** 6 funn. En til Mandal V-Agder. En til Oppland 8 mnd. etter. En til SVERIGE 1 år etter. En til W Sole Gas Platform Nordsjøen. En til ENGLAND 1 mnd. etter. En til Belgia 17 dager etter.
- Rødstrupe:** 7 funn. En til Rogaland 8 mnd. etter. En til Ottenby, SVERIGE 7 mnd. etter. En til Helgoland, TYSKLAND 8 mnd. etter. En til SVEITS 1år og 2 mnd. etter. En til NEDERLAND kontr. to ganger med 6 dagers mellomrom 3 år og 3 mnd. etter. En til BELGIA 2mnd. etter.
- Gråtrost:** En lokal.
- Rødvingetrost:** 5 funn. En til ENGLAND 8 dager etter. 3 til FRANKRIKE 30 dager - 1år og 1 mnd. etter. En til SPANIA 2 mnd. etter
- Måltrost:** 3 funn. En til TYSKLAND 10 mnd. etter. En til BELGIA 2 mnd. etter. En til FRANKRIKE 5 mnd. etter.
- Svarttrost:** 3 funn. En til Rogaland 3 år og 6 mnd. etter. En til TYSKLAND 6 mnd. etter. En til NEDERLAND 6 mnd. etter.
- Rørsanger :** 8 funn. En til Mandal, V-Agder 6 dager. En til SVERIGE 11mnd. etter. En til DANMARK 10 mnd. etter. 5 til BELGIA 9 dager - 3 år etter
- Myrsanger :** En til Mandal, V-Agder 7 dager etter.
- Sivsanger :** 28 funn. 3 til Rogaland 2mnd. - 2 år etter. En til SVERIGE 14 dager etter. 2 til DANMARK 6 og 11 dager etter. 2 til NEDERLAND 1 mnd. etter. 15 til BELGIA 15 dager - 3 år etter. 5 til FRANKRIKE 15 dager - 1år og 1 mnd. etter.
- Tornsanger :** 2 funn. En til A-agder 21 dager etter. En til BELGIA 14 dager etter.
- Hagesanger :** En til Mandal, V-agder 7 dager etter.
- Munk :** En til Fair Isle, ENGLAND kontr. 2 ganger med 2 dagers mellomrom 3 år og 9 mnd. etter.
- Gransanger :** En til BELGIA 11 dager etter.
- Løvsanger :** 7 funn. En til Mandal, V-Agder 10 dager etter. En til Rogaland 9 mnd. etter. En til SVERIGE 2 år og 4 mnd. etter. En til Helgoland, TYSKLAND 10 dager etter. 2 til NEDERLAND 9 og 27 dager etter. En til BELGIA 3 år og 1 mnd. etter.
- Fuglekonge :** En til Oppland 1år og 7 mnd. etter.
- Blåmeis :** 11 funn. 3 lokale. 1 til V-Agder 3 år og 2 mnd. etter. 6 til Rogaland. En til Telemark.
- Kjøttmeis :** 6 funn. 1 lokal. 2 til V-Agder. 2 til Rogaland. En til Buskerud.
- Svartmeis :** 4 funn. 3 til Mandal, V-Agder 6 dager - 2 mnd. En til Rogaland 3 mnd. etter.
- Trekryper :** 2 funn. Begge til Rogaland 11 og 13 dager etter.
- Bokfink :** 4 funn. En til Hedemark 2 år og 2 mnd. etter. 2 til ENGLAND. En til PORTUGAL 6 mnd. etter.
- Bjørkefink :** En til Hedemark 9 mnd. etter.
- Grønnfink :** 84 funn. 6 lokale. 42 Mandal, V-Agder opptil 3 år etter. En til A-Agder 7 mnd. etter. En Kontr. 4 ganger Jomfruland, Telemark 1 år og 4 mnd. - 2 år og 1 mnd. etter. En til Vestfold. En til Oslo og Akershus. 2 til Buskerud. 16 til Rogaland. En til Møre og Romsdal. 9 til DANMARK. En til NEDERLAND.

Grønnsisik : 3 funn. En lokal. En kontr. 2 ganger Hedemark
17/5 og 13/7 Hekkefugl!
Tornirisk : 2 funn. En til Shetland, ENGLAND 3 mnd. etter.
En til NEDERLAND 2 mnd. etter.
Dompap : 3 funn. 3 lokale 26 dager - 9 mnd. etter.
Grankorsnebb : En til NEDERLAND 3 mnd. etter.
Gulspurv : En til DANMARK 5 mnd. etter.
Sivspurv : 6 funn. 3 til ENGLAND 21 dager - 1 år og 6 mnd.
etter. En til TYSKLAND 6 mnd. etter. En til
NEDERLAND 3 år og 1 mnd. etter. En til FRANKRIKE 4
år og 2 mnd. etter.

FREMMEKONTROLLER

Vi har i år fått svar på 81 kontroller av 25 arter, herav
54 utenlandske. Her må den 32 år gamle Engelske havsula og
sandsvala med fransk ring som var merket i Senegal nevnes
spesielt.

Havsvale : 2 funn. En merket Flø, Møre og Romsdal 9 dager
tidligere og en merket Fair Isle SCOTLAND 1 år
tidligere.
Havsule : En merket som pull Bass Rock, SCOTLAND 32 år og
4 mnd. tidligere.
Myrsnipe : 2 funn. 2 merket Male Møre og Romsdal 19 og
21 dager tidligere og en merket som 2k+ 15 år og
9 mnd. tidligere.
Hettemåke : En merket ENGLAND 1 år og 5 mnd. tidligere.
Gråmåke : En merket Mandal, V-Agder 4 år og 10 mnd. tidligere.
Sildemåke : En merket Mandal, V-Agder 2 mnd. og 16 dager
tidligere.
Perleugle : En merket Vaasa, FINLAND 1 mnd. og 10 dager
tidligere.
Sandsvale : En merket Fleuve, SENEGAL 16/1-91 og kontr. i en
koloni på Lista 3/8-91.
Jernspurv : En merket Klepp, Rogaland 11 dager tidligere.
Steinskvett : En merket som pull Sokendal, Rogaland samme år.
Svarttrost : 4 funn. 3 merket ENGLAND 4 - 10 mnd. tidligere og
1 merket Helgoland, TYSKLAND 1 år og 7 mnd.
tidligere.
Sivsanger : 8 funn. 5 merket Rogaland 23 dager - 11 mnd.
tidligere. En merket SVERIGE 1 år og 3 mnd.
tidligere og 2 merket BELGIA 1 år tidligere.
Rørsanger : 10 funn. 2 merket Mandal, V-Agder 19 dager og 2 år
og 1 mnd. tidligere. En merket Kurefjorden,
Østfold kontr. 2 ganger samme høst. 5 merket
SVERIGE fra 6 - 30 dager tidligere og en merket
FINLAND 1 mnd. tidligere.
Møller : En merket Rogaland 8 dager tidligere.
Tornsanger : En merket Harestadmyra Rogaland 2 mnd. tidligere.
Hagesanger : En merket Hauge, Hordaland 17 dager tidligere.
Granmeis : En merket Borre, Rogaland hadde flydd 81 km på
17 dager.
Svartmeis : 3 merket Mandal, V-Agder 5 - 26 dager tidligere.

- Blåmeis** : 14 funn. 10 merket Mandal, V-Agder hvorav 7 var merket som pull samme år. En merket Jomfruland, Telemark 1 år tidligere. 2 merket Mølen, Vestfold 23 dager og 3 mnd. tidligere. En merket Averøya, Buskerud 4 mnd. tidligere.
- Kjøttmeis** : En merket Mandal, V-Agder 1 år og 6 mnd. tidlgere.
- Spettmeis** : En merket som pull Mandal, V-Agder kontr. 7 mnd. etter.
- Pilfink** : En merket Mandal, V-Agder 1 år og 2 mnd. tidligere.
- Bokfink** : 2 funn. En merket DANMARK 9 mnd. tidligere og en merket BELGIA 8 mnd. tidligere.
- Grønnfink** : 25 funn. 15 merket V-Agder. En merket Harestadmyra, Rogaland. 2 merket Oppland. En merket Os, Hordaland. En merket Grimstadvannet, Møre og Romsdal. En merket Trøite, N-Trøndelag. 4 merket DANMARK 3 dager - 6 mnd. tidligere og en merket SCOTLAND.
- Grønnsisik** : En merket LITAUEN 10 mnd. tidligere.

Lista Ringmerkingsgruppe
Boks 171
4561 Vanse

RINGMERKINGSOVERSIKT - LISTA RG 1992

Art	Tidligere	Pull.92	Fg.92	LOS.92	Sum.92	Totalt
Smålom	1	-	-	-	-	1
Havhest	1	-	-	-	-	1
Havsvale	8	-	-	2	2	10
Stormsvale	2	-	-	-	-	2
Havsule	3	-	1	-	1	4
Storskarv	2	-	-	-	-	2
Gråhegre	33	-	-	-	-	33
Knoppsvane	2	-	1	-	1	3
Grågås	1	-	-	-	-	1
CanadagåsXGrågås	-	-	1	-	1	1
Canadagås	20	50	29	-	79	99
Gravand	6	-	-	-	-	6
Krikkand	91	-	3	3	6	97
Stokkand	10	3	-	-	3	13
Toppand	1	-	-	-	-	1
Ærfugl	2	-	-	-	-	2
Havelle	4	-	-	-	-	4
Svartand	1	-	-	-	-	1
Sjøorre	1	-	-	-	-	1
Siland	1	-	-	-	-	1
Sivhauk	7	-	-	-	-	7
Myrhauk	1	-	-	-	-	1
Hønsehauk	33	1	-	3	4	37
Spurvehauk	60	-	1	21	22	82
Musvåk	10	-	-	-	-	10
Fjellvåk	2	3	-	-	3	5

Art	Tidligere	Pull.92	Fg.92	LOS.92	Sum.92	Totalt
Kongeørn	1	-	-	-	-	1
Tårnfalk	18	-	-	3	3	21
Dvergfalk	12	-	1	-	1	13
* Lirype	-	1	-	-	1	1
Orrfugl	2	-	-	-	-	2
Storfugl	10	-	-	-	-	10
Vannrikse	3	-	-	1	1	4
* Myrrikse	-	-	-	2	2	2
Åkerrikse	9	-	-	1	1	10
Sivhøne	1	-	-	-	-	1
Sothøne	5	-	-	-	-	5
Tjeld	185	2	-	-	2	187
Dverglo	2	-	-	-	-	2
Sandlo	807	-	1	-	1	808
Boltit	2	-	-	-	-	2
Heilo	10	-	1	-	1	11
Tundralo	34	-	-	-	-	34
Vipe	465	5	-	2	7	472
Polarsnipe	1340	-	-	-	-	1340
Sandløper	116	-	-	-	-	116
Dvergsnipe	1073	-	3	-	3	1076
Temmincksnipe	7	-	-	-	-	7
Tundrasnipe	445	-	-	-	-	445
Fjæreplytt	20	-	-	-	-	20
Myrsnipe	10759	-	2	58	60	10819 (4)
Fjellmyrløper	2	-	-	-	-	2
Rustsnipe	1	-	-	-	-	1
Brushane	111	-	-	-	-	111
Kvartbekkasin	68	-	9	30	39	107
Enkeltbekkasin	88	-	11	16	27	115
Dobbeltbekkasin	1	-	-	-	-	1
Rugde	18	-	2	-	2	20
Lappspove	62	-	-	-	-	62
Småspove	1	-	-	-	-	1
Storspove	30	-	-	-	-	30
Rødstilk	219	1	9	-	10	229
Gluttsnipe	2	-	-	1	1	3
Skogsnipe	9	-	1	4	5	14
Grønnstilk	15	-	1	1	2	17
Strandsnipe	321	1	31	60	92	413
Steinvender	285	-	-	-	-	285
Svømmesnipe	1	-	-	-	-	1
Polarsvømmesnipe	1	-	-	-	-	1
Hettemåke	5871	190	-	9	199	6070
Fiskemåke	1977	76	-	1	77	2054
Sildemåke	10140	996	1	-	997	11137 (3)
Gråmåke	2464	75	-	-	75	2539
Svartbak	518	13	-	-	13	531
Splitterne	2	-	-	-	-	2
Makrellterne	1182	6	-	-	6	1188
Rødnebbterne	90	41	-	-	41	131
Lomvi	34	-	1	-	1	35
Teist	2	-	-	-	-	2
Alkekonge	14	-	-	-	-	14
Lunde	2	-	-	-	-	2
Ringdue	31	-	-	-	-	31
Tyrkerdue	13	-	-	-	-	13

Art	Tidligere	Pull.92	Fg.92	LOS.92	Sum.92	Totalt
Gjøk	7	-	1	1	2	9
Haukugle	1	-	-	-	-	1
Spurveugle	4	-	-	-	-	4
Kattugle	157	9	-	-	9	166
Hornugle	32	-	-	-	-	32
Jordugle	20	-	-	-	-	20
Perleugle	74	-	-	25	25	99
Tårnseiler	23	-	-	-	-	23
Hærfugl	1	-	-	-	-	1
Vendehals	715	34	-	1	35	750
Gråspett	6	-	-	-	-	6
Grønnspekk	23	2	-	-	-	25
Svartspett	1	-	-	1	1	2
Flaggspekk	161	-	-	-	-	161
Hvittryggspekk	15	-	-	-	-	15
Dvergspett	32	-	-	-	-	32
Dverglerke	1	-	-	-	-	1
Sanglerke	189	-	1	-	1	190
Sandsvale	2178	-	129	3	132	2310
Låvesvale	1436	12	4	291	307	1743
Taksvale	45	-	24	1	25	70
* Markpiplerke	-	-	-	1	1	1
Trepiplerke	1213	5	57	538	600	1813
Tundrapiplerke	2	-	-	-	-	2
Heipiplerke	1870	23	516	353	892	2762
Lapiplerke	1	-	-	-	-	1
Skjærpiplerke	344	-	1	14	15	359
Gulerle	120	-	15	24	39	159
Vintererle	1	-	1	-	1	2
Linerle	1289	47	32	91	170	1459
Sidensvans	139	-	4	-	4	143
Fossefall	89	209	131	-	340	429
Gjerdesmett	1807	6	151	609	766	2573
Jernspurv	3410	5	300	348	653	4063
Rødstrupe	6793	-	874	595	1469	8262 (8)
Nattergal	5	-	1	-	1	6
Blåstrupe	153	78	108	14	200	353
Svartrødstjert	10	-	-	3	3	13
Rødstjert	448	-	42	59	101	549
Buskskvett	1091	4	80	136	220	1311
* Svartstrupe	-	-	1	-	1	1
Steinskvett	815	30	31	175	206	1021
Ringtrost	38	13	2	1	16	54
Svarttrost	4203	14	84	199	297	4500
Gråtrost	1388	35	29	42	106	1494
Måltrost	2057	12	32	71	115	2172
Rødvingetrost	2489	20	200	23	243	2732
Duetrost	15	-	-	-	-	15
* Starrsanger	-	-	-	1	1	1
Gresshoppesanger	60	-	2	30	32	92
Vannsanger	5	-	-	4	4	9
Sivsanger	2587	-	10	1399	1409	3996
Åkersanger	1	-	-	-	-	1
* Busksanger	-	-	-	1	1	1
Myrsanger	41	-	1	21	22	63
Rørsanger	1581	-	6	1344	1350	2931
Trostesanger	2	-	-	1	1	3

Art	Tidligere Pull.92 Fg.92 LOS.92 Sum.92					Totalt

Gulsanger	144	-	8	13	21	165
* Spottesanger	-	-	-	1	1	1
Hauksanger	27	-	-	17	17	44
Møller	349	-	5	62	67	416
Tornsanger	1652	-	56	373	429	2081
Hagesanger	2852	-	101	495	596	3448
Munk	3038	-	138	370	508	3546
Østsanger	2	-	-	1	1	3
Lappsanger	1	-	-	-	-	1
Fuglekongesanger	4	-	-	-	-	4
Gulbrynsanger	30	-	1	2	3	33
* Brunsanger	-	-	-	1	1	1
Bøksanger	32	47	29	5	81	113
Gransanger	732	-	44	174	218	950
Løvsanger	23126	9	1664	2149	3833	26948 (1)
Fuglekonge	7180	-	1138	932	2070	9250 (5)
Rødtoppfuglekonge	1	-	-	-	-	1
Gråfluesnapper	611	28	29	21	78	689
Sv.hv.fluesn.	8472	452	49	71	572	9044 (6)
* Skjeggmeis	-	-	-	24	24	24
Stjertmeis	572	-	82	74	156	728
Løvmeis	207	-	19	-	19	226
Granmeis	837	-	69	24	93	930
Toppmeis	16	-	-	2	2	18
Svartmeis	1745	-	15	68	83	1828
Blåmeis	6684	54	233	1761	2048	8732 (7)
Kjøttmeis	12549	338	1256	321	1915	14464 (2)
Pungmeis	2	-	-	-	-	2
Spettmeis	397	40	18	16	75	472
Trekryper	316	4	21	63	88	404
Tornskate	120	-	-	6	6	126
Varsler	7	-	4	1	5	12
Nøtteskrike	160	-	6	1	7	167
Skjære	176	17	4	1	22	198
Nøttekråke	22	-	-	-	-	22
Kaie	97	-	-	-	-	97
Kornkråke	2	-	-	-	-	2
Kråke	471	2	2	-	4	475
Ravn	3	-	-	-	-	3
Stør	7570	26	38	447	511	8081 (10)
* Rosenstør	-	-	-	1	1	1
Gråspurv	1012	-	40	146	186	1198
Middelhavsspurv	1	-	-	-	-	1
Pilfink	396	6	23	165	194	590
Bokfink	4592	18	362	215	595	5187
Bjørkefink	2496	4	380	118	502	2998
Grønnfink	7399	-	452	236	688	8087 (9)
Stillits	9	-	-	-	-	9
Grønnsisik	3233	-	200	212	412	3645
Tornirisk	711	-	7	76	83	794
Bergirisk	196	-	72	32	104	300
Gråsisik	1816	-	111	210	321	2137
Polarsisik	63	-	-	-	-	63
Båndkorsnebb	8	-	-	-	-	8
Grankorsnebb	438	-	-	-	-	438
Furukorsnebb	2	-	-	-	-	2
Rosenfink	102	-	9	61	70	172

Art		Tidligere	Pull.92	Fg.92	LOS.92	Sum.92	Totalt
Konglebit	3	-	-	-	-	-	3
Dompap	1055	-	162	-	162	1217	
Kjernebiter	53	-	22	-	22	75	
Lappspurv	10	-	-	-	-	10	
Snøspurv	10	-	-	-	-	10	
Gulspurv	1935	-	15	317	332	2267	
Hortulan	6	-	-	3	3	9	
Vierspurv	2	-	-	-	-	2	
Dvergspurv	5	-	2	1	3	8	
Sibirspurv	1	-	-	-	-	1	
Sivspurv	2608	-	528	906	1434	4042	
TOTALT	187122	3079	10175	16833	30295	217417	
MERKEARTER	197	48	90	97	126	207	

Skjeggmeis ble ny merkeart for Lista R.G. i 1992. Hele 24 individer ble ringmerket i Slevdalsvann.
(Foto: Nils H. Lorentzen)

Rauna

Forandringer i hekkebestanden 1973 - 1992

Av: Knut S. Olsen

Rauna Sjøfuglreservat ligger omtrent 1 nautisk mil utenfor Lista. Det er en rullesteinsøy som er 500-600 m lang og 200-300 m bred. I tillegg til den store sjøfuglkolonien har øya en minst like viktig funksjon som rasteplass under trekket. Særlig skarv, gjess, gressnær og vadere raster i store flokker her i trekketidene. Den følgende artikkelen skal imidlertid kun ta for seg den funksjonen øya har som hekkeplass.

Rauna er vel sansynligvis den sjøfuglkolonien i fylket som er blitt best undersøkt opp gjennom tidene. Allerede i 1743 skrev fogd Andreas Tostrup, fra Østhassel, blandt annet dette om Rauna i sin "Beskrivelse over Lister og Mandals Amt": "Rønnen, ---, der yngler og eendeel søefugl af maager, gjæs, ænder, snepper etc." En kan nå i ettertid bare gjette hvilke arter dette dreier seg om, men ord som gjæs og snepper kan jo tyde på at det på denne tiden hekket arter som idag er forsvunnet som hekkefugler.

Sydøstre del av Rauna sett fra fyret 9.6.88.
(Foto: Knut S. Olsen).

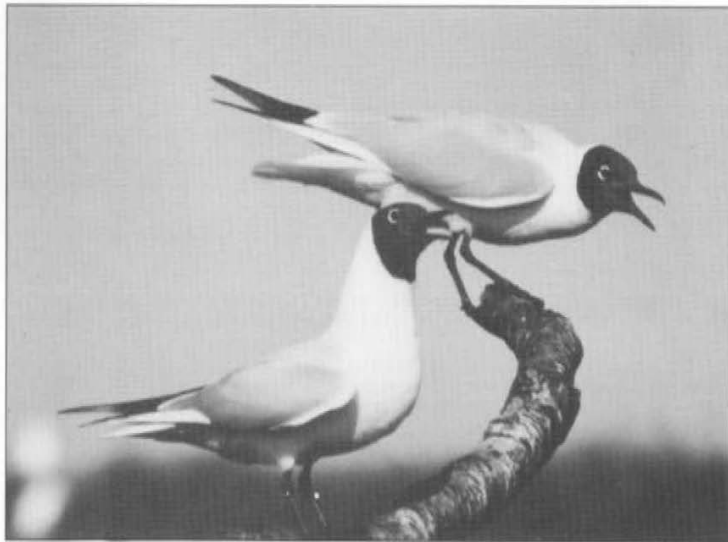

Teisten var tidligere en fast hekkefugl på Rauna, men er nå forsvunnet. Bildet viser en ungfugl. (Foto: Knut S. Olsen).

En må nesten 200 år frem i tid for å finne neste gang Raunas hekkefugler ble beskrevet. I 1938 besøkte A Bernhoft-Osa og Mr Chawort-Musters Lista i mai og Musters var den 22. mai ute på Rauna for å studere fuglelivet der, følgende beskrivelser er funnet i deres rapport fra dette besøket: "Ute på Rauna ruget flere hundre fiskemåker, men samtlige reder var plyndret. Mat til sølvreven!", "Musters så også et par Lattermåker (hettemåker) ved et lite sivkranset tjern på Rauna. Men da samtlige måkereder var plyndret kunde han ikke avgjøre om lattermåkeparet hadde lagt egg.", "Ved Rauna så Musters to teister." Disse opplysningene tyder på at artssammensetningen var nogenlunde den samme fra -38 og fram til 70-tallet, en kan merke seg at reirplyndringen foregikk også på denne tiden.

Fra -38 til -72 finnes få opplysninger, men en vet at teisten hekket årlig, og at det hekket endel hettemåker på 60-tallet.

Fra og med 1973 og frem til nå har hekkebestanden blitt talt opp hvert år. I årene 73-83 ble kolonien talt opp ved reirtellinger. Særlig de første årene i denne perioden var det mye eggsanking og forstyrrelse, flere år ble storparten av reirene robbet før kolonien ble tellt opp. **Dette gjør at endel av disse tallene er for lave, da reir uten egg ikke ble artsbestemt. F.eks ble det i -73 funnet 200 røvelte reir av forskjellige arter, som ikke har kommet med i de tallene som blir presentert her.** Etter at det ble innført ilandstigningsforbud i 1980 har ikke dette vært noe stort problem. Fra -84 til -87 er tallene basert på individtelling, mens tallene fra -88 og frem til nå er basert på systematiske reirtellinger. Rauna er nå en del av det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl, dette gjør at bestanden av samtlige måke- og ternearter skal telles hvert år fremover.

Hettømåken hekket tidligere vanlig på Rauna.
(Foto: Knut S. Olsen).

Etterhvert har det blitt et ganske stort materiale selv om noen tall desverre har kommet bort. I denne artikkelen vil jeg presentere tallene fra de siste 20 år i figurer, innimellom vil jeg komme med enkelte utfyllende kommentarer.

Manglende årstall i figurene betyr at opplysninger mangler for dette året.

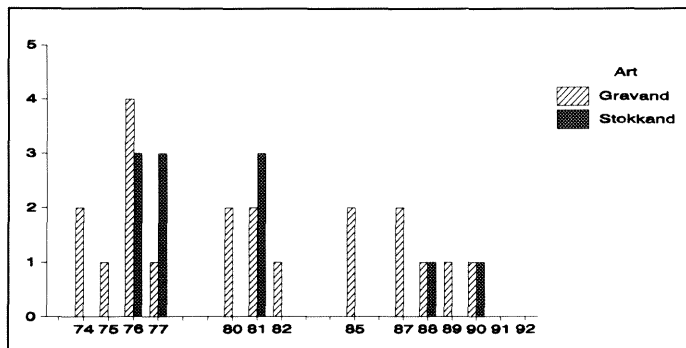

fig 1: Antall reirfunns av gravand og stokkand. I tillegg er krikand funnet i -75 og brunnakke en gang i tidsrommet 73-80.

Både gravand og stokkand er for en stor del avhengige av å ha kasser, plater e.l. å legge reirene under, og de gode antallene på midten/slutten av 70-tallet skyldes nok at det da ble bygget endel hus til dem. De siste årene har det også blitt bygget endel hus uten den samme suksessen. Endel hus har dog blitt tatt i bruk av ærfugl.

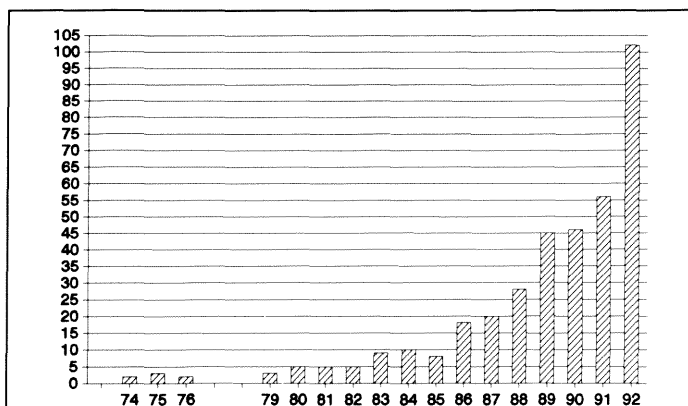

fig 2: Antall reirfunns av ærfugl.

Ærfuglen har vist en meget sterk utvikling i de senere år, så stor at det neppe kan skrive seg fra egen produksjon. Endel av de nye hekkefuglene må komme fra andre plasser.

Det finns endel teorier som delvis forklarer denne utviklingen. For det første er det klart at ærfuglene nyter godt av den økende beskyttelsen som følge av at måkebestanden også stiger (Sammenlign med kurven for stormåkene). En annen årsak kan være større næringstilgang p.g.a. forurensing, dette er antatt å være den viktigste årsaken til at østersjøbestanden opplever en liknende økning.

Etter at ærfuglkullene er klekt svømmer de aller fleste inn til fastlandet og etterhvert sprer de seg utover Listastrendene.

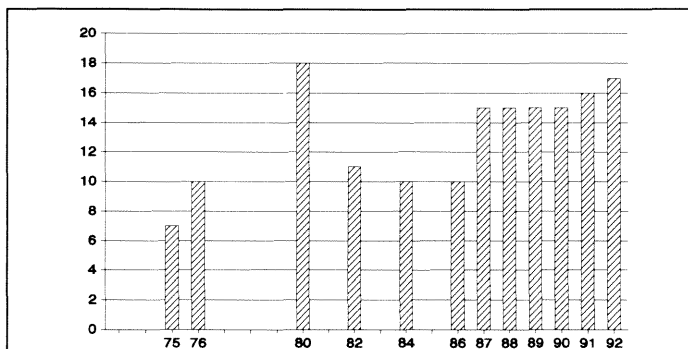

fig 3: Antall revirhevdende par av tjeld.

Tjeldbestanden har i hele perioden vært nokså jevn, det ser ikke ut som om tjelden har tatt skade av den sterkt økende måkebestanden.

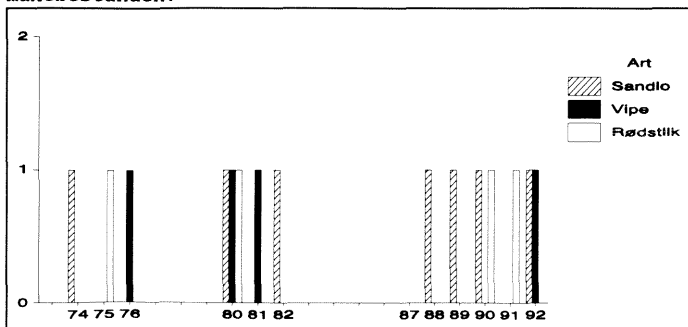

fig 4: Antall hekkende par av sandlo, vipe og rødstilk. I tillegg til dette hekket muligens steinvender i -75.

Rauna er ikke noen viktig hekkeplass for vadefugl, bortsett fra tjeld. Sandlo har hekket nesten årlig de siste årene, og ellers hekker vipe og rødstilk av og til.

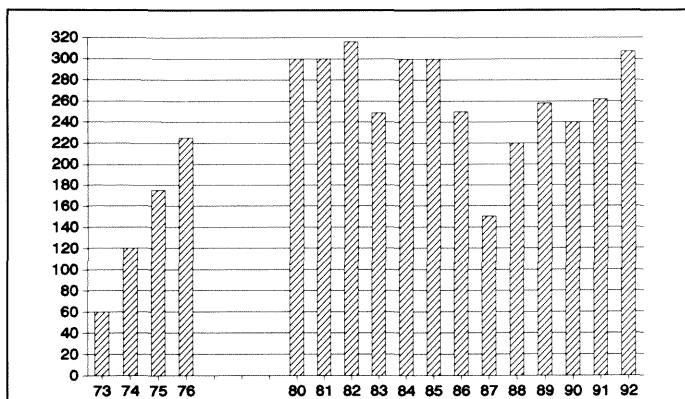

fig 5: Antall hekkende par av fiskemåke.

Fiskemåkebestanden har fra 1980 vært ganske stabil bortsett fra noen år med lav bestand på slutten av 80-tallet, heldigvis ser det nå ut til at bestanden har tatt seg opp igjen. Fiskemåken klarer foreløpig å holde stand selv om produksjonen mange år har vært dårlig, og de fiskemåkeungene som forviller seg inn i stormåkekoloniene i stor grad blir hakket i hjel.

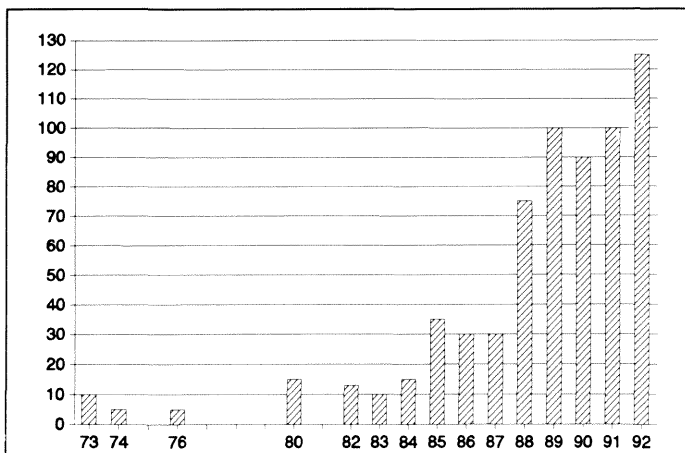

fig 6: Antall hekkende par av gråmåke.

Både sildemåke, gråmåke og svartbak har vist en eksponentiell vekst. De fleste andre stormåkekolonier i fylket har gjennomgått en liknende utvikling på 80-tallet, omenn ikke fullt så kraftig. Etterhvert har det blitt ganske trangt om plassen på Rauna, og det er nå kun et mindre område rundt havna som ikke er kolonisert. Hvis den veldige økningen fortsetter vil det nok ikke ta så veldig lang tid før øya er full. Det skal derfor bli interessant å se om de andre artene klarer å holde stand mot stormåkene i sine kolonier.

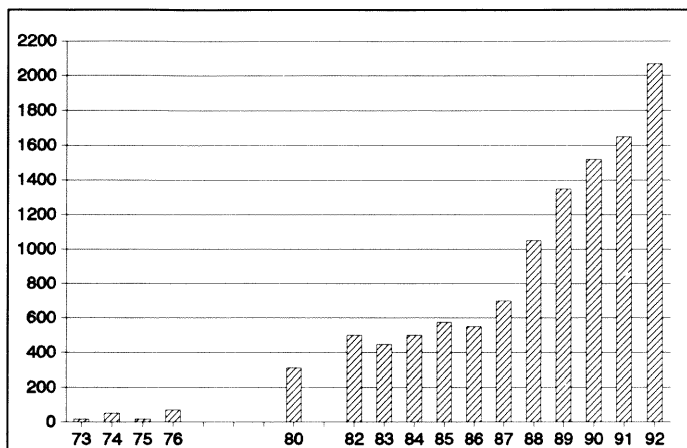

fig 7: Antall hekkende par av sildemåke.

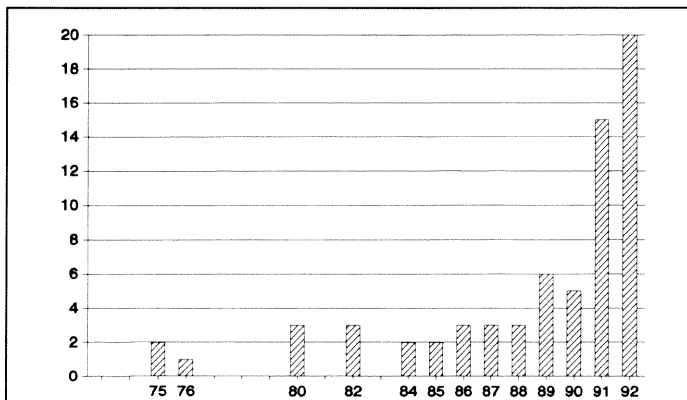

fig 8: Antall hekkende par av svartbak

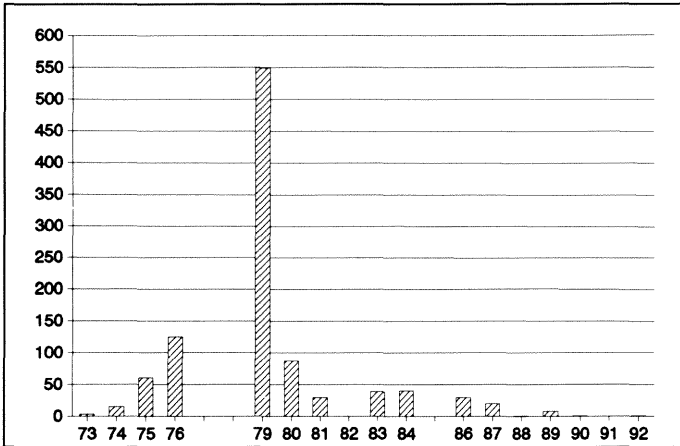

fig 9: Antall hekkende par av hettemåke.

Hettemåken var vanlig helt fram til midten av 80-tallet, selv om bestanden varierte ganske mye fra år til år. Etter det har den stadig minnet i antall og ser nå ut til å ha forsvunnet.

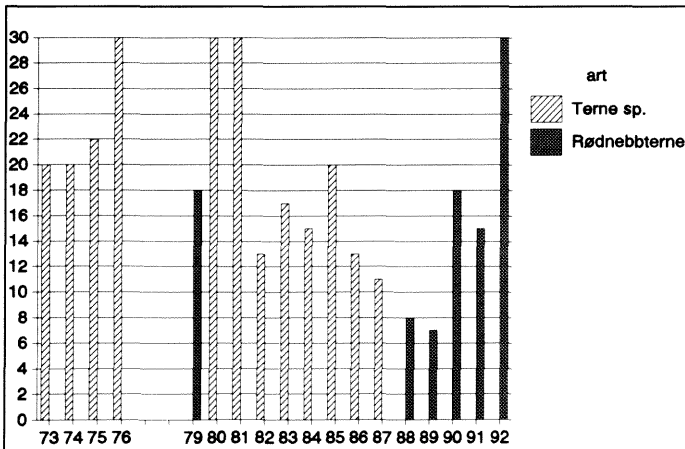

fig 10: Antall hekkende par av makrellterne og rødnebbterne.

På midten av 70-tallet hekket både makrellterne og rødnebbterne i blandingskoloni. Etterhvert har det blitt stadig mindre makrellterner. I -79 er det kun oppgitt hekkende rødnebbterner, men i årene fra -80 til -87 har det muligens hekket enkelte makrellternepar også (Artsbestemmelsen ble ikke tatt så nøye i disse årene). Fra og med -88 har det imidlertid kun hekket rødnebbterne.

På slutten av 80-tallet så det en stund ut som om ternene skulle forsvinne. Heldigvis ser det de siste årene ut som om ternebestanden er i ferd med å ta seg opp igjen, til tross for sterkt økende konkurranse om hekkeplassene.

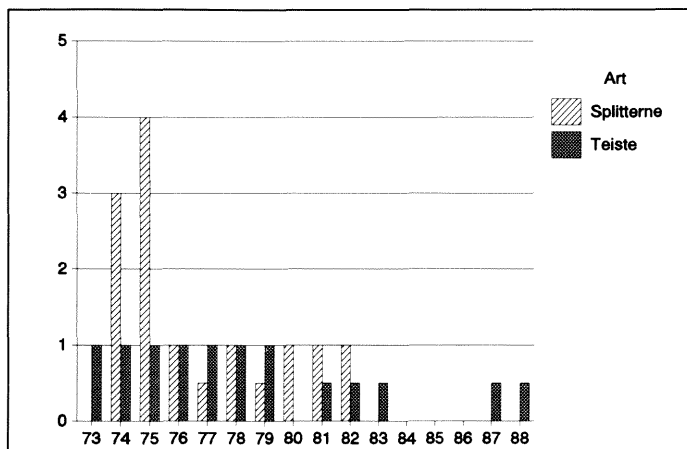

fig 11: Antall hekkende par av splitterne og teiste, 0.5 indikerer mulig hekking.

Både splitterne og teiste har nå forsvunnet som hekkefugler. Splitterna var i sin tid endel utsatt for reirplyndring og forstyrrelse og dette har nok vært en medvirkende årsak til at den forsvant nokså raskt etter at de første parene etablerte seg. Splitterna har blitt sett i hekketida hvert eneste år etter at den forsvant som hekkefugl, i -92 ble det til og med sett 2 par i fluktlek i mai. Men det ser foreløpig ikke ut som om den vil reetablere seg. Kanskje kan årsaken være det at også hettemåken har forsvunnet, splitterna liker seg som kjent spesielt godt i nærheten av hettemåkekolonier.

Hekkende spurvefugler.

I tillegg til sjøfuglene hekker linerle nesten hvert år, flere par med skjærpiplerke hekker årlig (7 par i -92). Heipiplerke er funnet hekkende et år på 70-tallet. Steinskvett hekker forholdsvis regelmessig, dog ikke hvert år. Et par kråke hekket i flere år frem til -81 og minst 2 par stær hekket i -80 og årene like før.

NOF Lista lokallag.

Fjelltur til Sirdalen 12-14.06.92.

Av: Geir H. Stølen

Det var i et nokså deppa vær Kåre, Tor, Halgeir, Kai, Steinar, Andreas, Trond Sigurd, Kristian, Elin og Geir S. møtte fram i ved herredshuset i Vanse. Men selv om det regnet litt så var det ikke noe galt med innstillingen til turen, fordi vi mente det ville bli en fin tur. Og det tror jeg alle ble enige om også, etter som været ble bedre. Så da ble det til at vi startet fra Herredshuset i 18.15 tida. På turen oppover ble jo ikke det helt store sett, da været begrenset det meste. Vi fikk likevel med oss et par kvinender med unger ved Kvinlog.

Da vi kom opp til Tonstad ved 20.15 tida sto Kjell og ventet på oss med fullastet bil. De som var med ham var Berit, Pernille, Monica og Jørgen. Og så skulle det være med en til også, og det var Geir Arne, men han sto vist lenger oppe og ventet på oss. Da vi hadde fått med oss ham, ble det til at Kjell tok spissen for resten av turen.

Neste stopp ble ved et lite vann oppe ved Handeland hvor vi blant annet fikk sett 4 par + 1 ♂ toppand, 1 ♀ med 8-10 unger + 1 ♂ stokkand, 1 par brunnakke, 3 krikkender og 2 par rødstikker. Her opp var det at Geir G. og Svein Terje traff på oss, og de kunne fortelle at de hadde sett ei kongeørn lenger nede i dalen.

Vi hadde dessverre ikke tid til å sitte her oppe ved dette vannet hele kvelden. Vi måtte jo finne denne hytta Kjell hadde lovet oss oppe ved Ånghelleren før det ble mørkt. Men det skulle vise seg å bli

et lite problem, for Kjell kunne ikke helt si hvor den lå. Så det ble til at vi først kjørte forbi den, men da vi endelig fant den var det bare velstand. Det viste seg å være ei meget velbrukt, men god hytte med utedass. Det var dessverre et problem, og det var at det ikke var sengeplass til alle. Så det ble til at de som måtte lå på loftet i de 6 sengene som var der, og så lå det 4 i stua, mens de andre lå ute. Av disse lå 3 i telt og resten under åpen himmel, men det gjorde ingen ting, for været var blitt mye bedre enn da vi startet fra Vanse.

Før vi la oss til for natta ble det tent opp et trivelig bål, og rundt det ble det riktig så koselig, med rypespill og annen fugleprat. Så var det lørdag morgen da vi ble vekket av et forferdelig spetakkel. Det var Steinar som sto for det. Han hadde funnet seg et tomt fat som han brukte til å slå på, så de som lå i skikkelig koma fikk en virkelig støkk. Men det var heldigvis ingen som kom til skade, så da vi ruslet av gårde i 08.30 tida i et megabra vær med sol og det hele var det bare fryd og gammen blant oss.

Turen gikk opp til Hønevann, der vi bl.a. så 3 par svartender, 1 tårnfalk, 4 liryper, 1 strandsnipe, 5 rødstilk og 6 ringtrost. Fra Hønevann gikk turen gjennom Kvifalkdalen, hvor vi muligens så en dvergalk, så vi fant ut at navnet ikke helt stemte overens med dagens falkebestand. Da vi hadde gått gjennom denne dalen og kom ut til Omlidsbadstog skulle en nesten trodd det hadde snødd

der, fordi myrjorden var helt hvitt av multebloster. Da de fleste hadde fått med seg et minne fra dette, tok vi oss en større pause med mat og det hele. Og her inne ved Omlidbadstog fikk vi bl.a. sett 2 krikand ♂, 3 ♂ og 1 ♀ svartand, 1 strandsnipe, 1 rødteilk og 2 ringtroster.

Da vi hadde spist opp det som var satte vi turen hjemover i et annet terreng. Det var over Kviheia, og før vi kom skikkelig opp på heia fant vi et meget stilig gråtrostreir med 2 egg, og vi så en fossefall. Oppe på heia så vi enda mere, bl.a. en elgokse, 1 par svartand, 2 lryper, 1 heilo, 3 ringtroster, 2 blåstruper, 4 steinskvetv og 4 sivspurv.

Da denne heia var kryssed endte vi opp ved bilene igjen, og der lå det 3 sirdøler (Geir Arne, Pernille og Monica) og slappet av og sov. De hadde tatt strake veien fra Omlidbadstog og ned til bilene. Så da vi kom for å hente bilene for å komme oss til hytta og lage middag, tok like godt Geir Arne og løp ned til Hytta. Men da vi som kjørte kom ned til hytta fant Kjell, Steinar og Pernille ut at de skulle løpe Geir Arne i møte, og så ble gjort. Da vi alle omsider var samlet igjen var det enkelte som mente at det hadde vært godt med et bad. Som sagt så gjort. I løpet av ettermiddagen ble det til at Kjell, Geir G, Svein Terje, Geir Arne, Berit, Steinar, Elin og Geir S. badet i det friske isvannet.

Etter som middagen ble fortært, og middagsluren i det praktfulle været var unnagjort for de fleste, mente noen av oss at det hadde vært fint med en tur til. Men det var ikke alle som var helt enige i det, men det ble likevel til at vi dro av sted. Det ble til en høyde som ligger bak hytta, der vi hadde utsikt over Skreppenvannet, og der lå det ei svartand. Fra denne høyden delte vi oss opp i 4 grupper. Noen dro opp i Skreppenvasslia hvor det bl.a. ble sett 5 reinsdyr, 1

strandsnipe, 2 fjellvåk, 1-2 tårnfalk, 1 fjellrype, 3 ringtrost og et reir av heippiplerke med 4 egg.

Noen dro rundt Skreppenvannet-Trollvannet, og her ble det bl.a. sett 1 kvinand, 2 fjellvåk, 2 tårnfalk, 2 par gråtrost, 2-3 ringtrost, 2 par sivspurv og 1-2 gjøk. De to siste gruppene var rundt hytta og studerte fuglelivet der. Det viste seg å være mye å se på, for den siste gruppa kom ikke tilbake før det begynte å mørkne. Også denne kvelden ble det bål med fugleprat og annet sosialt samvær. Ja, det ble til og med et par omganger med å "sparked på boks" før vi la oss til for natta.

De som lå under åpen himmel fikk ikke ligge så lenge i fred før det begynte å regne litt. Så det ble til at Steinar og Monica dro inn og la seg i gangen, mens de andre bare dro soveposene godt over seg og sov uforstyrret videre. Da vi alle sånn smått om senn begynte å våkne var det et forferdelig vær ute, med yr og regn. Men vi kunne ikke ligge på latsida, fordi noen av oss måtte videre.

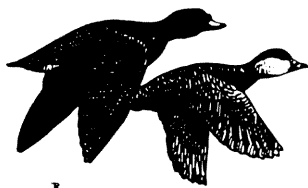
Så det ble til at vi labbet ned til Instestølmyra, der vi labbet rundt i det våte element. Selv om været var grått fikk vi likevel sett endel her nede, f.eks. 1 kvinand, 5 lryper, 1 strandsnipe, 1 enkeltbekkasin, 2 rødteilk, 4 steinskvetv og 4 blåstruper. Da dette var studert, særlig blåstrupene, var de fleste av oss begynt å bli våte og kalde. Så vi bestemte oss for å dra ned til Sinnes, der vi skulle skille lag. Men det var enkelte av oss som ikke hadde fått nok av dette været, og det var Geir G. og Svein Terje. De hadde et blåstrupeprogram på gang, og siden de hadde sett flere blåstruper her oppe som de kunne tenke seg å sette ring på ble de igjen. Vi andre dro ned til Sinnes for å få i oss en godbit før vi dro hver til vårt.

Artsliste Vanse - Sirdalen - Vanse

Gråhegre
 Knoppsvane
 Kanadagås
 Brunnakke
 Krikkand
 Stokkand
 Toppand
 Svartand
 Kvinand
 Fjellvåk
 Kongeørn
 Tårnfalk
 Dvergalk
 Lirype
 Fjellrype
 Storfugl(røy)
 Tjeld
 Heilo
 Vipe
 Enkeltbekkasin
 Rugde
 Rødstilk
 Strandsnipe
 Hettemåke
 Gråmåke
 Svartbak
 Ringdue
 Gjøk
 Tårnseiler

Sandsvale
 Låvesvale
 Taksvale
 Heipiplerke
 Linerle
 Fossefall
 Blåstrupe
 Buskskvett
 Steinskvett
 Ringtrost
 Svarttrost
 Gråtrost
 Måltrost
 Løvsanger
 Svarthvit fluesnapper
 Skjære
 Kråke
 Ravn
 Stær
 Gråspurv
 Bokfink
 Bjørkefink
 Grønnsisik
 Gråsisik
 Dompap
 Sivspurv

55 arter

STØTT
Norsk Fuglevernnsfond

Fondet har som formål å skaffe
 midler til fuglevern i vid forstand.
 Vi ber fugleinteresserte om hjelp!

Bankgironr. 6404.09.53556
Postgironr. 5 54 72 03

Bestandsregistreringer av gråhegre i vestre del av Vest-Agder

Av: Kåre Olsen

Hekkebestanden av gråhegre synes å være i tilbakegang i vestre deler av fylket. F.eks. er enkelte gamle kolonier i skjærgården i Farsund og Lyngdal forsvunnet (Prestøy og Barøy).

For Prestøys del kan dette skyldes økt ferdsel, idet øya er oppkjøpt og tilrettelagt som friluftsområde for båtfolket. Ellers kan tilbakegangen muligens ha sammenheng med reduksjon i fiskebestanden i ferskvann p.g.a. sur nedbør, eller som en følge av forurensning og algeinvasjoner som kan ha redusert småfiskbestanden på grunt vann i sjøen.

Gråhegre beskyldes for å skape visse problemer for oppdrettsanlegg ved å forsyne seg av fisken der. Dette har i enkelte tilfeller forårsaket en interessekonflikt mellom en tildels sårbar art og oppdrettsnæringen. I forvaltningssammenheng vil det derfor være interessant å fastslå hekkebestandens størrelse, samt beliggenhet av hekkekoloniene.

Av samme grunn vil det også være nyttig å kjenne til størrelsen på overvintringsbestanden. På grunn av de siste års milde vintre har gråhegre overvintret i langt større antall i vårt distrikt enn tilfelle var tidligere.

Vinteren og våren 1992 ble det igangsatt en registrering av overvintrings- og hekkebestanden av gråhegre i regi av NOF, Lista lokallag. Følgende medlemmer deltok: *Kjell Grimsby, Per Ø. Grimsby, Eivind Schiander, Kåre Olsen, Knut Olsen, Bjørn Nissen og Bernhard Lid. Samtlige takkes for innsatsen.*

Overvintringsbestanden av gråhegre ble registrert 18-19.1.92 med følgende resultat:

Sirdal kommune:	1 ind.	(Tonstad)
Flekkefjord kommune:	72 ind.	(Hidra, Lafjorden, Løgene, Gylandsvassdraget)
Kvinesdal kommune:	2 ind.	(Sandebukta)
Farsund kommune:	77 ind.	(Listahavn, Lundevågen, Prestvann, Nesheimvann, indre deler av skjærgården i Spind/Farsund)
Lungdal kommune:	3 ind.	(Rosfjorden, Kvavik, Presteneset)
Tilsammen	155 ind.	

Hekkebestanden av gråhegre ble registrert ved besøk i alle kjente lokaliteter, samt sjekking av mulig passende hekkebiotoper ved to besøk (primo april og ultimo mai). Undersøkelsene ga følgende resultat:

Flekkefjord kommune	18 par	(Kjørsfjellet, Hidrasund)
Kvinesdal kommune	12 par	(Skomakerfjellet, Sande, Feda)
Farsund kommune	1 par	(Trånevåg)
Lyngdal kommune	30 par	(Lastadfjellet, Lyngdalsfjorden)
Tilsammen	61 par	

Til resultatet er å bemerke at på grunn av vedvarende ugunstige værforhold lot det seg ikke gjøre å få dekket de ytre deler av skjærgården utenfor Farsund og Spind, samt Korshavnområdet i Lyngdal. Disse områdene innehar vanligvis endel overvintrende gråhegrer. Trolig ligger den reelle vinterbestanden på 160 - 200 ind.

Hekkebestanden på godt og vel 60 par er trolig rimelig nøyaktig.

En ny undersøkelse, f.eks. om 5 år, vil være ønskelig for å fange opp eventuelle endringer i bestanden.

Gråhegre
(Foto: Ingvar Grastveit)

Registreringer av ilanddrevne, døde sjøfugl langs Listastrendene vinteren 91/92.

Bearbeidet av Kåre Olsen

Registreringer ble foretatt på to sandstrender på Lista, Nordhasselvika og Nesheimstranda-Havika. Lengden er ca. 6 km.

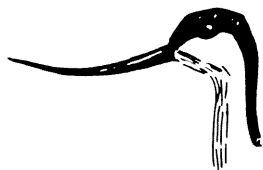
Det ble også telt på enkelte rullesteins- og klippestrandbukter hvor strømmen erfaringsmessig fører på land døde sjøfugl (Verestranda og Sigersvoll).

Registreringene ble utført i tidsrommet oktober -91 til mai -92 med følgende resultat:

Art	Med olje	Uten olje	Totalt
Havhest	1	6	7
Storskarv	-	4	4
Gravand	-	1	1
Ærfugl	-	1	1
Havelle	1	1	2
Svartand	1	1	2
Sjøørre	2	-	2
Laksand	-	1	1
Sandlo	1	-	1
Lomvi	12	2	14
Lunde	-	1	1
Teist	1	-	1
Alkekonge	3	8	11
Hettemåke	1	1	2
Gråmåke	1	-	1
Svartbak	-	1	1
Krykkje	2	2	4
Tilsammen	26	30	56

Dette er et meget lavt antall sett i forhold til hva vi har registrert i tidligere år med lignende tellinger.

Nytt fra LRSK - Vest-Agder

Av: Tellef Barøy Vestøl

Denne rapporten tar for seg godkjente observasjoner fra Vest-Agder, fram til og med 1992. En del observasjoner fra 1992 ble sendt inn for sent til å bli med i denne rapporten, og vil bli publisert sammen med 1993-observasjonene i et senere nummer av Piplerka.

Artsutvalget følger listen som ble presentert i Piplerka nr 1-90. Det har vært litt uklarhet omkring hvilken liste som gjelder for 1992, men det er altså fortsatt listen fra 1990 som skal brukes for det året. Den nye listen som kom i Piplerka 2-93 gjelder fra og med 1993. En del godkjenningssaker fra 1992 er sendt inn uten beskrivelse, og LRSK vil ta kontakt med observatørene for å få inn beskrivelser av disse.

Noen observasjoner sendes inn uten vedlagt dokumentasjon, selv om den finnes. Vi vil bli svært glad hvis dokumentasjonen alltid ble sendt inn. Særlig bilder er med på å redusere behandlingstida for sakene, og gjør det ekstra trivelig å bla i sakspapirene. Så send inn bilder hvis du har, også bilder som er uskarpe og/eller feilekspnerte. Behold de beste selv, og send resten til LRSK. Og hvis du bare har et eneste bilde, så ta gjerne en papirkopi og send den. Det koster noen kroner, men så slipper du å bekymre deg for om du får det igjen.

Observatører er angitt med initialer og etternavn for hver observasjon. FRG står for Flekkefjord Rapportgruppe, LOS for Lista Ornitologiske Stasjon.

Forklaringer til teksten:

Kjønnsangivelser: M = hann F = hunn

Aldersangivelser: ad = adultus, voksen fugl
 pull = pullus, dununge
 juv = juvenilus, ungfugl i første fullstendige fjærdrakt
 imm = immaturus, ikke voksen fugl
 subad = subadultus, verken ad eller juv
 1k = 1. kalenderår (klekket samme år)
 2k = 2. kalenderår (klekket året før)
 2k+ = 2. kalenderår eller eldre
 ... og så videre

Omstendigheter: rm = ringmerket
 sy = syngende

Dersom det ikke er oppgitt antall, gjelder observasjonen ett individ.

LRSK's adresse: LRSK Vest-Agder
 v/Tellef Barøy Vestøl
 Mellombølgen 143
 1157 OSLO
 Tlf. 22 29 29 40

GULNEBBLOM

19.01: 2k+ Havika, Farsund (I.Flesjå, G.Gundersen, T.E.Høgsås, J.Noddeland m.fl)
 07.10: Kviljo, Farsund (I.Flesjå, G.Gundersen, M.Helberg m.fl)
 05.12: Kirkehavn, Flekkefjord (G.Grimbsby, J.M.Jensen)

06.09.1990: Havika, Farsund (K.Olsen)

GRÁLIREHAVLIREHAVSVALE

22.07: rm Lista fyr, Farsund (D.Drangslund m.fl)
 23.07: rm Lista fyr, Farsund (D.Drangslund m.fl)
 20.08: rm Lista fyr, Farsund (D.Drangslund m.fl)

STORMSVALEDVERGSVANE

03.10: 7 ad Hanangervann, Farsund (K.S.Olsen, K.Olsen)
 09.10: 2 ad Hanangervann, Farsund (K.S.Olsen, K.Olsen)
 20.10: 3 NV Steinodden, Farsund (J.K.Skjelnes)
 22.11: 3 2k+ Gunnarsmyr, Farsund (M.Helberg)
 22.12: 7 ad Mandalselva, Mandal (M.Høgsås, T.E.Høgsås)

19.10.1990: 6 ad Jåbekk, Mandal (I.Flesjå, G.Gundersen, R.H.Olsen)

MANDARINAND

03. og 05.04: M Brastadvann, Farsund (K.S.Olsen, K.Olsen, M.Skeibrok m.fl)

17.04 - ca 01.05.1989: M + F Paradisbukta, Mandal (M.Helberg m.fl)

SNADDERAND

16.05: M + F Kviljo, Farsund (G.Gundersen, M.Helberg, R.H.Olsen)
 17.05: M Fuglevika, Farsund (I.Flesjå, G.Gundersen)

PRAKTÆRFUGL

19.01 - 20.04*: 2k+ F Nordhasselbukta, Farsund (K.S.Olsen, K.Olsen, B.O.Tveit m.fl)

STELLERAND

11.08: F/juv Seviga, Steinodden, Farsund (R.Jåbekk)

18.02.1990: 2k+M Havika, Farsund (T.Bentsen, M.Helberg)

VEPSEVÅK

18.08.1991: 4 ad Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)
 24.08.1991: 10 Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)
 25.08.1991: 5 Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)
 28.08.1991: 5 Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)

30.08.1991: 5 Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)
 31.08.1991: 1 Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)
 01.09.1991: 1 Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)
 03.09.1991: 1 Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)

HAVØRN

05.10: ungfugl Steinodden, Farsund (J.K.Skjelnes)
 20.10: subad Steinodden, Farsund (D.Drangslund, J.K.Skjelnes)
 07.11: Vanse, Farsund (I.Flesjå, J.K.Skjelnes)
 21.11: imm Rasvåg Hidra, Flakkefjord (G.Grimsbj)
 26-27.11: 1k Jåbekk, Mandal (Inge Flesjå)
 19.12: ungfugl Sånum, Mandal (T.Bentsen)

SIVHAUK L

01.06.1991: F/juv Mønstremyr, Flekkefjord (A.Grimsbj, G.Grimsbj, S.Grimsbj)

FISKEØRN H

*Par med 3 pull et sted i Mandalsdistriktet (O.Aa.Brattfjord, R.Jåbekk)

Første dokumenterte hekkefunn i Vest-Agder.

*Fiskeørn ved reir i Mandalsdistriktet i 1992. 3 unger kom på vingene.
 (Foto: Ole Aa. Brattfjord)*

LERKEFALK

- 22.05: ad Lista fyr, Farsund (T.E.Høgsås)
 12.08: 1k Lista fyr, Farsund (D.Drangslund)
 13.08: Lista fyr, Farsund (J.E.Røer, J.K.Skjelnes, T.Starholm)
 05-06. og 10.09: Lista fyr, Farsund (J.E.Røer, J.K.Skjelnes, T.Starholm)

Observasjonene 12. og 13.08 regnes som ett funn. Observasjonene i september regnes også som ett funn.

- 10.08.1989: ad + juv Hanangervann (H.R.Henneberg)
 20.08.1989: Sevika, Steinodden, Farsund (H.R.Henneberg)
 23.08.1989: 2 Nordberg, Farsund (H.R.Henneberg)
 24.08.1989: Nordberg, Farsund (H.R.Henneberg)
 09.09.1990: 1k Jåbekk, Mandal (I.Flesjå, A.Knutsen, L.Mjanger)
 04.08.1991: 2k+ Ronekilen, Mandal (I.Flesjå, R.H.Olsen m.fl)
 26.09.1991: 2k+ Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimsbj)

JAKTEFALK

- 14.01.1990: Steinodden, Farsund (K.Olsen)
 17.03.1990: Steinodden, Farsund (K.Olsen)
 01.04.1990: Steinodden, Farsund (K.Olsen)

VANDREFALK

- 12.08.1989: Steinodden, Farsund (H.R.Henneberg)
 21.08.1989: M + F Rudjord, Farsund (H.R.Henneberg)
 24.08.1989: 4 Steinoddenområdet, Farsund (H.R.Henneberg)
 04.04.1990: Lista, Farsund (K.Olsen)
 14.04.1990: Lista, Farsund (K.Olsen)
 30.04.1990: Lista, Farsund (K.Olsen)
 22.08.1990: Lista, Farsund (K.Olsen)
 09-10.10.1990: Lista, Farsund (K.Olsen)
 12.08.1991: Skarpenes, Flekkefjord (FRG)
 24.08.1991: juv Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)
 28.08.1991: ad Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)
 03.09.1991: juv Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)
 07.09.1991: 2 juv Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)
 13.09.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)
 17.10.1991: juv Sevika, Steinodden, Farsund (T.E.Høgsås)

RAPPHØNEVAKTEL

- 21-23.05: sy M Vågsvollmarka, Farsund (K.S.Olsen)
 23.05: sy M Lista flystasjon (tyskerbanen), Farsund (K.Olsen)
 23. og 28.05: sy M Lista flystasjon (hovedbanen), Farsund (K.Olsen)
 24.05: sy M Vatne V, Farsund (K.Olsen)
 07.06: sy M Østhassel/Nesheim, Farsund (T.R.Stølen)
 02-07: sy M sy M Hauge Ø, Farsund (K.S.Olsen)
 04-05.07: 2 sy M Vågsvollmarka, Farsund (N.H.Lorentzen)

09.08: sy M Nordhasselbukta, Farsund (H.Heggland, K.Johannessen, T.Hansen)

MYRRIKSE

11-12.05: sy Slevdalsvann, Farsund (T.E.Høgsås, K.Olsen, T.Tønnessen)

01.09: Slevdalsvann, Farsund (LOS)

07.09: rm Slevdalsvann, Farsund (LOS) (drept av mår samme dag)

08.09: rm Slevdalsvann, Farsund (LOS)

10.09: 2 Slevdalsvann, Farsund (LOS)

14.09: 4 Slevdalsvann, Farsund (LOS)

26.09: Slevdalsvann, Farsund (I.Flesjå)

06.10: Slevdalsvann, Farsund (LOS)

Dette gir minst 5 ulike individer i Slevdalsvann i 1992, muligens et kull ?

20.04.1990: Slevdalsvann, Farsund (K.Olsen)

12.04.1991: Skarpenes, Flekkefjord (A.Grimby, S.Grimby)

TRANE

01.05.1990: Lista flystasjon, Farsund (K.Olsen)

05. 13. og 14.05.1990: 4 Vågsvoll-Slevdalsvann-Hellemyra, Farsund (K.Olsen)

AVOSETT

21.05: 2 ad Hauge V, Farsund (A.Hindal)

DVERGLO

5 hekkende par Lyngdalselva, Lyngdal (I.Flesjå, M.Helberg)

22. og 26.06.1990: Hekende par Lyngdalselva, Lyngdal (K.Olsen)

TEMMINCKSNIPE

FJELLMYRLØPER

KVARTBEKKASIN

30.09.1990: 10 Mønstremyr, Flekkefjord (K.Olsen)

07.og 14.10.1990: Verevågen, Farsund (K.Olsen)

03.11.1990: Verevågen, Farsund (K.Olsen)

03.11.1990: Seviga, Farsund (K.Olsen)

09.03.1991: Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)

21.03.1991: Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)

23.04.1991: Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)

09.09.1991: Mønstremyr, Flekkefjord (FRG)

20.09 - 31.10.1991: Daglig i tildels store antall Mønstremyr, Flekkefjord (maks 30
27.09, totalt 13 rm) (FRG)

DOBBELTBEEKKASIN

03.08: Gunnarsmyr, Farsund (J.E.Røer)

11.08: Hellemyra, Farsund (K.S.Olsen)

27-29.08: Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimby, S.Grimby, E.Schiander)

16.10: Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimsbj, S.Grimsbj, E.Schiander)

20.08.1988: Jåbekk, Mandal (I.Flesjå, R.Aanensen)

14.08.1990: Slevdalsvann, Farsund (B.E.Hellang)

25.08.1990: Jåbekk, Mandal (I.Flesjå, A.Knutsen, R.Pedersen)

01.09.1990: Kalleberg, Farsund (L.Bergersen)

02-07.09.1991: Mønstremyr, Flekkefjord (Flekkfjord Rapportgruppe)

SVARTHÅLESPOVE

24.07.1986: Kviljoødden, Farsund (S.Ludvigsen)

20.04.1990: Nordhasselbukta, Farsund (K.Olsen)

SVØMMESNIPE¹

15.08*: Stranda ved Lista fyr, Farsund (J.E.Røer, I.Flesjå, G.Gundersen)

31.08 - 01.09: Sæviga/Lista fyr, Farsund (D.Drangslund, J.K.Skjelnes)

DVERGMÅKE

19.05: 2k Lista fyr, Farsund (B.O.Tveit, H.Tveit)

07.06*: 2k Sæviga, Tjørveneset (J.E.Berglihn, A.Heggland, H.Heggland, S.Ludvigsen)

04.08*: 2k+ Sæviga, Tjørveneset, Farsund (T.O.Hansen)

06.08*: 1k Sæviga, Tjørveneset, Farsund (T.O.Hansen)

09.06.1990: 2 3k+ Jåbekk, Mandal (I.Flesjå)

GRØNLANDSMÅKE

01.01-15.05.1991: 2k Abelsnes, Flekkefjord (FRG)

01.01-27.01.1991: 3k+ Abelsnes, Flekkefjord (FRG)

28.03.1991: 2k Kirkehavn, Flekkefjord (A.& P.Ø.Grimsbj, R.Jåbekk, F.Jørgensen)

POLARMÅKE

08.07.1988: ad Eigvåg, Farsund (S.Ludvigsen)

Polarmåke står på rapporteringslista fra og med 1990.

SPLITTERNE L

26.06.1991: 2 Sjøsandene, Mandal (T.Bentsen)

DVERGTERNE

03.07.1990: Nordhasselbukta, Farsund (K.Olsen)

SVARTTERNE

POLARJO

12.06: 2k+ Hille, Mandal (T.Bentsen, M.Helberg)

08.06.1991: 2k+ lys fase Rasvåg, Hidra, Flekkefjord (A.& G.& P.Ø.Grimsbj)

¹ Svømmesnipe har i perioden 1982-1992 bare vært rapporteringsart, men siden det ble sendt inn gode beskrivelser av begge disse observasjonene, har LRSK behandlet og godkjent dem. Fra og med 1993 er svømmesnipe inne på godkjenninglisten igjen.

FJELLJOSNØUGLENATTRAVN

25.09: Jåbekk, Mandal (J.H.Jåbekk)

HÆRFUGL

10.09: Vrånes, Kristiansand (O.Jørgensen)

27. og 29.09.1990: Biland, Farsund (E.Waage)

TRETÅSPETT

30.09: M Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimsbj, J.M.Jensen)

TRELERKE

17.02: 2k+ Steinsvika, Farsund (T.O.Hansen, N.H.Lorentzen)

02.04.1991: 2k+ Jåbekk, Mandal (R.Jåbekk)

27.10.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (G.Grimsbj)

TARTARPILERKE

28.09: Jåbekk, Mandal (I.Flesjå)

03-11.10: Steinodden, Farsund (J.K.Skjelnes)

28.11: Sånum, Mandal (T.Bentsen, M.Helberg, M.L.Pedersen)

12.10.1990: 1k Nordhassel, Farsund (I.Flesjå m.fl)

01.10.1991: Nordhassel, Farsund (I.Flesjå)

10.11.1991: Kviljødden, Farsund (I.Flesjå, G.Gundersen, R.H.Olsen)

Stor piplerke

29.09: NV Lista fyr, Farsund (D.Drangslund)

LAPPIPLERKE

09.09.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)

20.09.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)

26.09.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)

29.09.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)

04.10.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)

13.10.1991: Mønstermyr, Flekkefjord (FRG)

VINTERERLE H

1991: 1 par hekket Tredal, Lindesnes (R.Jåbekk)

1991: 1 par hekket Buhølen, Lindesnes (R.Jåbekk)

1991: 1 par hekket (2 kull) Steinsland, Lindesnes (R.Jåbekk)

1991: 1 par hekket Ø for Rom, Lyngdal (R.Jåbekk)

1991: 1 par hekket (2 kull) Bryggeså, Hægebostad (R.Jåbekk)

SVARTRØDSTJERT

12.05: 2k+ F Blørstad, Lindesnes (G.Gundersen, M.Helberg)

12.06: 2k+ M Hille, Mandal (T.Bentsen)

25.11.1990: F/juv Jåbekk, Mandal (R.Jåbekk)

SVARTSTRUPE

08.03: 2k+ F Jåbekk, Mandal (I.Flesjå, G.Gundersen)

15.03: 2k+ M Kviljo, Farsund (I.Flesjå, G.Gundersen, M.Helberg)

04.03.1989: M Fuglevika, Farsund (I.Flesjå, R.Aanensen)

08.03.1989: M Jåbekk, Mandal (I.Flesjå, G.Gundersen)

17.03.1989: F Jåbekk, Mandal (I.Flesjå, G.Gundersen)

02.03.1990: F Lista fyr, Farsund (K.Rislå)

HAUKSANGER

22.08: 1k rm Jåbekk, Mandal (M.Helberg)

PIROL

25.07.1991: ad F/juv M Mønstremyr, Flekkefjord (A.Grimbsby)

POLARSISIK

26.01: 4-5 Fuglevika, Farsund (K.S.Olsen, K.Olsen)

BÅNDKORSNEBB

19.10.1991: M + F/juv Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimbsby)

KONGLEBIT

03.11.1990: Brekne, Farsund (K.Olsen)

07.11.1990: F/juv Jåbekk, Mandal (I.Flesjå)

11.01.1991: F/juv Lordens, Mandal (I.Flesjå)

HORTULAN

23.05: F Hille, Mandal (T.Bentsen, M.L.Pedersen)

01. og 04.08: 2 1k Jåbekk, Mandal (I.Flesjå)

16.08: 1k Mønstremyr, Flekkefjord (G.& P.Ø. & S.Grimbsby, E.Schiander)

23.08: 1k og 1k+ Lista fyr, farsund (I.Flesjå, R.H.Olsen, M.L.Pedersen m.fl)

24.08: Jåbekk, Mandal (I.Flesjå)

28.08: 1k Jåbekk, Mandal (M.Helberg m.fl)

30.08*: 1k Lista fyr, Farsund (D.Drangslund, I.Flesjå, N.H.Lorentzen, J.E.Røer, J.K.Skjelnes)

25-27.08.1990: 2 1k Sånum, Mandal (T.Bentsen, R.H.Olsen, M.L.Pedersen)

02.09.1991*: 1k Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimbsby, S.Grimbsby)

VIERSPURV

09.05: M Netland, Flekkefjord (P.Ø.Grimbsby, G.Grimbsby)

28.04.1989: Paradisbukta, Mandal (G.Gundersen)

DVERGSPURV

- 05.04: Kviljo, Farsund (I.Flesjå, G.Gundersen, M.Helberg m.fl)
 17.09: Lista fyr, Farsund (J.K.Skjelnes)
 30.09*: 2k+M rm Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimsbj, S.Grimsbj)
 03.10: 1k Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimsbj, S.Grimsbj)
 08.10: Bauskje, Farsund (M.L.Pedersen m.fl)
 12.10: 1-2 Spangereid, Lindesnes (M.Helberg, R.H.Olsen)
 16.10: Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimsbj, S.Grimsbj)
 28.09.1991*: 1k M Mønstremyr, Flekkefjord (G.Grimsbj, S.Grimsbj)

NOF's Siste Nytt - telefon

020 - 59090

NOF er fortsatt å treffe på Teletorget, Televerkets 020-tjeneste. Ringer du 020 - 59090, kommer du til NOF's Siste Nytt-telefon, og får det aller ferskeste nytt om sjeldenheter i Norge. Her får du høre hvor de forskjellige artene er å treffe, og når de sist blir sett. Det er også mulig å få høre om de siste bombene fra Sverige, Danmark og Finland.

Telefonen er nå stasjonert i Vest-Agder, nærmere bestemt på Lista Fuglestasjon. Den vil bli oppdatert daglig kl 20.00. For at tjenesten skal bli så bra som mulig, er det viktig at alle bidrar med observasjoner. Legg igjen beskjed på siste nytt-telefonen, eller ring direkte til Lista Fuglestasjon, tlf. 043 - 97588.

Tjenesten koster ca. 3,50 kroner pr. minutt, og et eventuelt overskudd tilfaller Fuglevakta. Den som ringer inn flest meldinger pr. kvartal blir honorert med et gavekort fra NOF - salg.

Rapporteringsarter 1988

Redigert av Tor Egil Høgsås

Bruken av initialer:

For noen arter gjøres det et sammendrag av observasjonene, initialene som kommer på slutten er da til de som har bidradd med opplysninger om arten.

Andre ganger blir alle observasjonene av en art presentert, og initialene settes da bak den obs. innsenderen(e) har bidradd med.

SMÅLOM H

STORLOM H

ISLOM L

Fl.fjord: 1 ind. Kirkehavn, Hydra 03.01 og 17.01. (PØG/KGR) 1 ind. Skarpsnes 12.04 (SGR)

DVERGDYKKER

Farsund: Vanlig Listahavn i periodene 02.01-31.03 med 2-5 ind. og 11.09-31.12 med max 9 ind. 26.12. Det foreligger også fire obs. fra Nesheivann: 1 ind. 16.04, 3 ind. 08.10, 1 ind. 27.11, 1 ind. 17.12 (KSO/KOL/NHL/TVE)

Mandal : 1 ind. Ronekilen primo april og 2 ind. s.s. i november. (MAR)

Fl.fjord: 3-4 ind. Løgene jan-mars. (FRG) 1 ind. Kirkehavn 17.01 (KGR). 1 ind. Selura 14.02 (ESC). På høsten ble arten sett Løgene fra 30.11 og ut året. Max. 6 ind. 20.12 (FRG). 1 ind. Kongevoldsvannet 11.12. (GGR/PØG)

TOPPDYKKER

Farsund: 2 ind. Eikvåg 27.03 . Nesheimvann: 2 ind. 20.05, 1 ind. 27.05, 1 ind. 17.12. 1 ind. Østhasselneset 09.06. 2 ind. Kråkenesvann 07.07. (KSO/KOL)

GRÅSTRUPEDYKKER

Farsund: En obs. av 1 ind. 28.01 og 5 obs. i mars/april med tilsammen 8 ind. To høstobs. med 1 ind. 20.08 og 15.10. Alle obs i saltvann. (ESC/KSO/KOL/NHL/PØG/TVE)

Mandal : 1 ind. Sånumsstranda 23.01. (MAR)

Fl.fjord: 1 ind. Rasvåg, Hydra 13.03. (SGR)

HORNDYKKER L

Lindesnes: 1 ind. Njervesanden 24.01. (MAR)

Fl.fjord: 1 ind. Løgene 12.03. (KGR/SGR)

TOPPSKARV

Farsund: Bare ett vårfunn: 1 ind. Katland 30.03. Fjorten høstfunn fra september til desember med tilsammen 41 ind. Max antall 20 ind. på trekk SØ ved Slevedalsvann 10.09. (KSO/KOL/NHL)

HVITKINNGÅS

Farsund: 1 ind. Hananger 03.01. Nesheimvann: 1 ind. 02.03, 1 ind. 05.03, 1 ind. 22.10. (KOL/NHL)

Mandal : 1 ind. Mandalselva 25.02 (NHL), 2 ind. Mandal 18.04. (MAR)

RINGGÅS

Farsund: 140 ind. NV Brekne 23.05. (KSO) 990 ind. NV Tjørveneset 25.05. (KOL) 2 hvitbuket ind. Lillerauna 01.10. (KOL). 22 mørkbuket ind. Nesheimvann 22.10. (KOL). 3 funnet skutt og 2 skadeskutt ved Nesheimvann 23.10! (KOL)

GRÅGÅS H

Farsund: 1 par med 5 pull Prestvann. Min 3 par Hanangervann med 6+6+4 pull. Alle obs. fra mai/juni. (KSO/KOL/NHL)

SÆDGÅS

Farsund: 1 ind. Kviljobukta 20.02. (KSO) 1 ind. Nesheimvann 20.02. (KOL)

Mandal : 14 ind. Ronekilen 12.04. 6 ind. Vestre Skogsfjord 29.10 (OAB)

KORTNEBBGÅS

Farsund: Ingen vårobs. 11 ind. Vatne 25.09. 11 ind. Nordhasselmyra 26.09. 4 ind. Steinodden 09.10. 13 ind. Velle 14.10. Nesheimvann: 10 ind. 30.10, 30 ind. 05.11, 1 ind. 12.11, 2 ind. 17.11, 10 ind. 27.11, 1 ind. 03.12 (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 1 ind. Jåbekk 18.09. (MAR)

KNOPPSVANE H

Farsund: 1 par hekket Nesheimvann og 3 pull vokste opp. (KSO/KOL)

Kr.sand: 1 par hekket Gillsvann. (TVE)

Mandal : Hekket Ronekilen, Landekilen, Paradisbukta, Osnes og Eid. (MAR)

BRUNNAKKE HL

STJERTAND

Farsund: 1 par Fugletjønn 08.06, Steinodden. 1 ind. Tjørveneset 26.08. 4 ind. Nesheimvann 17.09.

Mandal : 1 hann Foss, Mandalselva 30.04. (BKK/DDR/MHE/RAA)

SKJEAND

Farsund: Foreligger vårobs. spredt fra hele Lista. Første obs. par i Nesheimvann 28.04. Max antall vår 7 hanner + 2 hunner Rauna 04.06. Arten ble sett i mindre omfang om høsten. Max 3 ind. Nesheimvann 17.09. (KSO/KOL/NHL)

TAFFELAND

Farsund: Fra våren foreligger det obs. av totalt 4 ind., alle i mars. På høsten ble heller ingen store antall sett. Max antall var 9 ind. Nesheimvann 12.11 og 6 ind. Hanangervann 10.12. (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 1 hann Vestre Skogsfjord 29.10 (OAB)

TOPPAND HBERGAND

Farsund: Vanlig vinterstid. Max antall 88 ind. Tjørveneset 26.01 og 80 ind. Hanangervann 13.02. Ikke fullt så store antall senhøstes med max 34 ind. 23.10 Nesheimvann. (KSO/KOL/NHL/TVE)

Mandal : 6 ind. Vestre Skogsfjord 29.10. (OAB) 1 ind. Sånum 22.11. (OAB). 12 ind. Ronekilen primo november. (MAR)

Kr.sand: Min 5 ind. Gillsvann 19.11.(TVE). 9 ind. Hamresanden 10.12 (TVE)

LAPPFISKAND

Farsund: 1 hann 09.01-23.04, 1 hunn 23.10 og 17.11, 2 hunner 27.11, 1 hann 27.11-23.12 alle obs. Nesheimvann. (KSO/KOL/NHL) 1 hann Prest-vannet 03.01. (TVE)

Lappfiskand
(Tegning: Odd Jørgensen)

LAKSAND HSIVHAUK

Farsund: 1 ad. hann i området ved Nesheimvann 16.04-01.05, Kråkenesvann og Røyrtjern. 1 ad hann + 1 ad hunn og 1 juv hann + 1 juv hunn Slevedalsvann 09.05-07.06.(KSO)

MYRHAUK

Farsund: En del ind. på trekket både vår og høst. Ett eller flere ind. overvintret også på Lista ettersom det totalt ble gjort seks obs. i desember i området mellom Nesheimvann og Lista fyr. Max antall vår: 3 ind. Slevedalsvann 22.04. Max antall høst: 3 ind. Slevedals-vann 10.10. (KSO/KOL)

Mandal: 1 ind. Jåbekk 12.09. (MAR)

Fl.fjord: 3 ind. Skarpnes 12.10. (GGR) 1 ind. Skarpnes 21.10. (SGR)

FJELLVÅK H

Sirdal: 2 par hekket på vestsiden av Rosskreppfjorden. (KSO)

Fl.fjord: 2 par hekket Gylandsheiene juni/juli (FRG)

KONGEØRN

Åsral : 1 ad. Knaben 26.11. (Finn R. Høyland)

Mandal : 1 ind. Tregde 07.10. (Morten Valvik)

Lyngdal: 2 imm. E18 over Lyngdalsheia 11.3. (ESC/PØG)

Fl.fjord: 1 ind. Hommevann 21.1, 1 imm. Håland 21.4, 1 ind Homme 2.6, 2 juv. Skarpnes 02.11 (SGR/GGR)

FISKEØRN

Farsund: 1 ind. NV Brekne 25.04. 1 ind. SØ Borhaug 26.04. 1 ind. NV Fuglevika 18.07. (KOL)

Mandal : 1 ind. Jåbekk primo april. 1 ind. Ronekilen 07.05. (MAR)

Fl.fjord: 1 ind. Flekkefjord 05.04 (PØG), 1 ind. Gyland 15.05 (KGR), 1 ind. Dragøy 28.08 (PØG)

Kr.sand: 1 ind. Kjos Haveby 08.04, 12.05, 1 ind. Vågsbygdskogen 20.05, 1 ind Kjos Haveby 09.06. (AJO)

TÅRNFALK H

Farsund: 1 par hekket Sande (KSO)

DVERGFALK H

Sirdal : 1 par med 2-3 juv. på vestsiden av Rosskreppfjorden 16.07. (KSO)

FJELLRYPE H

Sirdal : 1 par med 11 pull Øyuvsvann, Setesdalsheia 17.07. (KSO)

VANNRIKSE

Farsund: 1 syngende i Slevedalsvann 22-29.05. Arten ble obs. i Slevedalsvann fra 06.03-31.10. 1-2 ind sett Nesheimvann fra 08.10-27.11. (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 1 ind. Jåbekk 09.09 og 02.10. (MAR)

Lindesnes: 1 ind. Spangreid 02.10. (MAR)

Søgne: 1 par hekket i Kvernhusvannet (REF)

ÅKERRIKSE

Farsund: 1 "krekset" Lista flystasjon 16-24.05. (KSO/KOL)

Mandal: 1 ind. sett og hørt Vestre Skogsfjord "hele sommeren". (MAR)

SIVHØNE H

Farsund: 1 par med 2 juv Slevedalsvann. (KSO)

SOTHØNE H

Farsund: 1-2 ind. med hekkeoppførsel Hauge Ø 23.04-05.06.(KSO)

SANDLO HLBOLTIT

Farsund: 13 ind. Midthassel 14.05. (KSO) 6 ind. Huseby 18.05. (KOL). 21 ind. Kviljo 20.05. (NHL)

Kr.sand: 3 ind. Kjevik 13.05. (JEB)

HEILO H

Sirdal : 1 par hekket ved Bottsvatnet, vestsiden av Roskreppfjorden. (KSO)

TUNDRALO L

Mandal : 1 Jåbekk 01.09. 2 Slettingen 10.09. (MAR)

Fl.fjord: 2 ind. Dragøy 27.08 (GGR/PØG)

STEINVENDER HDVERGSNIPE L

Mandal : 1 ind. Ronekilen 28.08. (MAR)

FJÆREPLYTT H

MYRSNIPE HTUNDRASNIPE L

Mandal: 2 ind. Jåbekk 27.08 (DDR/IFL), 1 ind. Slettingen 10.09. (MAR)

BRUSHANE HSKOGSNIPE HGRØNNSTILK

Farsund: Ca. 20 obs. med rundt 30 ind. fra 09.05 til 01.09. Flest obs. fra august.
Max vår: 4 ind. Slevedalsvann 12.05. Max høst: 4 ind. Slevedalsvann
07.08. (KSO/KOL/NHL/TVE)

Åseral : 1 par Fosstjern 30.04. (BKK/DDR/MHE/RAA)

Fl.fjord: 1 hekkefunn Lille Eikås. (AGR/PØG) 1 ind Austad 28.06 og 1 ind
Hemmevann 07-08.07. (PØG)

Lyngdal: Min. 13 ind. siste del av Lygna 12.05. (ESC/PØG)

SOTSNIPE

Farsund: 3 vårobs. 30.04-16.05 med tilsammen 3 ind. 26 høstobs. 30.07-12.10 med
ca. 47 ind. Det er flest obs. fra midten til slutten av august.
(KSO/KOL/NHL/TVE)

SMÅSPOVE L

Kr.sand: 1 ind. Torsøya 09.08 og 18.08 (AJO), 1 ind. Hamresanden 13-15.09. (TVE)

Fl.fjord: 1 ind. Hidra 01.05. (AIM/ESC/PØG) 1 ind. Dragøy 20.08. (PØG) 1 ind.
Skarpnes 21.08. (SGR)

STORSPOVE HLSVØMMESNIPE

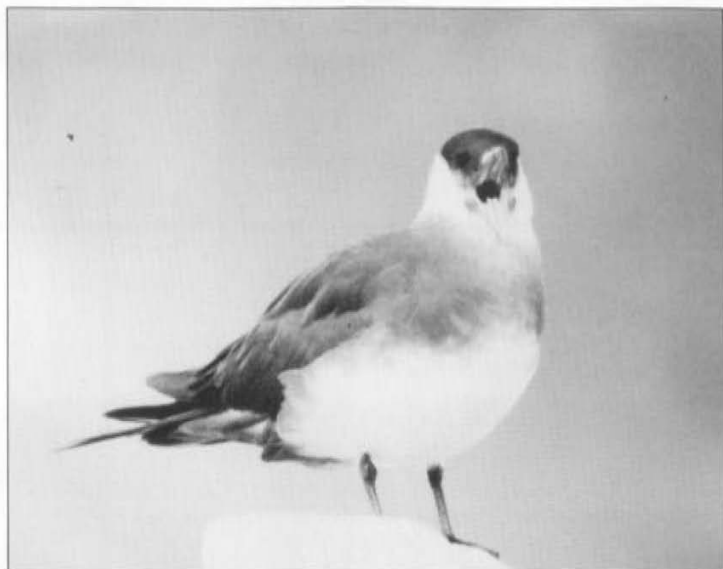
Farsund: 1 ind. Fuglevika 03-05.08. 1 ind. Rauna 07.08. (KSO/KOL)

TYVJO

Farsund: 1 ind. Sevika 12.09. (KOL)

Mandal : Par med reir Mannevær 11.06 (OAB), også konstatert hekkende
Hærholmene, Sandøy og Skjøringen. Par observert Sæsøy, Ryvingen og
Hilletunga. (MAR)

Søgne: Konstatert hekkende Songvår. (MAR)

Mandal har det meste av Vest-Agders tyvjobestand, med 4 konstaterte og 3 sannsynlige hekkinger i 1988.

(Foto: Runar Jåbekk)

STORJO

Farsund: 2 ind. Tjørveneset 21.08. (TVE) 1 ind. Lista fyr 04.09.

Fl.fjord: 3 ind. Dragøy 27.08. (GGR/PØG) 1 ind. Dragøy 28.08. (PØG)

Kr.sand: 4 ind. Torsøya 18.08 (AJO)

SPLITTERNE

Farsund: Tot. 9 obs. med tils. 18 ind. i tidsrommet 30.05-21.08. Max 4 Hanangervann 11.07. (KSO/TVE)

Mandal : 1 ind. Skogsøy 24.08. 3 ind. Brattestø 24.08.

RØDNEBBTERNE H

Farsund: Min 5 par på Rauna. 1 par Hanangervann. (KSO)

Lømy

Fl.fjord: 1 ind av typen "ringvi" Skarpenes 30.3. (SGR)

TEIST

Farsund: Det ble gjort 8 obs. med tilsammen 9 ind, de fleste på høstparten. Av vår/sommerobs. kan nevnes: 1 ad. Mistfjordsskjæra 07.05 og 1 ad. Østhasselneset i juli. (KSO/KOL/NHL)

LUNDE

Farsund: 1 ind. Ullerøy 01.04. (KSO)

Mandal : 1 Hille 30.10.

SKOGDUE

Farsund: Vår: 7 obs. i tidsrommet 30.03-12.05. Max 6 ind. Stave 10.05. Høst: 2 obs med 1 ind. 18.09 og 24.10. Henholdsvis på Lista flystasjon og i Fuglevika. (KSO/KOL/NHL)

Kr.sand: 1 ind. Hamresanden 08.04. 1 ind. Ryen 29.05.(TVE)

Fl.fjord: Max. 70 ind. Skarpnes 12.10 (GGR/SGR)

TYRKERDUE HHORNUGLE

Farsund: Hekkefunn gjort ved Lista flystasjon, Brekne, Kåde og Slevdalsvann. Arten sett på Lista fra 17.02 til 21.09. (KSO/KOL)

JORDUGLE

Farsund: Hekkefunn gjort ved Lista flystasjon, Borhaug og Sevika/Steinodden. Arten sett på Lista fra 26.04 til 22.10. (KSO/KOL)

Fl.fjord: 1 ind. Skarpnes 08.09 (GGR/SGR). 1 ind. Homme 08.10 (SGR/KGR)

PERLEUGLE

Farsund: 1 par hekket indre Lista. (KOL)

Mandal : 1 ind. Frøysland 25.08 og 08.09. (MAR)

Fl.fjord: 2 ind.Homme og 1 ind. Eikås 01.03. (GGR/SGR) 2 ind. Homme 03.03. (GGR/PØG) 1 ind. Eikstemmen 06.11. (GGR/PØG)

SPURVEUGLEHUBRO

Farsund: 1 ind. Nesheimvann 06.02. (KSO)

GRÅSPETT

Farsund: 1 par med min. 2 pull Selegrod 19.06. 1 ind. Listeid 31.12. (KSO/KOL)

Marnardal: 1 hann 08.05. (LEG)

Fl.fjord: 4 vårobs. med 1 ind. og en rekke høstobs. Max 15 ind. Skarpnes 12.10 (AGR/ESC/GGR/PØG/SGR)

SVARTSPETT H

Kr.sand: 1 par med reir Dønnestad 24.04 (Tellef Dønnestad)

Marnardal: Min. 4 mulige hekkelokaliteter med arten 08.05. (LEG)

Åseral : Et vårfunn: 1 ind. Heså 30.04. (BKK/DDR/MHE/RAA)

HVITRYGGSPETT

Farsund: Hekkefunn gjort ved Skjoldal (Skreliheia) 28.05 og Sellegrod 03.06. 1 ind. med hekkeoppførsel Øyna 03.06. 2 ind. Havnehagen 22.07. (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 1 ind. Jåbekk 18.01. 1 ind. Ime 24.01. 1 par Hogganvik 24.01. 1 ind. Bongstø 12.02, 10.08 og 02.10. (MHE) 1 ind. Aurebekk 17.02 og 14.04. 1 Strømsvika 14.02. Reirfunn Illværsheia, Nomedal, Bringsdal, Aurebekk og Landekilen. (MAR)

Kr.sand: 2 ind. Vesvann 11.06 (TVE)

Marnardal: 6 mulige hekkelokaliteter med arten 08.05. (LEG) Reirfunn S for Heddeland (MAR)

Kv.dal: Reirfunn Nordhelle. (MAR)

Fl.fjord: Hekking påvist Flikkeid (JMJ/PØG) og Raudliskogen (AGR/GGR/PØG). I tillegg ble det gjort 3 andre vårobs. av arten med tilsammen 5 ind., og 13 høstobs. med tilsammen 16 ind. (FRG)

FJELLERKE

Farsund: Ca. 10 ind. Kviljoødden 02.10. (KOL). 1 ind. Fugleviga 17.10. (KOL). 8 ind. Kviljo 17.12. (KOL)

Mandal : Ca. 20 ind. Jåbekk medio april. 7 ind. 02.10 og 2 ind. 03.10 (DDR/IFL)

Åseral : 1 hann med mat i nebbet på en lok. 11.06. Samme sted ble et par sett med mat i nebbet 24.07.87. (John Grønning m.fl.)

Fl.fjord: 1 ind. Skarpnes 14.10. (AGR/PØG)

SÅERLE H

SØRLIG GULERLE

Farsund: 4 par hekket ved Nesheimsumpen. 1 par hekket Holman, Nesheimvann. 1 par hekket Vågsvollvoien. (KSO/KOL)

ENGELSK GULERLE

Farsund: 1-2 par hekket Nesheimsumpen. 1 hann syngende Maberg 10.05.
(KSO/KOL)

VINTERERLE

Farsund: 1 ind. Nesheimsanden 21.09. (NHL) 1 ind. Haugestranda 10.10. (NHL)

Kr.sand: 1 ind. ved Tveit kirke 13.09. (TVE)

Lindesnes: 1 Lonebekken 14.04. (MAR)

Fl.fjord: 1 ind. Skarpnes 18.03. (AGR/SGR) 2 ind. Skarpnes 16.10. (SGR/PØG)

SVARTRYGGERLE

Farsund: 1 ind. Steinodden 14.02. (KSO/KOL) 1 ind. Nesheimsanden 12.10. (NHL)

Mandal : 1 ind. Lundevik 03.05. (MHE)

Lyngdal: 1 ind. Rosfjord 22.04 (ESC)

RØDSTJERT H

Kr.sand: 1 par hekket Vågsbygdskogen, i tillegg 5-10 lokaliteter med syngende hanner (AJO)

BLÅSTRUPE

Farsund: To vårfunn: 1 hann Nesheimsanden 14.05 og 1 sy. hann Nordhassel 14.05.
I alt 8 høstfunn, alle med 1 ind. i tidsrommet 14.08-01.10.
(KSO/KOL/NHL/TVE)

Mandal : 1 Vatne 04.05. (FJØ/MHE)

Kr.sand: 1 ind. Lund 18.08 og 07.09. (AJO/TVE)

Fl.fjord: 1 vårfunn fra Austad 20-21.05, og 4 høstfunn fra tre lok. fra slutten av aug.
til begynnelsen av sept. (AGR/ESC/GGR/PØG/KGR/SGR)

Åseral : 1 sy. hann ved Lonnebuhytta 11.06. (John Grønning m.fl.)

RINGTROST

Farsund: 7 vårobs. i tidsrommet 18.04-28.05, samt to høstobs. sent i oktober (alle obs. enkeltind.) (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 11 ind. Hille 05.04. 1 ind. Aurebekk 14.04. 1 ind. Jåbekk 17.04. 1 ind.
Ulvegjelet 25.10 (Morten Valvik)

Fl.fjord: Vanlig på trekket, og det skal også foreligge hekkefunn fra kommunen.
Max. vår 30 ind. Flekkefjordomr. 21.04. Max. høst 40 ind. Skarpnes
21.10. (FRG)

Sirdal : Flere ind. på vestsiden av Rosskreppfjorden og i Setesdalsheiene 15-17.07. (KSO/KOL)

Åseral : 7 ind. nær sentrum 30.04. (BKK/DDR/MHE/RAA)

Lindesnes: Tot. 5 hanner sett Sør-Audnedal 30.04. (BKK/DDR/MHE/RAA)

Kr.sand: 1 ind. Kjos Haveby 28.04 (AJO)

DUETROST

Farsund: 4 vårobs. med tilsammen 5 ind. i tidsrommet 23.03-24.04, samt to høstobs. med 1 ind. sent i oktober. (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 5 vårobs. i tidsrommet 01.04 til 14.04. Max. 25 ind. Paradisbukta 14.04. 1 høstobs: 1 ind. Lundevik 07.11. (DDR/MHE/NHL m.fl.)

Kr.sand: 1 ind. Borgen 10.04, 7 ind. Dønnestad 24.04. (TVE). 2 ind. Stangenes 14.10 (AJO)

Fl.fjord: 1 hekkefunn fra Homme. Ellers ikke uvanlig på trekket. Max. vår 8 ind. Austad til Eikeland 20.04. Max. høst 17 ind. Skarpnes 30.09. (FRG)

GRESSHOPPE-SANGER

Farsund: 1 sy. Nesheimsanden 03.05. 1-2 sy. Velle 07.05-27.07. 1 sy. Gunnarsmyra 22.05-06.06. 1 sy. Kjørrefjordskilen 23.05. 1 sy. Slevedalsvann 29.05. 1 sy. Steinsvoll 05.06. Seineste obs. 1 ind. Slevedalsvann 21.08. (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 1 sy. Storaker mai/juni. 2 ind. ringmerket høst (MAR)

Fl.fjord: 1 sett Hommegård 15-16.07. (AGR/SGR/PØG) 1 ringm. Skarpnes 07.10. (ESC)

SIVSANGER L

Fl.fjord: 1 ind. ringm. Dragøy 03-04.08. (GGR/PØG) 1 ind. Kirkehavn, Hidra 15.08. (AGR/PØG)

Mandal: Totalt 83 ind. ringmerket om høsten. (MAR)

RØRSANGER HL

Mandal: Hekkefunn Jåbekkvann og Ronekilen. (MAR)

MYRSANGER

Farsund: Rundt 21 ind. ble trolig hørt på Lista fordelt på ca. 10 lokaliteter. Ca. 7 ind ble hørt ved Slevedalsvann og 4 ind. ellers omkring flystasjonen. Arten ble obs. i tidsrommet 23.05-14.08. (KSO/KOL/NHL)

Mandal : 1 sy. Paradisbukta 05.06. (MHE/TBE) 1 sy. Aurebekk og 2 sy. Jåbekk juni. Totalt 19 ind. ringmerket om høsten. (MAR)

VARSLER

Farsund: 1 ind. Lista flystasjon 04.01-30.03 og 18.10-28.12. (KOL)

Mandal : 1 ind. Jåbekk medio oktober. (MAR)

Kr.sand: 1 ind. Hamresanden 15.09. (TVE)

Fl.fjord: 1 ind. Homme 07.01 (SGR/GGR). 1 ind. Gausdal 03.03 (SGR). 2 ind. Homme 08.10 (SGR/KGR/PØG). 2 ind. Austad 07.11 (SGR/GGR)

Kv.dal: 1 ind. Haddeland 28.09. (SGR)

NØTTEKRÅKE

Farsund: En rekke obs. fra 25.08 og ut året. (KSO/KOL/NHL) En markant topp 04.09 da ca. 30 ind. ble sett i Steinsvika (DDR/GGU/IFL/JNO/TAK) og 40-50 ind. i området ved Groda, Slevedalsvann. (KSO)

Fl.fjord: 6 obs. okt/nov. Max. 4 ind. Skarpnes 11-12.10. (GGR/SGR/PØG/JMJ)

KAIE H

Farsund: Ca. 15 par hekket Lista flystasjon. (KSO/KOL)

SVARTKRÅKE

Farsund: 1 ind. Fugleviga 11.04 og 31.10. (KOL)

Mandal : 1 ind. Sjøestad 11.12. (OAB)

PILFINK HSTILLITS

Farsund: 1 ind. Brekne 09.03. (KSO/KOL) 10 ind. Hellemyra 03.10. (KOL) 2 ind. Fugleviga 10.10. (KOL)

Mandal : 1 ind. Jåbekk 25.09. (MAR)

Fl.fjord: 6 ind. Skarpnes 12.10. (GGR/SGR) 1 ind. Erikstemmen, Abelsnes 13.11. (JMJ/PØG/SGR)

Kr.sand: 1 ind. Kjos Haveby 25.04 (AJO)

BERGIRISK HGRÅSISIK HKONGLEBIT

Flekkefjord: 6 ind. Homme 15.02. (SGR)

ROSENFINK

Farsund: Hørt syngende på 16 lokaliteter i tidsrommet 21.05-20.06. (KSO/KOL)

Mandal : 1 sy. Hogganvik 26.05. (MHE/MLP) 22 ind. ringmerket om høsten.
(MAR)

Kr.sand: 2 sy. hanner både på Borgen, Foss og Drangsholt i tidsrommet 23.05-09.06.(TVE)

Vennesla: 1 sy. Grovane 07.06. (TVE)

Fl.fjord: 1 1K ringm. Austad 15.09 (GGR/SGR)

GRANKORSNEBB H

Farsund: 1 hann matet 2 tiggende unger ved Nesheim 08.05. (NHL)

FURUKORSNEBB HKJERNEBITER

Farsund: 1 hann Brekne 31.01. (KSO/KOL) 1 hunn Bryneheia 20.09. (NHL)

Mandal : Overvintrende i store antall. Eksempelvis: 57 ind. Sånum 24.03 og ca. 75 ind. Skjebstad 10.04. 2 ad. som matet 1 pull Hogganvik 19.06. (MHE) Hekket også på Vestre Håland. (MAR).

Kr.sand: 8 ind. Kjos Haveby 07.03 (AJO). 1 ind. Oddernes kirke 30.11.(TVE)

Fl.fjord: Relativt vanlig overvintrende. Eksempelvis: 10-15 ind. med tilhold Havsvik, Hidra jan/april. 8-10 ind. Austad 25.03 og 5 ind. Austad i desember. (GGR/PØG/SGR)

Sirdal : 1 ind. Haughom primo mars (S.E. Thestad)

SNØSPURV

Farsund: Fra 15.01 til 22.03 foreligger det 10 obs. Max antall 9 ind. Fugleviga 07.03. I tidsrommet 31.10 til 12.12 foreligger det 6 obs. Max antall 25 ind. Fugleviga 06.12. (KOL/NHL)

Mandal : 12 ind. Sånumsstranda, medio mars. 9 ind. Hille 01.04. (MAR)

Kr.sand: 1 ind. Dønnestad 16.03. 1 ind. Fagerholt 14.11.(TVE)

Lindesnes: 9 ind. Underøy 16.01. (IFL/MHE/RAA/TBE)

Fl.fjord: 2 ind. Skarpnes 16.10 (PØG/SGR)

OBSERVATØRER (forkortelser):

AGR - Atle Grimsby
 AIM - Alf Inge Mathiasen
 AJO - Arild Johnsen
 BKK - Bernt Kåre Knutsen
 DDR - David Drangland
 ESC - Eivind Schiander
 FJØ - Finn Jørgensen
 FRG - Flekkefjord rapportgruppe
 GGR - Geir Grimsby
 GGU - Gunnar Gundersen
 IFL - Inge Flesjå
 JEB - Jan Erik Berglihn
 JMJ - Jan Møller Jensen
 JNO - Jon Noddeland
 KGR - Kjell Grimsby

KOL - Kåre Olsen
 KSO - Knut S. Olsen
 LEG - Leif E. Gabrielsen
 MAR - Mandal Rapportgruppe
 MHE - Morten Helberg
 MLP - Martin Lie Pedersen
 NHL - Nils Helge Lorentzen
 OAB - Ole Aa. Brattfjord
 PØG - Per Øyvind Grimsby
 RAA - Raymond Aanensen
 SGR - Svein Grimsby
 TAK - Tørres A. Klev
 TBE - Thomas Bentsen
 TVE - Tellef Vestøl

*Kjernebiteren blir stadig vanligere i Mandalsdistriktet. Her blir en nylig utflytet unge matet på Vestre Håland.
 (Foto: Villen Vedeler)*

Rapporteringsarter 1989

Redigert av Tellef Barøy Vestøl

Her følger en oversikt over observasjoner fra 1989 som er sendt inn til LRSK. Artsutvalget følger listen som ble presentert i Piplerka nr 1-2 1988. Rapporteringsgraden må sies å være bra fra kystområder i midtre og vestre deler av fylket. Fra østre kyststrøk og indre deler er rapporteringen mer tilfeldig.

SMÅLOM H STORLOM H ISLOM L

DVERGDYKKER

Flekkefjord: Løgene: Opptil 6 jan-mars og 5-6 nov-des (FRG), 1 Havsvik, Hidra 12.03 (FRG), 1 Kirkehavn 27.12 (FRG)

Farsund: Listahavnen: Opptil 9 15.01-13.04 og opptil 6 01.10-29.12 (KOL m.fl), Nesheimvann: 1 07., 20. og 28.01, 2 15.10, 1 03.11, 3 17.12 (KOL), 1 Hanangervann 23.03 og 09.20 (KOL), 1 ad Nordhasselbukta 10.08 (KOL)

Lindesnes: 1 Ramslandsvågen 14.01 (GGU,MHE)

Mandal: 3 Sponga 07.01 (OBR), 1 Vestre Skogsfjord 29.10 (OBR), 3 Leirvika, Skjebstad 25-26.12 (OTU)

Kristiansand: 1 (s.drakt) Stangenes 24.03 (AJO)

TOPPDYKKER

Farsund: 2 Nesheimvann 31.03 (KOL), 1 par Kråkenesvann 30.04 (KSO), 1 Listahavnen 11.09 (KOL), 1 Lomsebukta 27.11 (KOL), 1 Fuglevika 27.12 (JEB,PKK,TVE,ØFJ)

GRÅSTRUPEDYKKER

Farsund: Kviljodden: 1 (s.drakt) 23.03 (KOL), 1 04.09 (JER), 1 27.12 (KOL), 1 Havika 06.05 (OBR), 1 Nordhassebukta 07.10, 28.10, 25.10 (KOL), 3 Nesheimstranda 12.11 (KOL,KSO), 1 Verevågen 19.11 (KOL,KSO), 1 Nesheimvann 24.11 (KOL), 1 Lomsebukta 19-20.12 (KOL), 1 Østhassestrand 30.12 (MHE)

Mandal: 1 Ronekilen 02.01 (MLP)

HORNDYKKER L

Flekkefjord: 1 Løgene ult. sept til primo okt (FRG), 1 Kirkehavn, Hidra 27.12 (FRG)

Mandal: 1 Lande 15.02 (MLP,TBE)

HAVSULE (vinterfunn)

Farsund: 1 Steinodden 27.12 (JEB,ØFJ,PKK,TVE)

TOPPSKARV

Flekkefjord: 1 NW Skarpenes 03.09 (KGR), 8 NW 01.10 (KGR), 1 Rasvåg, Hidra 27.12 (FRG), 1 Abelsnes 30.12 (FRG)

Farsund: 1 Einarsnes 22.04 (KOL), 2 Nordhasselbukta 26.04, 1 s.s. 22.09 og 25.11 (KOL), 13 Roholman 27.04 (KSO), 2-3 Rauna 29.04, 4 s.s. 04.06 (KOL,KSO), 4 Kviljoødden 15.05 (KOL), 10 NW + 40 Østhasselneset 21.05, 1 s.s. 24.09 (KOL), 1 Tjørveneset 31.-05, 4 juv s.s 03.09 (KOL), 2 Steinodden 30.07 og 29.08, 1 s.s 10.09 og 19.11 (KOL,KSO), 1 Bringsholmen 20.08 (KSO)

Lindesnes: 2 Lillehavn 14.01 (OBR), 4 Underøy 05.03 (MHE,TBE), 1 Underøy 16.12 (MHE,TBE)

Mandal: 1 Sjøbodvik 24.01 (MHE), 1 Kleven 09.04 (MHE)

HVITKINNGÅS

Farsund: 12 Nesheimvann 11.02, 10 s.s. 18.02 (KOL,KSO), 2 Lista fyr 01.06 (KOL), 1 Hanangervann 17.06 (KSO)

Mandal: 1 Bankefjorden 26.01 (MLP,RHO)

RINGGÅS

Farsund: 90 NW Tjørve 22.05 (JER,NHL), 1 Nordhasselbukta 07.06 (KOL), 1 Vågsvollviga 26.06 (KOL)

GRÅGÅS H

Farsund: 7 par hekket på Lista (KOL,KSO)
Stort antall: 1200 NW Lista 08.04 (KOL)

SÆDGÅS

Farsund: 3 Nesheimvann 06-27.12 (KOL m.fl), 3 (?) Nesheimvann 30.12 (MHE)

Mandal: 1 Landekilen mars (NOF/Mandal)

KORTNEBBGÅS

Flekkefjord: 19 Skarpenes 09.08 (FRG)

Kvinesdal: 2 26.01 (SGR), 4 Øyesletta 08.10 (KOL,KSO)

Farsund: 30 Hellemyra 14.02 (KOL), ca 20 Kviljobukta 24.02 (KSO), 10 Nesheimvann 24.02 (KOL), 8 Brekne 05.03 (KOL)

Mandal: Opptil 66 Søylekilen 17.02 til medio mars (NOF/Mandal), 8 Jåbekk 12.03 (NOF/Mandal), 1 Jåbekk 04-06.10 (MHE)

KNOPPSVANE H

Farsund: 1 par Nesheimvann (6 unger vokste opp) (KOL,KSO)

Lindesnes: 1 par Tjøm (Wrånes 1991)

Mandal: 6 par (Landekilen, Osnes, Eid, Ronekilen, Paradisbukta, Fartøysholmen) (Wrånes 1991)

Søgne: 1 par Torvefjorden (Wrånes 1991)

Kristiansand: 7 par (Fidjekilen, Grønningen fyr, Kvarenes, Sukkevann, Drangsvann, Bragdøya, Gillsvann) (Wrånes 1991)

BRUNNAKKE HL

STJERTAND

Farsund: 6 NW Lista Flystasjon 08.04 (KOL,KSO), 1 Bringsholmen 20.08 (KSO), 1 F/juv Kviljoødden 08.09 (KOL), 1 Nesheimvann 21.10 (KOL)

Mandal: 1 Kvisla 07-13.03 (MLP,TBE,DDR)

SKJEAND

Farsund: 1 M 11.02 (!) (TOH), 1 par Fuglevika 14.04 (KOL,KSO), 1 par Nesheimvann 14.04 (KOL) og 02.05 (JER), 1 par Kjøllebergstranda 21.04 (KSO), 1 par Hauge Ø 30.04 (KOL), 1 par Slevdalsvann 02.05 (KOL), 1 M Hanangervann 04.05, 1 M s.s. 22.06 (KOL,KSO), 3 F/juv 30.07 (JER,NHL), 1 par Lomsemyra 24.05 (KOL), 1 Fugletjøna 14.08 (KOL)

TAFFELAND

Flekkefjord: 2 par Kongevoldsvann 25.03, 1 par s.s. 01.04 (FRG)

Farsund: 1 M Kråkenesvann 11.02 (KOL), 1 M Hanangervann 20.03 og 23.03, 2 M s.s. 18.04, 1 par s.s 21.11 (KOL,KSO), opptil 45 Nesheimvann 08.09 til 30.12 (KOL m.fl)

Lindesnes: 1 M Snik 16.12 (MHE,TBE)

Mandal: 2 Ronekilen 11.02 (MLP,AKN)

TOPPAND H

Farsund: 1 F med 3 unger Skittvann/Espelandstjern, Ravneheia (KOL,KSO,JER), dessuten 3 par observert i hekketida, Ravneheia (KSO)

BERGAND

Sirdal: 2 M Håhellervann 10-11.07 (KOL)

Flekkefjord: 1 F Løgene 16.01 (PØG)

Farsund: Hanangervann: 13 23.03, 2 M og 1 F 09.04, 1 F 04.05, 6 15.11, 25 21.11, 4 01.12, 34 29.12 (KOL). Nesheimvann: 25 15.10, 20 03.11, 10 12.11, 6 24.11, 6 27.12 (KOL), 1 M 30.12 (MHE). 4 Nordhasselbukta 18.07 (KOL)

Mandal: 3-4 Sponga 07.01 til 19.02 (OBR)

Kristiansand: 19 Topdalsfjorden 05.03 (TVE), 6 M og 10 F Gillsvann 11.03 (TVE)

HAVELLE (stort antall)

Farsund: 300 Steinodden 21.04 (KOL)

SVARTAND (stort antall)

Farsund: 800 Husebybukta 21.05 (KOL)

LAPPFISKAND

Farsund: 1 M Kråkenesvann 11.03 (NOF/Mandal), Nesheimvann: 1 F 15.10, 1 F/juv 03.11 og 24.11, 3 F/juv 05.12, 1 F/juv og 1 M 24.12, 1 F/juv 27.12, (KOL m.fl), 1 par 30.12 (MHE). 6 juv Hanangervann 24.10 (KOL)

LAKSAND H**SIVHAUK** (For observasjoner utenom Lista, se sjeldenhetsrapportene)

Farsund: 1 F Slevdalsvann 11.05 (KSO), 1 juv Vest-Hassel 25.08 (JER)

MYRHAUK

Flekkefjord: 2 F NW Skarpenes 26.08 (SGR,GHO), 1 M og 2 F NW Skarpenes 03.09 (KGR)

Farsund: 1 F-farget observert en rekke ganger på Lista 03.01 til 07.04. (KOL m.fl) En rekke observasjoner (i alt 61 enkeltobservasjoner) på Lista i perioden 19.08 til 27.12, de fleste i siste halvdel av september. Bl.a. trakk i M og 10 F/juv SE ved Slevdalsvann på 1 ½ time 21.09. Fram til 15.10 dominerte F/juv (nær 90 %), mens alle funn fra 02.11 til 27.12 gjelder enkeltobservasjoner av 1 ad M (KOL m.fl)

Mandal: 1 F-farget Storheia 21.06 (MHE), 1 F/juv Hisåsen 03.10 (MLP,MHE,TBE,AKN), 1 14.10 (NOF/Mandal)

FJELLVÅK H

Hægebostad: 4 på tidligere hekkeplass Steinsland 06.08 og 09.09 (BKK)

KONGEØRN

Flekkefjord: 2 (1k og 3k) SØ Skarpenes 07.11 (SGR), 1 ungfugl Skarpenes 19.11 (SGR), 1 2k Kvanvik 30.11 (SGR), 1 1k Rasvåg 15.12 (SGR), 1 1k (Skarpenes 20.12 (FRG)

Åseral: 1 et sted i kommunen 30.05 (KJB), 2 ad og 1 juv et sted i kommunen 02.07 (JGR)

Lindesnes: 1 ad Underøy 16.12 (MHE,TBE)

Mandal: 1 Jåbekk april (NOF/Mandal), 1 juv Søylekilen 01.10 (NOF/Mandal), 1 subad Hisåsen 02.10 (MHE,AKN)

Marnardal: 1 ad Bjelland ca 23.05 (DDR)

FISKEØRN

Flekkefjord: 1 ad Fjellsæ Ultimo mai og juni (SGR), 1 ad Hommeelva 20.05 (KGR), 1 ad Gyland gård 23.05 (KGR), 1 Homme medio juni (SGR), 1 NW Skarpenes 27.08 (SGR), 1 1k Søyland 25.09 (SGR)

Farsund: 1 Borhaug 26.04 (JER), 1 NW Brekne 02.05 og 03.05 (KOL), 1 SE Brekne 11.05 (KOL)

Lyngdal: 1 Kvavik 08.09 (KOL)

Mandal: 2 Rona 16.04 (TBE), 1 Paradisbukta 12.05 (DDR)

TÅRNFALK HDVERGFALK HFJELLRYPE HVANNRIKSE

Flekkefjord: 1 Skarpenes 26.08 (SGR,GHO)

Farsund: 1 Slevdalsvann 11.05 (KOL), 1 Hanangervann 17.06 (KSO), 3 Nesheimvann 03.11, 1 s.s. 24.11 (KOL), 1 Høyland 04.12 (KOL)

Mandal: 1 rm. Ronekilen 05.10, min 3 Jåbekk fra 14.10 (DDR)

ÅKERRIKSE

Farsund: 1 sang Huseby 11.05 og 21-22.05 (KOL,KSO,JER), 1 sang Borhaug 04.06 (KOL,KSO), 1 sang Fjellestad 05-11.06 (KOL)

SIVHØNE HSOTHØNE H (sommerfunn)

Kvinesdal: 1 Åsemoen, Fjotland 02.07 (JGR)

TJELD (vinterfunn)
Mandal: 1 Sånnumstranda 18.01 (NOF/Mandal)

SANDLO HL

BOLTIT
Farsund: 4 Nordhassel 20.05 (KOL,KSO)

HEILO H

TUNDRALO L
Flekkefjord: 2 NW Skarpenes 11.08 (FRG)

VIPE (vinterfunn)
Mandal: 1 Jåbekk 08.01 (DDR,IFL)

STEINVENDER H
DVERGSNIPE L
FJÆREPLYTT H
MYRSNIPE H
TUNDRASNIPE (ekskludert høstfunn fra Lista)
BRUSHANE H
SKOGSNIPE H

GRØNNSTILK

Flekkefjord: 1 Hommevann 27.05 og 06.08 (KGR), 1 Kongevoldsvann 15.07 (AGR)

Farsund: 1 Fuglevika 13.05 og 23.05 (KOL,KSO), 1 Nordhassel 21.05 (KSO), 1 Brekne 22.05 (KOL), 1 Kjørrefjord 23.05 (KOL), 1 Steinodden 24.05 og 30.07, 2 s.s. 13.08 (KOL,KSO), 1 Nordhasselbukta 25.07 og 30.07 (KOL), 5 ad og 1 juv Hanangervann 29.07, 1 s.s. 30.07, 3 s.s. 03.08, 4 s.s. 04.08, 3 s.s. 19.08 (KOL,JER,NHL), 2 Kråkenesvann 10.08 (HRH), 1 Vågsvollvåien 13.08 (KOL), 3 Nesheimsumpen 15.08 (KOL), 1 Nesheimvann 21.08 (KOL)

STRANDSNIPE (seint høstfunn)

Farsund: 1 Vågsvollvåien 26.11 (KOL)

SOTSNIPE

Farsund: 1 SE Slevdalsvann 13.06 (KOL), 1 SE Brekne 20.06, 1 s.s. 10.09 (KOL), 1 ad + 1 ind Steinodden 30.07, 1 s.s. 02.08, 3 1k s.s. 13.08, 1 s.s. 16.08, 1 1k s.s. 05.09 og 16.09 (KOL,JER,NHL,HRH), 2 ad Verevågen 30.07 (KOL), 1 W Lista fyr 28.08 og 27.08 (KOL,JER), 1 1k Nordhasselbukta 02.08 (KOL), 1 1k Nesheimsumpen 15.08 (KOL), 1 1k Nesheimvann 19.08 (KOL), 1 1k Hanangervann 19.08 og 05.09 (KOL), 1 Fuglevika 02.09 (MHE)

Mandal: 1 Jåbekk 12.10 (DDR,AKN)

SMÅSPOVE L

Flekkefjord: 10 NW Skarpenes 22.08 (FRG)

Mandal: 16 Sjøbodvik 15.04 (MHE), 1 Mannevær 03.05 (DDR,AKN)

Åseral: 1 Tindfjell 12.08 (JGR). Ble observert samme sted i 1987.

Kristiansand: 1 Hamresanden 30.05 (TVE)

STORSPOVE HLSVØMMESNIPE

Farsund: 1 Østhasselstrand 14.08 (HRH), 1 Nordhasselbukta 17.08 (BKK)

TYVJO

Lindesnes: 1 E Lindesnes fyr 01.08, samt 5 ub. jo E samme dag (AHQ m.fl)

Mandal: 1 par Storøy 18.05 (MHE,AKN)

STORJO

Flekkefjord: 2 Skarpenes 08.08 (FRG), 1 Skarpenes 13.08 (FRG)

Farsund: 1 SE Steinodden 30.07 (KOL), 1 NW Steinodden 30.07 (KSO), 1 SW Tjørveneset 02.08 (JER,NHL), 1 W Lista fyr 01.09 (JER)

Lindesnes: 7 W Lindesnes fyr 01.08 (AHQ m.fl)

SPLITTERNE (for observasjoner utenom Lista se sjeldenhetsrapportene)

Farsund: 1 Listahavnen 20.05, 09.06, 21.07, 3 s.s. 30.07, 1 s.s. 11.08 (KOL), 1-2 Steinodden 23.07 (KSO), 1 ad Nordhasselbukta 22.07, 2 s.s. 13.08 (KOL), 2 ad Rauna 23.07 (KOL), 1 Tjørveneset 25.07 (JER,NHL), 1 Havika 12.08 (HRH), 1 Lista fyr 27.08 (JER)

RØDNEBBTERNE H

Farsund: 7 par Rauna (KOL), 3 par Hanangervann (KOL)

TEIST

Flekkefjord: 1 ad (s.drakt) SE Skarpenes 17.09 (FRG), 1 Hidrasund 27.12 (FRG)

Farsund: 1 juv Nordhasselbukta 21.07 (KOL), 1 s.s. 07.09 (KOL), 1 Listahavnen 30.07 (KOL), 1 Havika 30.07 (JER,NHL), 1 Lomsebukta 26.09 og 27.11 (KOL)

LUNDE

Farsund: 1 Lista 23.10 (NOF/Mandal)

Mandal: 1 Sjøbodvik 11.01 (MHE)

SKOGDUE

Kvinesdal: 1 sang Titland 05.05 (KGR)

Mandal: 1 Jåbekk 11.02 (NOF/Mandal), 1 Hogganvik 03.04 (MHE), 1 Sånum
17.04 (OBR), 1 Storheia 31.09 (MHE,TBE)

TYRKERDUE H

Flekkefjord: 8-10 par Flekkefjord by, ca 3 par Uenes, 2 par Drangeid (FRG)

HORNUGLE

Flekkefjord: 1 Skarpenes nov (FRG)

Farsund: 1 Hanangermona 22.05 (JER,NHL)

Audnedal: 1 unge sittende i furu Sveindal 01.06 (OBR)

Mandal: 1 Jåbekk sept (DDR)

JORDUGLE

Flekkefjord: 1 Sandvann, Homme 07.10 (FRG)

Sirdal: 1 par med 1 stor pull Øksendalsheia 10.06 (KOL)

Farsund: 1 Nesheimvann 14.04 (KOL), 1 Steinodden 21.04, 1 30.09, 2 s.s. 29.10,
1 s.s. 1.11, 19.11 og 29.11 (KOL,KSO,DDR,AKN,PAL), 1 Tjørveneset
29.09 (KOL), 1 Groda 04.10 (KOL)

Mandal: 1 Ronekilen 13.10 (MHE,TBE)

PERLEUGLE

Flekkefjord: 3 par observert i hekkeseongen (FRG)

Farsund: 1 ind Groda 10.12 (KOL) (påkjørt av bil)

Mandal: 1 rm Jåbekk 12.10 (DDR,JGN), 1 rm Sånum 14.10 (NOF/Mandal), 1 ind
Skjebstad 19.11 (OBR)

SPURVEUGLE

Mandal: 1 Furulunden 04.12 (MHE)

Åseral: 1 okt (DDR,AKN,PAL)

HUBRO

Farsund: 1 Tjørve 15.10 (KOL)

GRÅSPETT

Flekkefjord: 1 F Skarpenes 09.09, 1 M s.s. 29.09, 1 s.s. 15.10, 2 M s.s. 30.11, 1 s.s.
20.12 (FRG), 1 Sira 09.10 (SGR), 1 Rasvåg 15.12 (SGR)

Farsund: 1 observert ved reir Sellegrod 16.04 (KOL,KSO)

Audnedal: 1 varslet Sveindal 30.05 (OBR)

Mandal: 1 M Håland 29.04 (DDR)

SVARTSPETT H

HVITRYGGSPETT

Flekkefjord: Hekkefunn: 1 par Flikkeid, 1 par Tjersland, 1 ad og 3 juv Botnevang, Kvanvik 02.07 (FRG)
1 M Bukstad, Hidra 07.01, 1 Dypvik febr-mars, 1 Austad 31.03, 1 M Sira 25.04, 1 s.s. 03.08, 1 par Sandvannsstølen primo juni, 1 varslet Skåland, Homme medio juni, 1 Utmarka, Homme medio juni, 1 hørt Rauliskogen medio juni, 1 lk M Skarpenes 09.08 (FRG)

Farsund: 1 observert ved reir Sellegrod 16.04 (KOL,KSO)

Mandal: 1 F Bongstø 07.01 (MHE), 1 Ime 11.03 (DDR), 2 Nodeland mars (NOF/Mandal), 1 Hogganvik 09.04 (MHE), 1 F Sjølingstad 14.04 (OBR), 1 M Klev/Reibakken 15.04 (MHE), 1 par Håland 29.04 (DDR), 1 F Asalbakken 07.10 (BKK)

Kristiansand: 1 F Dønnestad 02.05 (TVE), 1 F Ve 21.07 (TVE)

FJELLERKE

Flekkefjord: 1 Skarpenes 11.08 (FRG), 4 SE Skarpenes 27.08 (FRG)

Farsund: ca 10 på Lista 11.03 (NOF/Mandal), 1 Nordhasselbukta 18.09 og 18.11 (KOL), 1 Kviljoødden 03.11 (KOL)

Mandal: 3 Sånnumstranda 25.04 (DDR), 1 Søylekilen 08.10 (NOF/Mandal)

SANDSVALE (tidlig vårfunn)

Farsund: 1 Nesheimvann 31.03 (KOL)

LÅVESVALE (tidlig vårfunn/seint høstfunn)

Farsund: 2-3 Nesheimvann 31.03 (KOL)

Mandal: 1 Mandal 29.10 (OBR)

SÅERLE H

SØRLIG GULERLE (for observasjoner utenom Lista, se sjeldenhetsrapportene)

Farsund: 2 par hekket Nesheimsumpen (KOL), 1 par hekket ved Lista fyr (KOL), 1 par hekket Kviljo (KOL)

ENGELSK GULERLE (for observasjoner utenom Lista, se sjeldenhetsrapportene)

Farsund: 2 par hekket Nesheimsumpen (KOL,KSO), 1 par hekket ved Lista fyr (KOL,KSO)

VINTERERLE (for hekkefunn se sjeldenhetsrapportene)

Flekkefjord: 2 SE Skarpenes 17.09, 1 SE s.s. 15.10, 1 s.s. 12.11 (FRG), 1 SE Abelsnes 25.11 (SGR)

Farsund: 1 Fuglevika 22.03 (DDR), 1 Nordhasselbukta 21.10 (KOL)

Mandal: 1 par Hogganvik 22.05 (MHE,TBE), 2-4 Jåbekk fra 14.10 (DDR)

SVARTRYGGERLE

Flekkefjord: 1 SE Skarpenes 22.09 (SGR)

Farsund: 1 Nordhasselbukta 07.03, 2 Lista 11.03 (NOF/Mandal), 2 Nordhasselbukta 18.03, 1 s.s. 21-26.03 (KOL,KSO), 2 Østhasselstrand 10.03 (KOL), 1 Fuglevika 12.03 og 14.04 (KOL,KSO), 1 Tjørvebukta 12.03 (KSO), 1 Tjørveneset 19.03 (OBR), 1 Vågsvollvika 19.03 (KOL), 1 Lista flystasjon 12.04 (KOL)

Mandal: 1 Skjebstad 10.04 (DDR)

RØDSTJERT HBLÅSTRUPE

Sirdal: 2 F Kvinnen turisthytte 27.06 (JGR), 1 sang Fidjeland 11.07 (KOL), 1 Taumevann 02.08 (JGR)

Flekkefjord: 6 observasjoner Skarpenes i aug (FRG)

Mandal: 1 M Storøy 18.05 (MHE,AKN)

Åseral: 2 F Sogja ved Nåvatn 02.07 (JGR)

RINGTROST

Flekkefjord: Observerert i hekkesesongen Homme og Sandvannstølen (FRG)
Seine obs: 1 Roligheten 26.12, 1 Rasvåg 27.12 (FRG)

Mandal: 1 M Jåbekk 16.04 (MHE), 6 Gjervollstad 18.11 (OBR)

Kristiansand: 1 Dønnestad 16.04 (TVE)

DUETROST

Lindesnes: 3 Underøy 21.01 (DDR,IFL,GGU m.fl)

Mandal: 1 Jåbekk 12.03 (NOF/Mandal), 09.04 og 16.04 (MHE), 1 Sjøbodvik 23.03 og 05.04 (MHE), 2 Paradisbukta 01.04 (MHE), 1 Vatnedal 24.04 (BKK), 1 Kvidbergskor 07.05 (BKK)

GRESSHOPPE SANGER

Flekkefjord: 1 Kjeldemes, Hirda 22.07 (FRG)

Farsund: 1 sang Tjørnemarka 11.05 (KOL), 1 sang Slevdalsvann 21.05 og 04.06 (KOL,KSO,JER), 1 sang Lista flystasjon mai/juni (KSO), 1 sang Orremarka mai/juni (KOL,KSO), 1 sang Skeimemona mai/juni (KSO), 1 sang Kjørrefjorden mai/juni (KSO)

SIVSANGER LRØRSANGER HLMYRSANGER

Farsund: 1 sang Råstad 21.05 (KOL,KSO), 1 sang Høyland 21.05 (KOL,KSO), 1 sang Duetjern 21.05 (KOL,KSO), 1 sang Steinsvoll 21.05 (KOL,KSO), 1 sang Hauge mai/juni (KSO), 1 sang Vågsvollvåien 04.06 (KOL,KSO), 1 sang Vågsvollmarka 04.06 (KOL,KSO), 2 sang Fjellestad 09.06 til 01.07 (KOL,KSO), 1 sang Lista flystasjon 16.06 (KSO)

Mandal: 1 sang Vestre Skogsfjord 31.05 (MHE,JGN)

GRANSANGER (tidlig vårfunn)

Farsund: 1 Brekne 23.03, 1 Lista fyr 23.03 (KOL)

LØVSANGER (tidlig vårfunn)

Farsund: 1 Borhaug 18.04 (KOL)

VARSLER

Flekkefjord: 1 Homme 04.11 (SGR,GHO), 1 Kvanvik 26.11 (SGR,GHO), 1 Hidrasund 27.12 (FRG)

Farsund: 1 Slevdalsvann 17.01, 28.02 og 01.12 (KOL), 1 Steinodden 14.10 (KOL), 1 Lista fyr 29.10 (KOL)

Lindesnes: 1 Tredal 28.10 (OBR)

Mandal: 1 Vestre Skogsfjord 26.09 (MHE), 1 Rona 28.10 (MHE,TBE), 1 Jåbekk okt (NOF/Mandal)

Kristiansand: 1 Dønnestad 01.02 (TVE), 1 Foss 12.03 (TVE)

NØTTEKRÅKE

Mandal: 7 Vestre Håland 28.01 (MLP,RHO,MHE,TBE)

KAIE H

Farsund: 15-20 par i hangarene på Lista flystasjon (KOL)

SVARTKRÅKE

Farsund: 2-3 Fuglevika 28.04 (KSO), 1 Kviljo 24.09 (OBR)

Lindesnes: 1 Tjøm 19.03 (MHE,RAA)

Mandal: 1 Jåbekk 19.03 (MHE,RAA)

PILFINK H

STILLITS

Flekkefjord: 2 NW Skarpenes 15.10 (FRG)

Farsund: 1 Lista flystasjon 05.01 og 12.01 (KOL), 1 Brekne 13.04 (KOL), 2 s.s. 06.05 (KOL), 1 s.s. 29.10 (KOL), 1 Tjørve 20.04 (KSO) og 18.11 (KOL), 1 Vere 13.08 (HRH), 1 Nesheimvann 24.09 (OBR), 1 S Vågsvoll 14.10 (KOL), 2 Borshavn 22.10 (DDR,PAL)

Mandal: 4 Jåbekk 14.10 (DDR)

BERGIRISK H

Flekkefjord: Spredd hekkefugl (FRG)

Farsund: ad med flygedyktig juv Seneger 10-12.08 (HRH)

GRÅSISIK H

KONGLEBIT

Mandal: 1+2 Ime 17.12 (DDR)

ROSENFINK

Flekkefjord: 1 M sang Skarpenes 16.06, seinere 1 par s.s. (FRG)

Kvinesdal: 1 M sang Øvre Egeland 14.06 (JER)

Farsund: 1 sang Slevdalsvann 21.05 (KSO), 2 Uldal 04.06 (KOL), 1-2 Snekkestø 04.06 (KOL), 2 Snekkestø-Rudjord 04.06 (KOL), 3 sang Jørstad-Tomstad 12.06 (KOL), 1 sang Seneger 12.06 (KOL), 1 sang Jørstad 16.06 (KOL)

Mandal: 1 3k+M Vestre Skogsfjord 31.05 (MHE,JGN), 1 sang Bongstø 10.06 (MHE), 1 sang Sjøbodvik 21.06 (MHE,TBE)

Kristiansand: 2 M sang Ryen 29.05 (TVE), 1 M sang Hamre 30.05 (TVE), 1 M sang Buestad 11.06 (TVE)

GRANKORSNEBB H

FURUKORSNEBB H

KJERNEBITER

Flekkefjord: 1 ad og 3 juv Lilleheia 06.07 (FRG)
Max 6 Austad jan-mars, 1 Gylend 28.04, 2 Sira fra 28.12 (FRG)

Farsund: 1 M Brekne 15-16.04 (KOL)

Mandal: Max 6 Skjebstad 01.01 til 21.02 (OBR)

Kristiansand: 1 Ve 12.04 (TVE), 1 Boen gård 15.04 (TVE)

SNØSPURV

Flekkefjord: 1 Flikkeid 29.03 (AGR)

Farsund: 1 Fuglevika 03.01, 25 s.s. 18.02, ca 15 s.s. 21.02, 2 s.s. 02.04 (KOL), 25 Nordhasselsanden 13.01, 2 s.s. 07.03, 4 s.s. 12.03, 1 s.s. 18.03, 2 s.s. 21.03, 1 s.s. 18.11 (KOL,KSO), 15 Steinodden 12.02, ca 12 s.s. 23.12 (KOL), x antall Brekne 25.02 (KOL), 10 Havika 27.11 (KOL), 7 Lista fyr 27.12 (JEB,ØFJ,PKK,TVE)

Audnedal: 36 Ågedal 15.03 (OBR)

Mandal: 1 Søylekilen 12.03 (NOF/Mandal)

SIVSPURV (vinterfunn)

Mandal: 1 hørt Vestre Skogsfjord 08.01 (DDR)

Observatører:

Mange observasjoner fra Mandal er sendt inn etter nedtegnelser på medlemsmøter i Mandal lokallag, ofte uten angivelse av observatører. I denne rapporten er de publisert med NOF/Mandal som observatør.

AGR - Atle Grimsby	KOL - Kåre Olsen
AHQ - Atle H Qvale	KSO - Knut S Olsen
AJO - Arild Johnsen	MHE - Morten Helberg
AKN - Arnfinn Knutsen	MLP - Martin L Pedersen
BKK - Bernt K Knutsen	NHL - Nils H Lorentzen
DDR - David Drangslund	OBR - Ole Aa Brattfjord
FRG - Flekkefjord Rapportgruppe	OTU - Odd Tungland
GGU - Gunnar Gundersen	PAL - Per Arvid Lid
GHO - Gunhild Hogstad	PKK - Peder Kr Knutson
HRH - Hans R Henneberg	PØG - Per Øyvind Grimsby
IFL - Inge Flesjå	RHO - Roy H Olsen
JEB - Jan Erik Berglihn	RAA - Raymond Aanensen
JER - Jan Erik Røer	SGR - Svein Grimsby
JGN - Jon G Noddeland	TBE - Thomas Bentsen
JGR - John Grønning	TOH - Tor O Hansen
KGR - Kjell Grimsby	TVE - Tellef Vestøl
KJB - Ketil Bekkeli	ØFJ - Øyvind Fjeldsgård

Litteratur:

Wrånes Eldar, 1991: Hekkebestanden av knoppsvane i Vest-Agder til og med 1990. *Piplerka* 2-91, s. 70-76.

KONKURRANSEFUGLEN

Konkurransefuglen i forrige nummer innbrakte hele 6 svar. Dette er betydelig mere enn det pleier. La denne trenden fortsette!

Av svarene denne gangen var faktisk halvdelen feil, og det har vel nesten ikke hendt før! 3 innsendere hadde tippet hvithalesvømmesnipe, mens 3 holdt en knapp på damsnipe. Riktig svar var damsnipe, fotografert i Gambia desember 1991 av Runar Jåbekk. Det viktigste kjennetegnet er den svært markerte svarte vinge"knoken".

Blandt de tre med riktig svar ble Inge Flesjå, Mandal trukket ut som vinner. Premie kommer i posten.

Svaret på dette nummerets konkurransefugl må være redaktøren ihende senest tre uker etter at du har mottatt Piplerka.

Lykke til!

Nå får du et bedre kort på hånden.

=

Den norske Bank

MASKINVARE
PROGRAMVARE
PROGRAMUTVIKLING
TEKNISK BISTAND M.M.

AST
SANYO
HP
BROTHER
m. fl.

A
L
T
I

EIVON DATA

ST. HELENAVEIEN 2 TLF. 60190

Hegland Trykkeri a.s

Offset og Boktrykkeri - Bokbinderi

Postboks 24
4401 FLEKKEFJORD
Telefax: 38 32 34 07

Telefon:
38 32 33 55

NOF avdeling Vest-Agder
anbefaler:

Hegland Trykkeri a.s

i Flekkefjord som Trykkeri
for tidsskrifter, foldere og
annet materiell.

Redaksjonen av Piplerka.

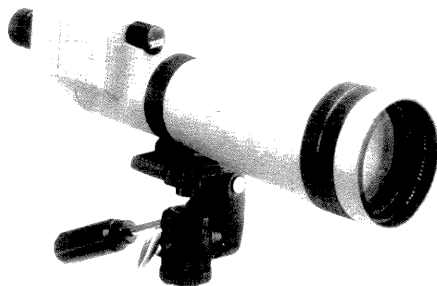
INNHold

Autor/Tema

Side

Leder		87
Grimsby, Geir og Per Øyvind:	Blåstrupeprosjektet i Sirdalen 1992	88
Rør, Jan Erik:	Den nye, nye, store, store rovfugltellingen	103
Jåbekk, Runar:	Mandal R.G. - 1992	106
Lorentzen, Nils H.:	Lista R.G. - 1992	114
Olsen, Knut:	Rauna - forandringer i hekkebestanden 1973 - 1992	122
Stølen, Geir H.:	NOF Lista lokallag. Fjelltur til Sirdalen 12-14.06.92	131
Olsen, Kåre:	Bestandsregistreringer av gråhegre i vestre del av Vest-Agder	134
Olsen, Kåre:	Registreringer av ilanddrevne, døde sjøfugl langs Listastrendene vinteren 91/92	136
Vestøl, Tellef Barøy	Nytt fra LRSK - Vest-Agder	137
Høgsås, Tor Egil	Rapporteringsarter 1988	146
Vestøl, Tellef Barøy	Rapporteringsarter 1989	160
Konkurranserefuglen		173

RAMSTAD FOTO
Store Elvegt. 10, Tlf. (043) 62 143, 4501 Mandal

*Kikkerter er vår
Spesialitet*

Teleskoper og fotostativer

Til laveste pris!

Deres **Kowa** forhandler

Egen import har gjort dette mulig.
Vi sender over hele landet.

Ring eller skriv og be om tilbud!